

ΧΡΟΝ

ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΑΠΛΑ

ΠΡΟΣ ΧΡΗΣΙΝ ΤΩΝ ΓΟΝΕΩΝ ΚΑΙ
ΔΙΔΑΣΚΑΛΩΝ

ΚΑΤ' ΕΡΩΤΑΠΟΚΡΙΣΙΝ

ΥΠΟ

Μ. Α. Κ.

(Έκδοσις δευτέρα ἐπιδιωρθωμένη)

ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ,
ΤΥΠΟΙΣ ΛΑΚΩΝΙΑΣ.

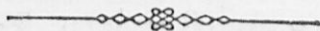
—
1877.

ΠΡΟΛΟΓΟΣ.

Ὅλοι ἡμεῖς ἀναγνωρίζομεν καὶ συναισθανόμεθα τὴν ἀπόλυτον ἀνάγκην καὶ χρησιμότητα τῆς ἀνατροφῆς τῶν τέκνων καὶ τὴν ἐπὶ τὴν κοινωνίαν ἀγαθὴν καὶ σωτήριον αὐτῆς ἐπιρροήν. Καὶ ὅμως αὕτη πρὸς ἐπιτυχίαν ἀπαιτεῖ οὐ μόνον αὐταπάρνησιν καὶ κόπους ἀτρύτους, ἀλλὰ καὶ μέσα· ἐκ δὲ τῶν ἀναγκαίων μέσων πρὸς τὴν καλὴν καὶ ἐπιτυχῆ ἀνατροφήν, τὰ κυριώτατα εἶναι τὰ καλὰ βιβλία, — Καλὰ βιβλία εἶναι πρᾶγμα πολύτιμον εἰς πᾶσαν γλῶσσαν, ἰδίως ὅμως καὶ κατ' ἐξοχὴν εἰς τὴν Ἑλληνικὴν, καὶ διὰ τοῦτο οἱ γονεῖς ἐκεῖνοι, οἵτινες δὲν γνωρίζουσιν ἄλλην τινὰ εὐρωπαϊκὴν γλῶσσαν (καὶ τοιοῦτοι δυστυχῶς εἴμεθα οἱ πλεῖστοι) στεροῦνται τῆ πρωτίστου καὶ δραστικωτάτου μέσου, πρὸς ἐπίτευξιν τοῦ σκοποῦ τούτου. Τὴν ἔλλειψιν

ταύτην οὐ μόνον παρατηρήσαντες, ἀλλὰ καὶ δοκιμάσαντες καὶ ἡμεῖς, ἐνομίσαμεν καλὸν νὰ βοηθήσωμεν τοὺς γονεῖς εἰς τὴν ἐκπλήρωσιν τοῦ ὑψίστου τούτου καθήκοντός των δημοσιεύοντες σειρὰν τινα μαθημάτων, κύριος σκοπὸς τῶν ὁποίων εἶναι ἡ μόρφωσις τοῦ χαρκτηῆρος τῶν τέκνων. Εἶναι δὲ γεγραμμένα εἰς γλῶσσαν ἀπλὴν καὶ εὐληπτον καὶ ὕψος ἀρμόζον εἰς τρυφεράν ἡλικίαν, καὶ ἐκτίθενται οὕτως, ὥστε ὅχι μόνον τὴν προσοχὴν τοῦ παιδίου νὰ σύρῃ καὶ κρατῶσιν, ἀλλὰ καὶ νὰ τὸ ἡδύνωσιν. Εἰς τοὺς γονεῖς δ' ἀπόκειται νὰ ἐνισχύσωσιν, ἂν θέλωσι, τὴν παρ' ἡμῖν διάδοσιν τοιούτων βιβλίων καὶ νὰ θερίσωσι τοὺς ἐξ αὐτῶν προελευσομένους καρπούς.

Πρὸς περισσοτέραν εὐκολίαν παραθέτομεν εἰς τὸ τέλος ἐκάστου μαθήματος καὶ ἐρωτήσεις τινάς, ὅπως δι' αὐτῶν βοηθῶνται μὲν οἱ γονεῖς, ἐντυπῶνται δὲ βαθύτερον εἰς τὸν νοῦν καὶ τὴν καρδίαν τῶν τέκνων αἱ εἰς τὰ μαθήματα ταῦτα περιεχόμεναι διδασκαλίαι.

ΜΑΘΗΜΑ 1.

*Περὶ τῆς ὑπάρξεως καὶ πανταχοῦ παρυσίας
τοῦ Δημιουργοῦ.*

Τέκνα, γνωρίζετε ποῖος κατεσκεύασε
τὰ ἐνδύματά σας; Ποῖος ἔκαμε τὰ σανδάλια
(παπούτσια) σας; Δὲν κατεσκεύασέ τις τὸν
πίλον σας; τὰ χειρόκτιά σας; Τὰ καθί-
σματα; Τὴν οἰκίαν; Ἐμπορεῖτε νὰ συλλο-
γισθῇτε διὰ κἀνὲν πρᾶγμα, τὸ ὁποῖον δὲν ἔ-
γινεν ἀπὸ τινος;

Ἐκυττάξατέ ποτε, ὅταν ἡ νύξ ᾖ ἐξά-
στερος, καὶ ἴδετε τὰ πολυπληθῆ — τὰ ἄ-
πειρα ἄστρα εἰς τὸν οὐρανόν; Ποῖος ἔκαμε
τὸν οὐρανόν; Ποῖος κάμνει τὰ σύννεφα;

Ἐὰν φυτεύσητε σπέρμα εἰς τὴν γῆν, τί
γίνεται ἀπὸ αὐτό; Σεῖς κάμνετε νὰ βλα-
στήσῃ ἀπὸ τὸ μικρὸν ἐκεῖνο πρᾶγμα, τὸ ὁ-
ποῖον ὀνομάζομεν σπόρον, καὶ τὸ ὁποῖον φυ-

τεύομεν εἰς τὴν γῆν, τὸ ὄραϊον φυτὸν μὲ φύλλα καὶ ἄνθη; Ποῖος τὸ κάμνει; Ποῖος κάμνει τὰ ἄνθη νὰ αὐξάνωσι; Ποῖος κάμνει τὰ δένδρα νὰ μεγαλόνωσιν; Ἡκούσατέ ποτε κἀνὲν πτηνὸν νὰ κελαδῇ; Δὲν κελαδοῦν γλυκά; Ποῖος ἔκαμε τὰ πουλιὰ καὶ τὰ ἐδίδαξε νὰ κελαδοῦν;

Δὲν σᾶς ἀρέσει τὸ γάλα; Ποῖος κάμνει τὸ γάλα; Ποῖος ἔκαμε τὴν ἀγελάδα; Ποῖος ἔκαμε τοὺς ἵππους (ἄλογα); τοὺς σκύλους; τὰς γάτας; κτλ.

Ποῖος ἔκαμε τὸν πατέρα; τὴν μητέρα; τοὺς ἀδελφούς; τὰς ἀδελφάς σας; Ποῖος ἔκαμεν ἐμέ; Ποῖος ἔκαμε σᾶς;

Ὑπάρχει εἷς ὁ ὁποῖος ἔκαμε τὰ πάντα (Γένεσις κεφ. α'. 1.) Αὐτὸς ἔκαμε τὸν Οὐρανὸν, καὶ τὸν ἥλιον, καὶ τὴν σελήνην, καὶ τοὺς ἀστέρας. Αὐτὸς κάμνει τὰ δένδρα καὶ τὰ ἄνθη καὶ τὰ φυτὰ νὰ αὐξάνωσι. Αὐτὸς ἔκαμε τὰ ἔντομα καὶ τὰς ὀραίας πεταλούδας, τὰς ὁποίας βλέπετε περιπετώσας ἐδῶ

καὶ ἐκεῖ· τὰ πούλια τὰ ὅποια κελαδοῦν
γλυκά· τὰς γάτας καὶ τοὺς σκύλους καὶ τὰς
ἀγελάδας καὶ ὅλα τὰ ζῶα· τὸν πατέρα, καὶ
τὴν μητέρα, καὶ τοὺς ἀδελφούς, καὶ τὰς
ἀδελφάς σας, καὶ ἐμέ, καὶ ὅλους τοὺς ἀν-
θρώπους. Αὐτὸς ἔκαμε προσέτι τὰ νερά καὶ
τὴν ξηράν. (Γεν. α'. 1. 13.)

Αὐτὸς ὀνομάζεται ΘΕΟΣ, καὶ κατοικεῖ
ὑπεράνω τοῦ Οὐρανοῦ, ὅπου δὲν ἡμποροῦμεν
νὰ τὸν ἴδωμεν. Αὐτὸς ἐμπορεῖ νὰ μᾶς βλέ-
πῃ πάντοτε, ὅπου καὶ ἂν ἦμεθα, εἰς τὸ σκό-
τος ὡς καὶ εἰς τὸ φῶς. (ψαλ. 139. ἐδ. 12
— Παροιμ. ιε'. 3.) Ἀκούει δὲ ὅ,τι λέγομεν
τώρα, καὶ πάντοτε μᾶς ἀκούει, καὶ ὅταν
ψιθυρίζωμεν. (Ψαλ. 139 ἐδ. 4.) Ἀκόμη καὶ
ὅταν δὲν ὁμιλῶμεν παντελῶς, αὐτὸς γνωρί-
ζει ὅ,τι συλλογιζόμεθα (Α'. Σαμουὴλ ις'.
7.—Ψαλ. κς'. 2. 139. ἐδαφ. 2.)

Τώρα λοιπὸν, ἐὰν αὐτὸς ἔκαμε καὶ δύνα-
ται νὰ κάμῃ τόσα θαυμαστά καὶ ἐξαίσια
πράγματα, δὲν εἶναι συμφέρον μας νὰ τὸν

παρακαλῶμεν νὰ φροντίζη δι' ἡμᾶς ; Ἐὰν
 ὑπάγητε καὶ γονατίσητε ἔμπροσθέν του καὶ
 τοῦ εἴπητε μὲ ὄλην σας τὴν καρδίαν, « ὦ
 Θεέ, παρακαλοῦμεν φύλαξέ μας, » Αὐτὸς
 θὰ σᾶς ἀκούσῃ· καὶ μολονότι εἴσθε μικρὰ
 παιδιά, δὲν θὰ ὀργισθῇ ἐναντίον σας, ἀλλὰ
 θὰ χαρῇ βλέπων σας προσευχόμενα (Ψαλ.
 115. ἐδ. 18. 19.—Α'. Τιμ. β'. 8.—Ματ-
 θαῖον ζ'. 7.—11. ιθ'. 14.)

ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ.

Ποῖος ἔκαμε τὸν Οὐρανόν ;

Τί ἄλλο ἔκαμεν Αὐτός ;

| Ποῖος ἔκαμε τὰ πτηνά ;

Τί τὰ ἐδίδαξε νὰ κάμνουν ;

Ποῖος ἔπλασε τὸν ἄνθρωπον ;

Ἐκαμεν ὁ Θεὸς ὅλα ταῦτα ;

Τί ἐπρόσταξε τὰ φυτὰ νὰ κάμνωσι ;

Ποῦ κατοικεῖ ὁ Θεός ;

Εἶδε κανεὶς ποτὲ τὸν Θεὸν ἔχει ὅπου κατοικεῖ ;

Ἀφοῦ ὁ Θεὸς εἶναι τόσον μέγας καὶ κατοικεῖ

τόσον μακρὰν ἀπὸ ἡμᾶς, τοῦ μέλλει ἄρά γε διὰ
τοὺς ἀνθρώπους ;

Μᾶς βλέπει ὅπου δὴποτε καὶ ἂν ἤμεθα ;

Μᾶς ἀκούει ;

Μᾶς ἀκούει, ὅταν ψιθυρίζωμεν ;

Ἐὰν λοιπὸν ἦναι τόσον μέγας καὶ βλέπη καὶ
ἀκούῃ ὅπου καὶ ἂν ἤμεθα καὶ ὅ,τι καὶ ἂν κά-
μνωμεν καὶ λέγωμεν τί πρέπει νὰ κάμνωμεν
ἡμεῖς ;

Ὅργίζεται ὁ Θεὸς, ὅταν μικρὰ παιδία τὸν
παρακαλοῦν ;

ΜΑΘΗΜΑ Β.

*Περὶ τῆς Ἀγιότητος, Δικαιοσύνης καὶ Σοφίας
τοῦ Θεοῦ.*

Τέκνα, ἔχετε τώρα μάθει ὀλίγον τι
περὶ Θεοῦ, ἐμπορεῖτε νὰ μοὶ εἵπητε, ἂν Αὐ-
τὸς μᾶς παρατηρῇ ; Μᾶς παρατηρεῖ τώρα
καὶ πάντοτε ; Παρατηρεῖ κάθε τι τὸ ὁποῖον
κάμνομεν καὶ λέγομεν καὶ κάθε τι, τὸ ἐ-

ποιόν συλλογιζόμεθα ; Δέν ἔκαμεν ὁ Θεός ὅ-
λα τὰ πράγματα ; Δέν ἐμπορεῖ ἐπομένως νά
κάμῃ κάθε πρᾶγμα τώρα ; Λοιπὸν ἐάν ὁ Θε-
ὸς μᾶς παρατηρῇ πάντοτε, καὶ ἂν εἴμπορῇ
νά κάμῃ κάθε πρᾶγμα δι' ἡμᾶς, δέν θέλετε
νά γνωρίζετε, ἂν ἦναι ἀγαθὸς καὶ καλὸς καὶ
σοφός ; Περὶ τούτου θὰ σᾶς εἴπω ἂν ἤθετε προ-
σεκτικά.

Ποῖος ἔκαμε τὸν κόσμον ; Ἐάν ὁ Θεός
ἔκαμε τὸν κόσμον, δέν πρέπει νά ὑπῆρχε πρὶν
γεῖνῃ ὁ κόσμος ; (Ψαλμ. 90. ἐδάφ. 2.) Δέν
ἔκαμε προσέτι τοὺς ἀστέρας, καὶ πᾶν ἄλ-
λο πρᾶγμα ; Ἡτό ποτέ καιρὸς, καθ' ὃν ὁ
Θεός δέν ὑπῆρχε ; Οὐχί, ὁ Θεός ὑπῆρχε πάν-
τοτε. Εἴμπορεῖς νά φαντασθῇς ὅσον καιρὸν
περασμένον θέλῃς, ὁ Θεός ὑπῆρχε τότε, Δέν
ὑπῆρξε ποτέ καιρὸς εἰς τὸν ὁποῖον ὁ Θεός
δέν ὑπῆρχε· ὑπάρχει δὲ τώρα· καὶ ὅμως εἰς
ὅλον τοῦτο τὸ μακρότατον διάστημα οὐδέπο-
τε ἔκαμε κανέν κακόν. (Ψαλ. 119 ἐδάφ.
142) Οὐδέποτε οὐδ' ἐσυλογίσθη νά κάμῃ

κακόν· Αὐτός ἦτο πάντοτε ἀγαθὸς καὶ ἅγιος. (Ψαλ. κβ'. 3. Ψ. 99. ἐδάφ. 5., Ψ. 145. ἐδάφ. 17.,—Ἡσαΐας ς'. 3) Τί εἶναι ὁ Θεὸς λοιπόν ; Πάντοτε ἀγαθὸς καὶ ἅγιος.

Λέν ὑπάρχουσι πολλοὶ ἄνθρωποι εἰς τὸν τόπον ὅπου σεῖς κατοικεῖτε ; καὶ δέν εἶναι πολλοὶ ἄλλοι τόποι, ἕκαστος τῶν ὁποίων ἔχει πολλοὺς ἀνθρώπους ; Συλλογίσθητε λοιπόν, πόσον πολλοὶ ἄνθρωποι πρέπει νὰ ἦναι εἰς ὅλον τοῦτον τὸν κόσμον ! Ἀλλ' ἐκτὸς τούτων ὑπάρχουσι πολὺ περισσότεροι ἄνθρωποι ἀπὸ ὅλους τούτους καὶ εἰς ἄλλους κόσμους. Παρατηρήσατέ ποτε πόσοι ἀστέρες εἶναι εἰς τὸν οὐρανόν ; Ὑποτίθεται ὅτι καθεὶς ἀπὸ τούτων ἀστέρων εἶναι ὁ ἥλιος ἐπίσης μεγάλου κόσμου, ὡς ἐκεῖνον, εἰς τὸν ὁποῖον ἡμεῖς ζῶμεν, καὶ ὅτι ὅλοι οὗτοι οἱ κόσμοι εἶναι κατοικημένοι ἀπὸ ὄντα λογικά.

Τώρα συλλογίσθητε πόσον μέγα πλῆθος ὄντων πρέπει νὰ ἦναι ὅλοι ὅσοι κατοικοῦσιν εἰς τὸν ἰδικόν μας κόσμον καὶ εἰς τοὺς κό-

σμους, ὅπου οἱ ἀστέρες λάμπουσι, καὶ εἰς πολλοὺς ἄλλους κόσμους, τοὺς ὁποίους δὲν βλέπομεν· πρὸς τούτοις ὅλοι οἱ ἄγγελοι, ἡ τὰ ὄντα ἐκεῖνα, τὰ ὁποῖα ὑπάρχουσιν εἰς τὸν οὐρανὸν, ὅπου εἶναι ὁ Θεὸς, καὶ ἄλλοι ἐκτὸς τούτων, καὶ θέλετε ἴδει πόσον πολλοὶ εἶναι ὅλοι οὗτοι ! Ἐπάνω εἰς ὅλους τούτους καὶ εἰς ἀπείρους ἄλλους βασιλεύει ὁ Θεός, ὅπως ὁ διδάσκαλος εἰς τὸ σχολεῖόν του καὶ ὁ πατήρ σας καὶ ἡ μήτηρ σας εἰς τὴν οἰκίαν σας. Ἀλλ' ὅμως καθ' ὅλον τοῦτον τὸν καιρὸν, κατὰ τὸν ὁποῖον ὁ Θεὸς βασιλεύει ἐπάνω εἰς τόσους λαοὺς, ποτὲ δὲν ἔπραξεν οὐδὲ μίαν φορὰν κανὲν ἄνομον ἢ ἄδικον πράγμα εἰς τινα ἐξ αὐτῶν. Τί ἄλλο λοιπὸν εἶναι ὁ Θεὸς εἰμὴ ἀγαθὸς καὶ ἅγιος; Δίκαιος. (Δευτερονόμιον λβ'. 4). Τὸ νὰ γνωρίζῃ ὁ Θεὸς πῶς νὰ κάμῃ ὅλα ταῦτα τὰ πράγματα, τὰ ὁποῖα ἔκαμε, δὲν ἀποδεικνύει, ὅτι εἶναι καὶ πολὺ σοφός; (Παροιμ. ἡ'. 1—32.—Α'. Τιμοθέου α' 17—Ῥωμ. ια'. 33). Μάλιστα.

Λοιπὸν δὲν χαίρετε, ὅτι εἴμπορεῖτε νὰ ὀμιλῇτε εἰς τόσον ἀγαθόν, ἅγιον καὶ δίκαιον Θεόν; Δὲν θέλετε νὰ σᾶς κάμῃ νὰ Τὸν γνωρίσητε περισσότερο; Δὲν πρέπει νὰ τὸν ἀγαπᾶτε, ἀφοῦ εἶναι τόσον ἀγαθός; (Ψαλ. λα' 23) Λοιπὸν, ὅταν προσεύχεσθε εἰς αὐτόν, λέγετε, «Θεέ, παρακαλῶ Σε, νὰ μὲ φυλάξῃς καὶ νὰ μὲ κάμῃς νὰ Σε γνωρίσω καλλίτερον καὶ νὰ Σε ἀγαπῶ περισσότερο καὶ περισσότερο πᾶσαν ἡμέραν.»

ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ ΚΑΙ ΑΠΟΚΡΙΣΕΙΣ.

— Ἐρ. Ποῖος ἔκαμε τὸν κόσμον;

— Ἀπ. Ὁ Θεός.

— Ἐρ. Ἐὰν ὁ Θεὸς ἔκαμε τὸν κόσμον, δὲν δύναται νὰ κάμῃ κάθε πρᾶγμα;

— Ἀπ. Μάλιστα, ἐμπορεῖ.

— Ἐρ. Τοῦ μέλει ἄρά γε διὰ τοὺς ἀνθρώπους;

— Ἀπ. Μάλιστα.

— Ἐρ. Πῶς ἡξεύρετε, ὅτι ὁ Θεὸς εἶναι ἀγαθὸς καὶ ἅγιος ;

— Ἀπ. Διότι ὅλον τοῦτον τὸν καιρὸν, εἰς τὸν ὁποῖον ὁ Θεὸς ὑπάρχει, οὔτε ἔκαμεν, οὔτε ἡθέλησε νὰ κάμῃ κανὲν κακόν.

— Ἐρ. Εἶναι ὁ Θεὸς δίκαιος ;

— Ἀπ. Μάλιστα.

— Ἐρ. Πῶς ἐξεύρετε ὅτι ὁ Θεὸς εἶναι δίκαιος ;

— Ἀπ. Διότι ὅλον τὸν καιρὸν, καθ' ὃν βασιλεύει ἐπάνω εἰς τόσους λαοὺς, ποτὲ δὲν ἔκαμε κανὲν ἀδίκον εἰς τινα ἐξ αὐτῶν.

— Ἐρ. Εἶναι ὁ Θεὸς σοφός ;

— Ἀπ. Μάλιστα.

— Ἐρ. Πῶς τὸ γνωρίζετε ;

— Ἀπ. Διότι ἐγνώριζε πῶς νὰ κάμῃ κάθε πρᾶγμα.

Ἐρ. Τώρα εἰμπορεῖτε νὰ μοὶ εἴπητε τί εἶναι ὁ Θεός ;

Ἀπ. Ὁ Θεὸς εἶναι ἀγαθός, καὶ ἅγιος, δίκαιος καὶ σοφός.

Ἐρ. Δὲν ἐπιθυμεῖτε, λοιπὸν, νὰ ὁμιλῇτε μὲ τὸν ἀγαθὸν καὶ ἅγιον, καὶ δίκαιον καὶ σοφὸν Ὄν ;

Ἀπ. Μάλιστα.

Ἐρ. Ἐὰν ᾔηται τόσων ἀγαθός καὶ ἅγιος δὲν πρέπει νὰ τὸν ἀγαπᾶτε ;

Ἀπ. Μάλιστα.

Ἐρ. Λοιπὸν τί θὰ λέγετε, ὅταν προσεύχεσθε εἰς αὐτόν;

Ἀπ. «ὦ Θεέ, παρακαλῶ φύλαξέ με καὶ κάμε με νὰ σὲ γνωρίσω περισσότερον καὶ νὰ σὲ ἀγαπήσω ἐπὶ μᾶλλον καὶ μᾶλλον πᾶσαν ἡμέραν.»

ΜΑΘΗΜΑ 3ον.

Περὶ τῆς ἀγαθότητος τοῦ Θεοῦ.

Τί τρώγετε συνήθως μὲ τὸ τυρὶ ἢ τὸ γάλα;

—Ψωμί.

—Ἐξεύρετε ἀπὸ τί γίνεται τὸ ψωμί;

—Ἴδετέ ποτε ἀγροῦς, εἰς τοὺς ὁποίους κυματίζουν τὰ ἀστάχια τοῦ σίτου ἢ τῆς κριθῆς, ἢ τοῦ καλαμβοκίου;

—Μάλιστα.

—Λοιπὸν γνωρίζετε, ὅτι ὁ σῖτος, ἡ κριθή, τὸ καλαμβόκιον εἶναι φυτά· ὀνομάζονται δὲ δημητριακοὶ καρποὶ, διότι μυθολο-

γεῖται, ὅτι ἡ θεὰ Δήμητρα πρώτη ἐδίδαξε
πῶς νὰ τὰ καλλιεργῶσι.

— Τίς, νομίζετε, ἔκαμε τὸν σῖτον, τὴν
κριθὴν, τὸ καλαμβόκιον καὶ ὅλα τὰ ἄλλα
εἶδη, τὰ ὅποια οἱ ἄνθρωποι μεταχειρίζονται
πρὸς κατασκευὴν ἄρτου;

— Ὁ Θεός.

— Καὶ ποῖος τὰ κάμνει ν' αὐξάνωσι;

— Ὁ Θεός.

— Ἐὰν ὁ Θεὸς δὲν τὰ ἔκαμνε ν' αὐξάνω-
σι θὰ εἴχετε ψωμί;

— Ὁχι.

— Λοιπὸν ἐκεῖνος, ὁ ὁποῖος ὅχι μόνον ἐ-
δημιούργησε τὰ φυτὰ ταῦτα, ἀλλ' ἐξακολο-
θεῖ νὰ τὰ κάμνη νὰ βλαστάνωσι καὶ αὐξάνωσι
καὶ καρποφορῶσι κατ' ἔτος, διὰ νὰ δίδωσιν εἰς
τοὺς ἄνθρώπους ψωμί, εἶναι κακὸς ἢ ἀγαθός;

— Ἀγαθός.

— Πόθεν πορίζόμεθα τὸ γάλα καὶ τὸ τυ-
ρὶ καὶ τὸ βούτυρον, τὰ ὅποια μεταχειριζό-
μεθα πᾶσαν ἡμέραν;

— Ἀπὸ τὰς ἀγελάδας, τὰ πρόβατα καὶ τὰς αἰγας.

— Πόθεν τὸν καρφὲν καὶ τὸ τσαῖ ;

— Ὁ καρφὲς εἶναι ὁ καρπὸς δένδρου, τὸ δὲ τσαῖ φύλλα φυτοῦ, καλλιεργουμένου εἰς τὴν Κίναν.

— Ποῖος ἔκαμε τὰς ἀγελάδας, τὰ πρόβατα, τὰς αἰγας, τὸ δένδρον τοῦ καρφέ καὶ τὸ φυτὸν τοῦ τσαΐου ;

— Ὁ Θεός.

— Τί εἶναι λοιπὸν ὁ Θεός, ὅστις ἐπρόβλεψε τόσα καλὰ καὶ ἀναγκαῖα πράγματα δι' ἡμᾶς ;

— Ἀγαθός.

— Δὲν ἀγαπᾶτε τὸ κρέας ;

— Μάλιστα.

— Πόθεν λαμβάνομεν τὸ κρέας, τὸ ὅποιον τρώγομεν ;

— Ἀπὸ τὰ ζῶα καὶ τὰ πτηνά.

— Ποῖος ἔκαμε τοὺς βόας, τὰ πρόβατα, τοὺς χοίρους, τὰς ἐλάφους, τοὺς λαγούς ; Ποῖος τὰς πέρδικας, τοὺς Ἰνδιάνους, τὰς ὄρ-

νιθας, τὰς πάπινας, τὰς χήνας καὶ τὰ ἄπειρα
ἄλλα εἶδη τῶν πτηνῶν, τὰ ὅποια τόσον ὀρε-
γόμεθα ;

— Ὁ Θεός.

— Τί εἶναι λοιπὸν ὁ Θεός, ὅστις ἔκαμε
τόσα εἶδη ζώων διὰ τὴν εὐχαρίστησιν καὶ
ὑπηρεσίαν μας ;

— Ἀγαθός.

— Δὲν σᾶς ἀρέσουν τὰ μαρούλια, τὰ λά-
χανα, αἱ ἀγγινάρες, τὰ κουκιά καὶ τὰ ἄλ-
λα εἶδη τῶν λαχάνων καὶ ὀσπρίων ;

— Μάλιστα.

— Τίς ἔκαμε ταῦτα πάντα ;

— Ὁ Θεός.

— Δὲν εἶναι νόστιμα, τὰ μῆλα, τὰ ρο-
δάκινα, τὰ πορτοκάλια, οἱ φοίνικες, τὰ βε-
ρύκοκκα, τὰ σαφύλλια, τὰ καρύδια καὶ ὅλοι
οἱ ἄλλοι καρποὶ, τοὺς ὁποίους μὲ τόσῃν εὐ-
χαρίστησιν τρώγομεν ;

— Μάλιστα.

— Ποῖος ἔκαμε καὶ ταῦτα ;

— Ὁ Θεός.

— Τίς ἔκαμε τὰ δένδρα, τὰ ὅποια μᾶς προμηθεύουσι ξύλα καὶ ἄνθρακας, διὰ νὰ θερμαινώμεθα καὶ ψήνωμεν τὴν τροφήν μας, καὶ κάμνωμεν τὰ πατώματα, τὰς σκέπας, τὰς θύρας, τὰ παράθυρα καὶ τὰ λοιπὰ ἔπιπλα τῶν οἰκιῶν μας, τὰ πλοῖά μας, τὰς ἀμάξας μας, κτλ.;

— Τίς ἔκαμε τοὺς λίθους, μὲ τοὺς ὁποίους κτίζομεν τὰς οἰκίας μας, τὰς πόλεις καὶ τὰ φρούριά μας;

— Ὁ Θεός.

— Πῶς θὰ ἔξων οἱ ἄνθρωποι ἄνευ οἰκιῶν, ἄνευ πλοίων, ἄνευ ἐπίπλων, ἄνευ ἀμαξῶν, ἄνευ τῶν ἐργαλείων ἐκείνων, τὰ ὅποια κατασκευάζονται ἀπὸ ξύλον;

— Δυστυχεῖς.

— Καὶ θὰ εἶχον ὅλα ταῦτα οἱ ἄνθρωποι, ἂν ὁ Θεὸς δὲν ἔκαμνε τὰ βουνὰ, ἀπὸ τὰ ὅποια παίρνομεν τὰς πέτρας, καὶ τὰ δένδρα, τὰ ὅποια μᾶς δίδουν τὰ ξύλα;

— Ὅχι.

— Τί εἶναι λοιπὸν ὁ Θεὸς, ὅστις ἔκαμεν ὅλα ταῦτα πρὸς ὄφελος καὶ εὐχαρίστησιν τοῦ ἀνθρώπου;

— Ἀγαθός.

— Ἀπὸ τί κατασκευάζονται τὰ φορέματά σας;

— Ἀπὸ βαμβάκιον, μαλλίον, μέταξαν καὶ λινάριον.

— Πόθεν πορίζομεθα τὸ βαμβάκιον;

— Ἀπὸ τὸ φυτὸν, τὸ ὁποῖον φέρει τὸ αὐτὸ ὄνομα.

— Πόθεν τὸ μαλλίον;

— Ἀπὸ τὰ πρόβατα.

— Τίς μᾶς δίδει τὸ μετάξιον;

— Οἱ μεταξοσκώληκες.

— Πόθεν λαμβάνομεν τὸ λινάριον;

— Ἀπὸ τὸ δμώνυμον φυτὸν.

— Ποῖος ἔκαμεν ὅλα ταῦτα, τὰ ὁποῖα μᾶς προμηθεύουσι τὰ ἀναγκαῖα διὰ τὴν ἐνδυμα-

σίαν, καὶ τὸν στολισμὸν τοῦ σώματος καὶ τῶν οἰκιῶν μας;

— Ὁ Θεός.

— Τί εἶναι λοιπὸν ὁ Θεός;

— Ἀγαθός.

— Ἐὰν ὁ Θεὸς δεικνεῖη τὴν ἀγαθότητά του πρὸς τοὺς ἀνθρώπους κατὰ πολλοὺς καὶ διαφόρους τρόπους, ποῖον εἶναι τὸ πρὸς Αὐτὸν χρέος μας;

— Νὰ τὸν ἀγαπῶμεν καὶ νὰ τὸν ὑπακούωμεν.

— Καὶ πῶς ἐμπορεῖτε νὰ δείξητε τὴν πρὸς αὐτὸν ἀγάπην καὶ ὑπακοήν σας;

— Ἐὰν κάμνωμεν ὅ,τι μᾶς παραγγέλλει.

— Καὶ ποῦ ἐμπορεῖτε νὰ εὑρετε τὰς παραγγελίας του;

— Εἰς τὴν Ἀγίαν Γραφήν.

— Ἀφοῦ λοιπὸν χρεωστοῦμεν ν' ἀγαπῶμεν καὶ ὑπακούωμεν τὸν Θεὸν διὰ τὴν πρὸς ἡμᾶς ἀγαθότητά του, καὶ ἀφοῦ ὁ μόνος τρόπος, διὰ τοῦ ὁποίου εἴμποροῦμεν νὰ δείξω-

μεν τὴν ἀγάπην καὶ ὑπακοήν μας εἶναι νὰ
κάμνωμεν ὅ,τι μᾶς λέγει, ἡ δὲ Ἀγία
Γραφή μόνη περιέχει τὸ θέλημα
του, πρέπει νὰ ἔχωμεν τὸ βιβλίον τοῦτο, ἢ ὄχι;
—Μάλιστα, καὶ νὰ τὸ ἀναγινώσκωμεν.

ΜΑΘΗΜΑ 4.

Ἀγαθότης τοῦ Θεοῦ—Υποχρεώσεις τῶν ἀν-
θρώπων—Τὸ θεόπνευστον τῶν Γραφῶν.

—Δὲν σᾶς ἀρέσει νὰ βλέπετε ὠραῖα ἄνθη

—Μάλιστα.

—Μὲ τί βλέπετε τὰ ἄνθη;

—Μὲ τὰ ὄμματα μας.

—Ἐὰν δὲν ἔχετε ὄμματα, θὰ εἰμπορῆ-
τε νὰ βλέπετε;

—Ὁχι.

—Ποῖος σᾶς ἔπλασε μὲ ὄμματα διὰ νὰ
βλέπετε;

—Ὁ Θεός.

—Καὶ ποῖος ἔκαμε τὰ ὠραῖα ἄνθη, τὰ
ὅποια τόσο ἀγαπᾶτε νὰ βλέπετε;

— Ὁ Θεός.

— Δὲν νομίζετε, ὅτι ὁ Θεὸς πρέπει νὰ ᾔ-
το ἀγαθὸς διὰ νὰ κάμῃ ὅχι μόνον τὰ ὥραϊα
ἄνθη, ἀλλὰ καὶ τοὺς ὀφθαλμοὺς, διὰ τῶν ὀ-
ποίων τὰ βλέπετε;

— Μάλιστα.

— Δὲν ἀγαπᾶτε νὰ ὀσφραίνεσθε (μυρίζε-
σθε) τὰ ῥόδα (τριαντάφυλλα);

— Μάλιστα, πολὺ.

— Ποῖος σᾶς ἔδωκε τὴν δύναμιν νὰ ὀ-
σφραίνεσθε;

— Ὁ Θεός.

— Ποῖος δ' ἔκαμε τὸ τριαντάφυλλον, τὸ
ὀποῖον μοσχοβολεῖ τόσον πολὺ;

— Ὁ Θεός.

— Δὲν εἶναι λοιπὸν ἀγαθὸς ὁ Θεός, ὁ ὀ-
ποῖος ὅχι μόνον ἔκαμε τὰ τριαντάφυλλα, ἀλ-
λὰ σᾶς ἔδωκε καὶ τὴν δύναμιν νὰ ὀσφραί-
νεσθε τὴν μυρωδίαν των;

— Μάλιστα.

—Εἰμπορεῖτε νὰ ζήσητε χωρὶς νὰ τρώγητε καὶ νὰ πίνητε;

—”Οχι.

—Τώρα, ὑποθέσατε ὅτι τὰ φαγητὰ καὶ ποτὰ δὲν εἶχον καμμίαν γεῦσιν, καὶ ὅμως ἔπρεπε νὰ τρώγητε καὶ πίνετε διὰ νὰ ζήσητε, θὰ εὐρίσκετε ἄράγε κάμμίαν εὐχαρίστησιν εἰς τὸ τρώγειν καὶ πίνειν;

—”Οχι.

—Διατί;

—Διότι ἀγαπῶμεν τὰ φαγητὰ καὶ ποτὰ νὰ ἔχωσι γεῦσιν.

—Βεβαίως· τοῦτο ἐγνώριζε καὶ ὁ Θεὸς καὶ διὰ τοῦτο σᾶς ἔδωκε τὴν αἴσθησιν τῆς γεύσεως· τοῦτο δὲ ἔκαμεν ἀπλῶς ἀπὸ καλοσύνην του, διότι διὰ νὰ διατηρῆσθε ζῶντα ἐχρειάζετο μόνον νὰ σᾶς κάμῃ ἱκανὰ νὰ τρώγητε καὶ νὰ πίνετε καὶ νὰ σᾶς δίδῃ τροφήν. Ἀλλ’ αὐτὸς σᾶς ἔκαμε προσέτι ἱκανὰ καὶ νὰ γεύεσθε τὰ φαγητὰ καὶ ποτὰ, ὥστε ταῦτα ἀντὶ νὰ σᾶς προξενῶσι κόπον καὶ ἀ-

ηδίαν, νὰ σᾶς δίδωσιν εὐχαρίστησιν. Δὲν εἶ-
ναι λοιπὸν ἀγθός; Δὲν εἶναι ἀγαθὸς εἰς σᾶς;

—Μάλιστα.

—'Εὰν ὁ Θεὸς δὲν σᾶς ἔδιδε τὴν αἴ-
σθησιν τῆς ἀφῆς θὰ ἐγνωρίζετε ποῖα πράγ-
ματα εἶναι σκληρὰ καὶ ποῖα μαλακά; ποῖα
βαρέα καὶ ποῖα ἐλαφρά; ποῖα θερμὰ, καὶ
ποῖα ψυχρά; ποῖα ῥευστὰ καὶ ποῖα στερεά;
ποῖα τραχέα καὶ ποῖα ὀμαλά;

—"Οχι.

—Τί εἶναι λοιπὸν καὶ κατὰ τῆτο ὁ Θεός;

—'Αγαθός.

—Δὲν ἀγαπᾶτε νὰ ἀκούετε ὠραίους ᾠ-
χους, γλυκὰ τραγούδια κτλ.;

—Μάλιστα.

—Μὲ τί ἀκούετε ταῦτα;

—Μὲ τὰ ὦτά μας.

—Ποῖος ἔκαμε τοὺς ἀνθρώπους ἱκανοὺς
νὰ φάλλωσι καὶ νὰ τραγωδῶσιν;

—Ὁ Θεός

— Ποῖος ἐδίδαξε τὰ πουλιὰ νὰ κελαδῶσι
τόσον γλυκά ;

— Ὁ Θεός.

— Θὰ εἴχομεν μουσικὴν, ἂν ὁ Θεός δὲν ἔ-
καμνε τοὺς ἀνθρώπους καὶ τὰ πτηνὰ ἱκανὰ
νὰ ᾄδωσιν ;

— Ὁχι.

— Καὶ θὰ ἐλάμβανεν ὁ ἄνθρωπος καμ-
μίαν εὐχαρίστησιν ἀπὸ τὰ ἄσματα τῶν ἀν-
θρώπων καὶ τὸ κελάδημα τῶν πτηνῶν, ἂν
ἔστερεῖτο τὴν ἀκοήν ;

— Ὁχι.

— Δὲν εἶναι ἄλλοι ἤχρι, ἐκτὸς τῆς μου-
σικῆς, τῶν τραγωδίων, καὶ τοῦ κελαδήμα-
τος, τοὺς ὁποίους ἀγαπᾶτε ν' ἀκούετε ;

— Μάλιστα· τὸν ἦχον τῶν ἀνέμων, τῆς
θαλάσσης, τὸν χρεμετισμὸν τῶν ἵππων, τὸ
βέλασμα τῶν ἀρνίων κτλ. κτλ., κατ' ἐξοχὴν
ὅμως τὴν φωνὴν τῶν γονέων, συγγενῶν καὶ
φίλων μας.

— Θὰ εἴχετε εὐχαρίστησιν ν' ἀκούητε τὴν

φωνήν τῶν ἀγαπητῶν τούτων προσώπων, καὶ
νὰ εὐχαριστῆσθε εἰς τὴν συναναστροφὴν των,
ἂν ἐστερεῖσθε τὴν ἀκοήν;

— "Οχι.

— Δὲν εἶναι λοιπὸν ἀγαθὸς ὁ Θεὸς, ὅστις
σᾶς ἔκαμεν ἱκανοὺς ν' ἀπολαμβάνετε τόσῃν
εὐχαρίστησιν διὰ τῆς ἀκοῆς;

— Μάλιστα.

— Δὲν θὰ ἐλυπεῖσθε, ἂν δὲν εἴχετε πατέρα
ἢ μητέρα, καὶ δὲν ἐπιθυμεῖτε νὰ ἔχετε ἀ-
δελφοὺς, ἢ ἀδελφάς;

— Μάλιστα.

— Δὲν θέλετε νὰ ἔχετε φίλους, οἵτινες νὰ
σᾶς ἀγαπῶσι καὶ νὰ σᾶς περιποιῶνται;

— Μάλιστα.

— Καὶ ποῖος σᾶς δίδει ὄλους τούτους;

— Ὁ Θεός.

— Δὲν εἶναι λοιπὸν ὁ Θεὸς πολὺ καλὸς
εἰς ἐσᾶς;

— Μάλιστα.

— Τί εἰμφορεῖτε νὰ κάμῃτε δι' Αὐτὸν,

ἀφοῦ Αὐτὸς εἶναι τόσον καλὸς εἰς ἑσᾶς;

—Τίποτε.

—Αὐτὸς εἶναι ἐντελῶς εὐτυχῆς καὶ δὲν ἔχει χρεῖαν κανενὸς πράγματος διὰ νὰ τὸν καταστήσῃ εὐτυχέστερον· ὅμως ἀρέσκεται νὰ βλέπῃ τοὺς ἀνθρώπους νὰ κάμνουν τὸ θέλημα του.

—Εἰς τὸ προλαβὸν μάθημα εἵπομεν ὅτι τὸ θέλημα τοῦ Θεοῦ ἐμπεριέχεται εἰς τὴν Ἀγίαν Γραφήν. Εἴμφορεῖτε νὰ μοὶ εἴπητε διατί ἡ Ἀγία Γραφή ὀνομάζεται ὁ λόγος τοῦ Θεοῦ;

—Διότι ἐγράφη ἀπὸ ἀνδρας εὐσεβεῖς κατ' ἔμπνευσιν τοῦ Ἀγίου Πνεύματος· ὁ Θεὸς δηλονότι τοὺς ἐβοήθησε διὰ τοῦ Πνεύματός του νὰ γράφουν ὅσα ἔγραψαν. (Β'. Πέτρου α. 19-21 Ἑβραίουσ β'. 3, 4. Β' Τιμοθ. γ'. 16.)

ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ.

Ἐρ. Εἴπετε προλαβόντως, ὅτι ὁ Θεὸς εἶναι

ἀγαθός, δίκαιος καὶ σοφός· τί ἄλλο ἀκόμῃ εἶναι ;

Ἀπ. Εὐεργετικός καὶ πολὺ φιλόανθρωπος πρὸς ἡμᾶς.

Ἐρ. Πῶς γνωρίζετε, ὅτι ὁ Θεὸς εἶναι εὐεργετικός πρὸς ἡμᾶς ;

Ἀπ. Διότι ἔκαμεν ὅλα τὰ ζῶα καὶ τὰ φυτὰ, καὶ ὅσα ἄλλα χρειαζόμεθα πρὸς τροφήν καὶ πόσιν μας.

Ἐρ. Τί ἄλλο σᾶς κάμνει νὰ νομίζετε, ὅτι ὁ Θεὸς εἶναι εὐεργετικός ;

Ἀπ. Διότι ἔκαμεν ὅλα ὅσα μεταχειριζόμεθα πρὸς ἐνδυμασίαν μας.

Ἐρ. Τί ἄλλο δεικνύει τὸν Θεὸν εὐεργετικόν ;

Ἀπ. Αὐτὸς μᾶς ἔδωκεν ὀφθαλμοὺς, διὰ νὰ βλέπωμεν τὰ ὠραῖα πράγματα τῆς φύσεως· αὐτὴν δὲ διὰ νὰ ἀκούωμεν τὰ γλυκὰ ᾄσματα καὶ τοὺς εὐχαρίστους ἤχους, τοὺς ὁποίους ἀγαπῶμεν, ν' ἀκούωμεν· μᾶς ἔδωκε τὴν ὄσφρησιν διὰ νὰ ὀσφραινώμεθα τὰς γλυκείας ὀσμὰς καὶ νὰ εὐχαριστώμεθα ἀπὸ τὴν εὐωδίαν τῶν ἀνθέων καὶ ἄλλων εὐὸσμων πραγμάτων. Μᾶς ἐχάρισε τὴν γεῦσιν διὰ νὰ γευώμεθα τὴν τροφήν, τὴν ὁποίαν τρώγομεν καὶ τὸ ποτὸν, τὸ ὁποῖον πίνομεν, καὶ νὰ εὐχαριστώμεθα ἀπὸ τοὺς γλυκεῖς χυμούς. Μᾶς ἔκαμε τέλος ἱκανοὺς νὰ αἰσθανώμεθα, ὥστε νὰ δυνάμεθα νὰ διακρίνωμεν διὰ τῆς ἀφῆς πολλὰς ιδιότητας

τῶν πραγμάτων, τὰς ὁποίας ἄλλως πως δὲν θὰ ἐγνωρίζομεν.

Ἐρ. Εἶναι ἄλλο τι, τὸ ὁποῖον σᾶς δεικνύει, ὅτι ὁ Θεὸς εἶναι εὐεργετικός ;

Ἀπ. Αὐτὸς μᾶς ἔδωκε γονεῖς, ἀδελφοὺς, ἀδελφάς, καὶ ὄλους ὅσους ἀγαπῶμεν.

Ἐρ. Ἀφοῦ ὁ Θεὸς εἶναι τόσον εὐεργετικός εἰς ἑσᾶς, δὲν εἴμπορεῖτε καὶ σεῖς νὰ κάμετε κάτι τι δι' Αὐτὸν, διὰ νὰ Τὸν καταστήσητε εὐτοχέστερον ;

Ἀπ. Τίποτε.

Ἐρ. Δύνασθε νὰ κάμητέ τι δι' αὐτὸν, τὸ ὁποῖον Αὐτὸς δὲν δύναται νὰ κάμη δι' ἑαυτὸν ;

Ἀπ. Τίποτε.

Ἐρ. Εἴμπορεῖτε νὰ κάμητέ τι, τὸ ὁποῖον εὐαρεστεῖ τὸν Θεόν ;

Ἀπ. Μάλιστα.

Ἐρ. Πῶς ἐμπορεῖτε νὰ γνωρίζετε τί εἶναι εὐάρεστον εἰς τὸν Θεόν ;

Ἀπ. Διὰ τῆς Ἀγίας Γραφῆς.

Ἐρ. Καὶ πῶς οἱ ἄνθρωποι, οἱ ὁποῖοι ἔγραψαν τὴν Ἀγίαν Γραφήν, ἐγνώριζαν τί ἀρέσκει εἰς τὸν Θεόν, καὶ τί τὸν δυσαρρεστεῖ ;

Ἀπ. Ὁ Θεὸς τοὺς ἐφώτισε καὶ τοὺς ἐδοήθησε διὰ τοῦ Πνεύματός του νὰ γράφουν ὅσα ἔγραψαν.

Ἐρ. Ἀφοῦ λοιπὸν ὁ Θεὸς εἶναι τόσον εὐεργε-

τινὸς εἰς ἐσᾶς, ὅταν εὐρίσκετε εἰς τὴν Ἀγίαν Γραφήν τι, τὸ ὁποῖον εὐαρεστοῖ τὸν Θεόν, δὲν πρέπει νὰ τὸ κάμνετε;

Ἀπ. Μάλιστα.

ΜΑΘΗΜΑ 5ον.

Περὶ κλοπῆς.

Ἀγαπητά μου τέκνα. Εἰς τὰ προηγούμενα μαθήματα εἶδομεν, ὅτι ὁ Θεὸς εἶναι Ἅγιος καὶ ἀγαθὸς, δίκαιος καὶ σοφὸς καὶ ὅτι εἶναι ἀγαθὸς καὶ εὐεργετικὸς εἰς ἐσᾶς. Εἶδομεν προσέτι, ὅτι σεῖς δὲν εἴμπορεῖτε νὰ κάμνητε τίποτε δι' Αὐτὸν, τὸ ὁποῖον Αὐτὸς ὁ ἴδιος δὲν εἴμπορεῖ νὰ κάμῃ δι' ἑαυτὸν, ἐπομένως, ὅτι δὲν εἴμπορεῖτε νὰ κάμνητε τίποτε νὰ τὸν καταστήσητε εὐτυχέστερον. Εἶδομεν ἀκόμη ὅτι καὶ ἂν δὲν ἔχη χρεῖαν κάθενός πράγματος ὁ Θεός, ἀρέσκεται ὅμως νὰ βλέπῃ τοὺς ἀνθρώπους νὰ κάμνωσι τὸ θέλημά του, καὶ ὅτι τὸ θέλημα τοῦ Θεοῦ ἐμπεριέχεται εἰς τὴν Ἀγίαν Γραφήν.

Τώρα ἔρχομαι νὰ σᾶς εἶπω ὅτι εὗρον εἰς τὴν Ἀγίαν Γραφὴν κάτι τι, τὸ ὁποῖον ὁ Θεὸς λέγει ὅτι δὲν πρέπει νὰ κάμνωμεν. Ἴδου αὐτὸ, «ΜΗ ΚΛΕΨΗΣ.» — ("Ἐξοδ κ'. 15), ὥστε ἂν θέλετε νὰ ἀρέσητε εἰς τὸν Θεόν, ὅστις εἶναι εὐεργετικὸς καὶ καλὸς εἰς ἐσᾶς, δὲν πρέπει νὰ κλέπτετε ποτὲ τίποτε.

— Εἰξεύρετε τί θὰ εἶπη κλέπτω;

— Μάλιστα· τὸ νὰ πέρνη τις ὁποιονδήποτε πράγμα, τὸ ὁποῖον ἀνήκει εἰς ἄλλον, χωρὶς τὴν ἄδειάν του.

— Λοιπὸν, ἐὰν πάρετε τὴν κούκλαν τῆς ἀδελφῆς σας διὰ ἰδικήν σας, χωρὶς ἐκεῖνη νὰ σᾶς τὴν δώσῃ, δὲν εἶναι τοῦτο κλοπή;

— Μάλιστα.

— Ἐν μικρὸν κοράσιον ἐπήγαινέ ποτε εἰς τὸ σχολεῖον καὶ εἶδεν ὥραϊα τριαντάφυλλα ὁπισθεν μιᾶς φράκτης παρὰ τὴν ὁδόν. Ἦπλωσε τὴν χεῖρά του καὶ τὰ ἔκοψε· τί νομίζετε περὶ αὐτοῦ, δὲν σᾶς φαίνεται ὅτι τὸ κοράσιον ἐκεῖνο ἔκλεψε τὰ τριαντάφυλλα;

—Μάλιστα.

—Δέν εἶναι ἐπίσης κλοπή τὸ νὰ πέρνῃ
τις μικρὰ πράγματα, ὡς καὶ μεγάλα ;

—Μάλιστα.

—Ἐὰν ἴδῃτε μίαν καρφίτσαν καρφωμέ-
νην εἰς τὸ διὰ καρφίτσας χρήσιμον προσκε-
φάλαιον τῆς μητρός σας, καὶ γνωρίζετε ὅτε
αὕτῃ δέν θὰ ἤθελε νὰ τὴν πάρετε, καὶ ὅμως
σεῖς τὴν πέρνετε, δέν κλέπτετε τὴν καρφί-
τσαν ἐκείνην ἀπὸ τὴν μητέρα σας ;

—Μάλιστα.

—Τίνος εἶναι ἡ ζάχαρι, ἡ ὁποία εἶναι εἰς
τὸ σπήτι σας ; Εἶναι ἰδική σας ;

—Ὁχι, εἶναι τῶν γονέων μας.

—Πρέπει λοιπὸν νὰ τὴν πέρνετε κρυφίως ;

—Ὁχι.

—Ἐὰν δὲ τὴν πέρνετε χωρὶς τὴν ἄδειάν
των, δέν τὴν κλέπτετε ;

—Μάλιστα.

Ἦτο μίαν φορὰν ἐν κοράσιον, τὸ ὁποῖον
ἔπερνεν ὅ,τι εὕρισκεν. Ἐὰν ἦτο εἰς τὸ δω-

μάτιον, όταν παρετίθετο ἡ τράπεζα διὰ τὸ δεῖπνον, ἔπερνε βώλους ζαχάρεως καὶ ἔπινε γάλα ἀπὸ τὸ ἀγγεῖον. Ἐὰν εὔρισκε τὸ κλειδίον τῆς ἀποθήκης εἰς τὴν θύραν, τὴν ἤνοιγε καὶ ἔπερνεν ὅ,τι εὔρισκεν ἐκεῖ, μῆλα, ἥ κάστανα κλπ. Ἡ μήτηρ τῆς ποτὲ δὲν τὴν ἐμπιστεύετο, διότι ἔτρωγε τὸ ἥμισυ τοῦ πράγματος, τὸ ὁποῖον τῆς ἔλεγε νὰ φέρῃ.

Εἶμαι βέβαιος, ὅτι τὸ κοράσιον ἐκεῖνο δὲν ἠσθάνετο εὐχαρίστησιν τρῶγον κρυφίως τὰ καλὰ ἐκεῖνα πράγματα, διότι ἐφοβεῖτο πάντοτε μήπως τὴν ἴδῃ τις, ἢ φανερωθῇ· ἠσθάνετο δὲ πάντοτε ἑαυτὴν δυστυχῇ, διότι ἐγνώριζεν ὅτι ἔκαμνε τὸ κακόν.

Ἐκ τούτου ὁ κρύφιος οὗτος τρόπος τοῦ πέρνειν πράγματα τῆς ἐπροξένει πάντοτε ταραχήν. Μίαν φορὰν ἐπῆρεν ὀλίγον πιπέρι καὶ τὸ ἐμάσησεν, ἀλλὰ τῆς ἔκαψε τὸ στόμα τόσον πολὺ, ὥστε δὲν ἠμπόρει νὰ κρατήσῃ τὰ δάκρυα ἐπὶ ἡμίσειαν ὥραν! Τρεῖς ἢ τέσσαρας φορὰς ἐξέρασε, διότι ἔφαγε πολλοὺς

καρπούς καὶ γλυκύσματα, καὶ μίαν φορὰν ἐκινδύνευσε ν' ἀποθάνῃ, διότι ἔφαγε φαρμάκι, ἐπειδὴ ἐνόμισεν ὅτι ἦτο ζάχαρι.

Οἱ γονεῖς τῆς δὲν τὴν ἐμπιστεύοντο καὶ δὲν τὴν ἠγάπων τόσο, ὅσον θὰ τὴν ἠγάπων ἂν ἦτο τιμία. Οὔτε οἱ γνώριμοί τῆς ἤθελαν νὰ πηγαίνη μαζύ των, διότι ἐφοβοῦντο μήπως τοὺς κλέψῃ, καὶ τέλος ἡ διαγωγὴ τῆς ἔγεινε τόσο γνωστὴ, ὥστε ὅλος ὁ κόσμος τὴν ἀπεστρέφετο καὶ κἀνεὶς δὲν ἤθελε νὰ τὴν ἐμβάσῃ εἰς τὴν οἰκίαν του, διότι ἐφοβεῖτο μὴ τὸν κλέψῃ.

Τώρα, τέκνα μου, σεῖς γνωρίζετε πόσον εἶναι καλὸς ὁ Θεός· πῶς αὐτὸς ἔκαμεν ὅλα τὰ πράγματα, ὅσα χρειαζόμεθα νὰ τρώωμεν καὶ νὰ πίνωμεν καὶ νὰ ἐνδυώμεθα, καὶ πόσον καλὸς εἶναι εἰς ὅλους ἡμᾶς. Μᾶς ἔδωκεν ὀφθαλμοὺς νὰ βλέπωμεν, αὐτία διὰ νὰ ἀκούωμεν, γλῶσσαν διὰ νὰ ὁμιλῶμεν, ὠραῖα πράγματα, διὰ νὰ βλέπωμεν, καὶ γλυκεῖς ἤχους καὶ φωνὰς καὶ εὐωδίας πρὸς εὐ-

χαρίστησίν μας. Πρὸς ἀμοιβήν δὲ τῶν εὐεργεσιῶν του τούτων ἀπαιτεῖ ἀπὸ ἡμᾶς ὅλους νὰ κάμνωμεν ὅ,τι μᾶς λέγει εἰς τὸν Λόγον του. Ἐὰν λοιπὸν ἦσθε τῷ ὄντι εὐγνώμονα δι' ὅλα ταῦτα, θὰ πέρνετε χωρὶς τὴν ἄδειαν τῶν κυρίων των πράγματα, τὰ ὁποῖα δὲν εἶναι ἰδικά σας ;

—Ὅχι.

—Καὶ ἂν τὰ πέρνετε, πῶς θὰ σᾶς θεωρῇ ὁ Θεὸς καὶ οἱ ἄνθρωποι ;

—Κλέπτας.

ΜΑΘΗΜΑ 6ον.

Περὶ Ψεύδους.

Εἰς τὸ τελευταῖον μάθημα εἶδομεν, ὅτι ἔν ἀπὸ τὰ πράγματα, τὰ ὁποῖα μισεῖ ὁ Θεὸς εἶναι ἡ Κ λ ο π ή· εἰς τὸ μάθημα τοῦτο ἐπιθυμῶ νὰ σᾶς ὁμιλήσω περὶ ἑνὸς ἄλλου πράγματος, τὸ ὁποῖον εἶναι ἐπίσης μισητὸν ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ, — ΤΟΥ ΨΕΥΔΟΥΣ.

Εἰς τὴν Ἀγίαν Γραφὴν εὐρίσκομεν, ὅτι ὁ Θεὸς μισεῖ «τὰ ψευδῆ (ψευδόμενα) χεῖλη.» (Παροιμ. σ'. 16, 17.) Ἐὰν λοιπὸν θέλετε ν' ἀρέσετε εἰς τὸν Θεὸν, ποτὲ δὲν πρέπει νὰ εἴπητε ψεύματα.

—Ἐξεύρετε τί θὰ εἴπη τὸ νὰ λέγῃ τις ψεύματα ;

—Μάλιστα· τὸ νὰ προσπαθῇ τις ν' ἀπατήσῃ τοὺς ἄλλους—τὸ νὰ προσπαθῇ νὰ τοὺς κάμῃ νὰ νομίζωσιν ὅτι συνέβη κάτι τι, ἐνῶ δὲν συνέβη, ἢ ὅτι δὲν ἔγεινεν, ἐνῶ πραγματικῶς ἔγεινεν. Ἐν γένει τὸ νὰ προσπαθῇ τις νὰ κάμῃ τοὺς ἄλλους νὰ πιστεύουν ὅ,τι δὲν εἶναι ἀληθές. (Ψαλμ. 109. ἐδάφ. 118.) Ἀλλὰ διὰ νὰ τὸ ἐννοήσητε καλλίτερα θέλω σᾶς φέρεи μερικὰ παραδείγματα.

—Ὑποθέσατε, ὅτι μοὶ ἐλέγετε, ὅτι δὲν ἐκάματέ τι ἐνῶ τὸ ἐκάματε, ἢ ὅτι ἐφάγετέ τι, ἐνῶ δὲν τὸ ἐφάγετε, ἢ ὅτι ὁ πῖλός σας ἦτο ἐπάνω, ἐνῶ ἐγνωρίζετε, ὅτι εἶναι κάτω, δὲν νομίζετε ὅτι τοῦτο εἶναι ψεῦδος ;

—Μάλιστα.

—'Εάν σᾶς ἡρώτων, ἂν εἴχετε νίψει τὸ πρόσωπόν σας, καὶ σεῖς ἐκινεῖτε τὴν κεφαλὴν σας οὕτως, ὥστε νὰ ἐννοῇτε «μάλιστα,» καὶ νὰ μὲ κάμητε νὰ νομίσω, ὅτι τὸ εἴχετε νιμμένον, ἐνῶ πραγματικῶς δὲν τὸ εἴχετε, δὲν θὰ ἦτο καὶ τοῦτο ψεῦδος;

—Μάλιστα.

—'Εάν ὠμιλῇτε εἰς τὴν παράδοσιν, καὶ ἐρωτώμενα, ἐκινούσατε τοὺς ὀφθαλμούς σας, εἰς τοιοῦτον τρόπον, ὥστε νὰ ἐννοῇτε «ὄχι,» καὶ οὕτω νὰ μὲ κάμετε νὰ νομίζω, ὅτι δὲν ὠμιλεῖτε, ἐνῶ ἐπ' ἀληθείας ὠμιλεῖτε, δὲν θὰ ἦτο καὶ τοῦτο ψεῦδος;

—Μάλιστα.

—Λοιπὸν εἰμπορεῖ τις εἶπη ψεύματα ὅχι μόνον διὰ τῆς γλώσσης, ἀλλὰ καὶ διὰ τῆς κινήσεως τῆς κεφαλῆς καὶ τῶν ὀφθαλμῶν;

—Μάλιστα.

—Ὑπάρχουσιν ἄλλοι τρόποι, διὰ τῶν δ-

ποίων ὁ ἄνθρωπος εἴμπορεῖ νὰ ψευσθῇ χωρὶς νὰ ὁμιλήσῃ ;

—Μάλιστα, ἡ κίνησις τῶν χειρῶν, τῶν ὤμων καὶ πᾶν ἄλλο μέσον, μὲ τὸν ὁποῖον προσπαθεῖ τις νὰ ἀπατήσῃ τοὺς ἄλλους.

— Ἄλλὰ δὲν ψεύδεται τις καὶ εἰς ἄλλας περιστάσεις, ἐκτὸς ἐκείνων τὰς ὁποίας ἐμνημονεύσαμεν ;

Μάλιστα.

— Ἐὰν συμμαθητὴς ἢ συμμαθήτριά σας τις σᾶς ἐρωτήσῃ ποῖον εἶναι τὸ ἀκόλουθον μάθημα, καὶ σεῖς τοῦ δείξητε ἄλλο παρὰ τὸ ἀληθὲς δι' ἀστείότητα, δὲν ψεύδεσθε ;

—Μάλιστα.

— Δοιπὸν ψεύδεται τις καὶ ὅταν κρύπτῃ τὴν ἀλήθειαν διὰ χόρατα ;

—Μάλιστα.

— Καὶ ἐὰν δείξῃ τὸ μάθημα ἐκεῖνο μόνον μὲ τὸν δάκτυλόν του χωρὶς νὰ προφέρῃ λέξιν, δὲν νομίζετε, ὅτι ψεύδεται ἐπίσης, ὥς νὰ τὸ προφέρῃ καὶ μὲ τὰ χεῖλη του ;

—Μάλιστα.

Ἡ ἀκόλουθος ἱστορία τοῦ μικροῦ Ἰωάννη θέλει σᾶς δείξει ὅτι τὰ παιδιά ψεύδονται πολλάκις καὶ δι' ἄλλων τρόπων.

— Ἦτο ποτὲ ἓν παιδίον, ὀνομαζόμενον Ἰωάννης, τοῦ ὁποίου ἡ μήτηρ ἦτο φιλάσθε-
νος καὶ δὲν εἰμπόρει νὰ τὸν διδάσκη πολὺ· αὐ-
τὸς δὲ δὲν ἦτο τόσο καλὸν παιδίον. Ἡ μή-
τηρ του ἐπροσπάθει πάντοτε νὰ τὸν ἐνδύη
καθαρὰ καὶ νὰ τὸν στέλλῃ εἰς τὸ σχολεῖον
καὶ τὴν ἐκκλησίαν· ἀλλ' ἐπειδὴ ἦτο ἀδύνα-
τος, ὁ μικρὸς Ἰωάννης ἐπήγαινε μόνος. Κα-
θὼς συμβαίνει συνήθως μὲ τὰ κακὰ παιδιά,
ὁ Ἰωάννης δὲν ἠγάπα πολὺ τὸ σχολεῖον καὶ
πολλάκις ἐπεθύμει νὰ περιφέρεται εἰς τοὺς
δρόμους καὶ εἰς τὰ χωράφια, ἀντὶ νὰ καθε-
ται ὅλην τὴν ἡμέραν εἰς τὸ σχολεῖον. Οἱ κα-
κοὶ συλλογισμοὶ ἔφεραν καὶ τὰς κακὰς
πράξεις· διὰ τοῦτο μίαν ἡμέραν ἀπεφάσισε
νὰ ὑπάγῃ εἰς τὸν περίπατον, ἀντὶ νὰ ὑπάγῃ
εἰς τὸ σχολεῖον. Ἐπειδὴ ὁμῶς εἶδεν, ὅτι ἡ

μήτηρ του τὸν ἐκκύταζεν ἀπὸ τὸ παράθυρον ἐπροσποιήθη, ὅτι ἐπήγαινε πρὸς τὸ σχολεῖον ἐν ὧ ἑκείνη τὸν ἔβλεπεν· εὐθὺς ὅμως ἀφοῦ ἐστράφη εἰς τὴν γωνίαν τῆς ὁδοῦ, καὶ ἡ μήτηρ του δὲν ἠδύνατο νὰ τὸν ἴδῃ, διευθύνθη πρὸς ἄλλο μέρος, καὶ ἐπέρασεν ὅλην τὴν ἡμέραν περιφερόμενος ἐδῶ καὶ ἐκεῖ· ἐπέστρεψε δὲ εἰς τὴν οἰκίαν, καθ' ἣν ὥραν αἱ συμμαθηταὶ του ἐσχόλασαν ἀπὸ τὸ σχολεῖον. Ἡ μήτηρ του ἐνόμισεν, ὅτι αὐτὸς ἦτο εἰς τὸ σχολεῖον, ὁ δὲ διδάσκαλος, ὅτι ἦτο ἀσθενής, ἢ ὅτι κάτι τι συνέβη εἰς τὴν οἰκίαν καὶ ἐμποδίσθη. Δὲν σᾶς φαίνεται, ὅτι ὁ μικρὸς Ἰωάννης ἠπάτησε καὶ τὴν μητέρα καὶ τὸν διδάσκαλόν του.

—Μάλιστα.

Τοῦτο ἐξηκολούθησε νὰ κάμνῃ ἐπὶ δύο ἢ τρεῖς ἡμέρας, ὅτε μίαν ἡμέραν ὁ θεῖος, ἡ θεία καὶ ὁ ἐξάδελφός του ἦλθον ν' ἀποχαιρετήσωσι τὸν Ἰωάννην καὶ τὴν μητέρα του διότι ἐσκόπευον νὰ ἀναχωρήσωσιν εἰς μακρυ-

νήν χώραν· ἔθεν ἡ μήτηρ του ἔστειλε νὰ τὸν
φωνάξωσιν ἀπὸ τὸ σχολεῖον, ἀλλ' ὁ Ἰωάννης δὲν
ἦτο ἐκεῖ· ὁ διδάσκαλος μάλιστα παρήγγειλεν
ὅτι δὲν εἶχε φανῇ εἰς τὸ σχολεῖον τρεῖς ἡμέρας.

Ἡ εἶδησις αὕτη ἐξέπληξε καὶ ἐλύπησε
τὴν δυστυχῇ μητέρα του, ἀλλ' ὁ θεὸς του
δὲν ἠμπόρει νὰ περιμείνῃ ἕως οὔ τὸν εὔρωσι
καὶ οὕτως ἀνεχώρησε χωρὶς νὰ τὸν ἴδῃ καὶ
ποτὲ πλέον δὲν ἐπέστρεψε.

Ὅταν ὁ Ἰωάννης ἐπέστρεψεν ἡ μήτηρ
του τὸν ἠρώτησεν ποῦ ἦτο, ἀλλ' αὐτὸς ἀντὶ
ν' ἀποκριθῇ ἐκρέμασε κάτω τὴν κεφαλὴν
του καὶ ἔμεινεν ἄλαλος· διότι, ἂν καὶ ἐφεύ-
δετο πᾶσαν ἡμέραν κάμων τὴν μητέρα του
νὰ νομίσῃ, ὅτι ἐπήγαινε εἰς τὸ σχολεῖον, ἐνῶ
δὲν ἐπήγαινε, δὲν ἐτόλμα ὅμως νὰ ψευσθῇ μέ-
τὰ χεῖλη του ἔμπροσθεν τῆς μητρός του. Ἐκ-
τὸς τούτου ἀπὸ τὸν τρόπον, μὲ τὸν ὁποῖον ἡ
μήτηρ του τὸν ἐθεώρει, εἶδεν ὅτι αὐτὴ
ἐγνώριζεν ὅλην τὴν ἀπάτην του, καὶ διὰ
τοῦτο ἔμενεν ἄφωνος.

Ἐν τούτοις ἡ μήτηρ του τὸν ἐπέπληξε πολὺ διὰ τὰ ψεύδη του καὶ διότι ἠπάτησεν αὐτὴν καὶ παρώργισε τὸν Θεόν.

Ἀφοῦ δ' ἔπαυσεν ἐπιπλήττουσα καὶ συμβουλεύουσα αὐτὸν, τοῦ εἶπε ὅτι ὁ θεῖος, ἡ θεία καὶ ὁ ἐξάδελφός του ἦλθον νὰ τὸν ἀποχαιρετήσωσι, καὶ ὅτι ἀνεχώρησαν λυπούμενοι ὅτι δὲν τὸν εἶδον.

Ὁ Ἰωάννης τότε ἤρχισε νὰ κλαίῃ, διότι ἠγάπα πολὺ τὸν θεῖον καὶ τὸν ἐξάδελφόν του, ἔλυπεῖτο πολὺ ὅτι δὲν θὰ τοὺς ἐπανεόβλεπε πλέον, καὶ ἀπεφάσισε ποτὲ νὰ μὴ ἀπατήσῃ πλέον τὴν μητέρα του, ἀλλὰ νὰ προσπαθῇ νὰ τῆς λέγῃ πάντοτε τὴν ἀλήθειαν ὅπου καὶ ἂν ἐπήγαινε.

Ἀλλοίμονον! δὲν παρῆλθον πολλαὶ ἡμέραι καὶ ὁ μικρὸς Ἰωάννης ἤρχισε πάλιν νὰ βαρύνεται τὸ σχολεῖον, καὶ ἀπεφάσισε νὰ μὴ πηγαίνῃ ἐκεῖ, ἀφοῦ μάλιστα δὲν εἶχε πλέον συγγενεῖς νὰ τὸν ἐπισκεφθῶσιν εἰς τὴν ἀπουσίαν του. Ἐλησμόνησεν ὅμως ὅτι ὁ Θεὸς

ὑπῆρξεν εὐσπλαχνος εἰς αὐτόν, καὶ ὅτι ἐπρεπε νὰ προσπαθῇ νὰ τὸν εὐαρεστῇ· ἐλησμόνησεν ὅτι ὁ Θεὸς μισεῖ τὰ ψευδῆ χεῖλη, καὶ ὅτι κάμνων τὴν μητέρα του νὰ νομίζῃ ὅτι ἐπήγαινε εἰς τὸ σχολεῖον, ἐνῶ ἐπήγαινε εἰς ἄλλο μέρος, ἐψεύδετο καὶ ἐγίνετο μισητὸς εἰς τὸν Θεόν. "Οχι δὲν ἐσυλλογίζετο περὶ τούτου· διότι ἂν ἐσυλλογίζετο, πιθανὸν δὲν θὰ ἔκαμνε τὸ κακόν· ἀλλὰ δυστυχῶς ὁ Ἰωάννης σπανίως ἐνθυμεῖτο τὸν Θεόν, καὶ ποτὲ δὲν ἐπροσπάθει νὰ τὸν εὐαρεστῇ.

Οὕτως ἐξηκολούθει ἐξοδεύων τὰς ἡμέρας του εἰς τὰ χωράφια καὶ τοὺς δρόμους, ἐνῶ ἡ δυστυχὴς μήτηρ του ἐνόμιζεν, ὅτι ἦτο εἰς τὸ σχολεῖον, ὅτε μίαν ἑσπέραν ἐπέστρεψεν εἰς τὴν οἰκίαν κρυολογημένος μὲ πόνους σφοδροὺς εἰς τὴν κοιλίαν, οἵτινες τὸν ἔκαμναν νὰ κλαίῃ. Ἡ μήτηρ του τὸν ἔδωκε ζεστόν τι ποτὸν νὰ πίνῃ, ἀλλ' οἱ πόνοι ἔγειναν τόσον σφοδροὶ κατὰ τὸ μεσονύκτιον, ὥστε ὁ δυστυχὴς Ἰωάννης ἐλυποθύμησε, καὶ ἡ μήτηρ του

ἤναγκάσθη νὰ κράξῃ τὸν ἰατρὸν, ὅστις μετὰ
πολλὰς προσπαθείας κατάρθωσε νὰ τὸν ἐπα-
ναγάγῃ εἰς τὴν ζωὴν· ἔμεινεν ὅμως κλινή-
ρης ἐπὶ πολλὰς ἡμέρας, καὶ ἐνῶ εὗρίσκετο
εἰς τὴν κατάστασιν ταύτην ἐσυλλογίσθη ὅ-
λας τὰς κακὰς πράξεις του, ἐλυπήθη διότι
ἐπίκρανε τόσον πολὺ τὴν ἀγαπητὴν του μη-
τέρα, καὶ παρώργισε τὸν Θεὸν, καὶ ἀπεφά-
σισεν εἰς τὸ ἐξῆς νὰ παραιτήσῃ τοὺς κακοὺς
δρόμους του καὶ νὰ γείνη εὐπειθὲς καὶ ὑπή-
κοον παιδίον. Τὴν φορὰν ταύτην διὰ τῆς
βοηθείας τοῦ Θεοῦ ἐδυνήθη νὰ ἐκτελέσῃ τὴν
καλὴν του ἀπόφασιν καὶ ἔκτοτε ἔγεινεν ἐν
ἀπὸ τὰ χρηστοθηέστατα καὶ κάλλιστα παι-
δία τῆς πόλεως. Ἐπήγαινε τακτικῶς εἰς τὸ
σχολεῖον, ὑπήκουε καὶ ἠγάπα τὴν μητέρα
του, ἐμάνθανε τὸ μάθημά του, καὶ ὅταν ἡ-
λικιώθη ἐδιωρίσθη εἰς ἔντιμον θέσιν, καὶ ἔζη
ἐν ἀφθονίᾳ μετὰ τῆς μητρός του, ἥτις ἦτο
γραία καὶ εἶχεν ἀνάγκην τῆς βοηθείας καὶ
συνδρομῆς του.

—Εἴθε ἡ ἀπλῆ αὕτη καὶ σύντομος ἱστορία τοῦ μικροῦ Ἰωάννου νὰ χρησιμεύσῃ ὡς μάθημα εἰς τοὺς μικροὺς ἀναγνώστας καὶ νὰ τοὺς κάμῃ νὰ παραιτήσωσι, καθὼς ἐκεῖνος, πᾶν εἶδος ἀπάτης καὶ ψεύδους, καὶ νὰ πασχίζωσιν εἰς τὸ ἐξῆς νὰ λέγωσι καὶ πράττωσι πάντοτε τὴν ἀλήθειαν.

ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ.

Ἐρ. Ἡ Ἀγία Γραφή λέγει, «Μὴ κλέψῃς» λέγει ἄλλο τι ἐκτὸς τούτου;

Μάλιστα καὶ μὴ ψευδομαρτυρήσῃς;

Ἐρ. Καὶ τί θὰ εἶπῃ ψεῦδος;

Ἐρ. Ἐμπορεῖτε νὰ ψευσθῆτε χωρὶς νὰ ὁμιλήσῃτε;

Ἐρ. Πῶς;

Ἐρ. Ἐὰν ὑποσχεθῇτέ τι καὶ δὲν τὸ κάμετε, εἶναι καὶ τοῦτο ψεῦδος;

Ἐρ. Τί λέγει ἡ Γραφή περὶ τῶν ψευδῶν χειλέων;

Ἐρ. Λοιπὸν ἀνθέλετε νὰ ἀρέσῃτε εἰς τὸν Θεόν, τί πρέπει νὰ προσπαθῆτε νὰ κάμνετε;

ΜΑΘΗΜΑ 7ον.

Περὶ τῶν πρὸς τοὺς γονεῖς καθηκόντων

Ἔχω εὖρει εἰς τὴν Γραφὴν καὶ ἄλλο, τὸ ὁποῖον ὁ Θεὸς ἀρέσκειται νὰ βλέπῃ τοὺς ἀνθρώπους κάμνοντας· ἐγράφη δὲ κυρίως διὰ τὰ παιδιά, διὰ νὰ εἰξεύρωσι τί θέλει ὁ Θεὸς ἀπὸ αὐτὰ νὰ κάμνωσιν. Ἴδου αὐτό, «Τὰ τέκνα ὑπακούετε εἰς τοὺς γονεῖς σας κατὰ πάντα· διότι τοῦτο εἶναι εὐάρεστον εἰς τὸν Κύριον.» «Τίμα τὸν πατέρα σου καὶ τὴν μητέρα σου διὰ νὰ γείνης μακροχρόνιος ἐπὶ τῆς γῆς, τὴν ὁποίαν σοὶ δίδει Κύριος ὁ Θεός σου.» (Κολ. 3. 7.—Ἐξοδ. κ'. 12.)

—Εἰξεύρετε ποῖοι εἶναι οἱ γονεῖς σας;

—Ἐκεῖνοι οἱ ὁποῖοι μᾶς ἐγέννησαν;

Ἐὰν δὲν ἔχετε τοιούτους, πῶς πρέπει νὰ μεταχειρίζεσθε ἐκείνους, οἱ ὁποῖοι σᾶς περιποιῶνται καὶ φροντίζουν διὰ σᾶς;

—Ὡς πατέρα καὶ μητέρα.

—Χρεωστεῖτε νὰ ὑπακούητε εἰς τοὺς γο-

νεῖς σας· ἀλλὰ γνωρίζετε τί θὰ εἴπη τὸ νὰ ὑπακούη τις εἰς τοὺς γονεῖς του;

—Νὰ κάμνωμεν ὅ,τι μᾶς λέγουν, καὶ ποτὲ νὰ μὴ κάμνωμεν ὅ,τι μᾶς ἀπαγορεύουν.

—'Εὰν ὁ πατὴρ ἢ ἡ μήτηρ σας ᾔθελε σᾶς εἴπει νὰ σηκωθῆτε ἀπὸ τὴν κλίνην, καὶ σεῖς ἐξακολουθεῖτε νὰ ἤσθαι πλαγιασμένα, ὑπακούετε τοιουτοτρόπως αὐτούς;

—Ὁχι.

—'Εὰν σᾶς ἔλεγον νὰ μὴ ἀφίνετε τὰ πράγματά σας ἐδῶ καὶ ἐκεῖ διεσκορπισμένα καὶ σεῖς τὰ ἀφίνετε, εἶναι τοῦτο ἄρά γε ὑπακοή;

—Ὁχι.

—'Εὰν σᾶς εἴπωσι ν' ἀφήσητε τὰ παιγνίδια σας καὶ νὰ ὑπάγετε εἰς τι μέρος, καὶ σεῖς δὲν τὰ ἀφίνετε ἀμέσως, ἀλλὰ λέγετε, «Ἄς τελειώσωμεν πρῶτον καὶ ἔπειτα πηγαίνομεν,» θὰ ἦναι αὐτὸ ὑπακοή εἰς τοὺς γονεῖς σας;

”Οχι.

— Έγνώρισά ποτε παιδίον, τὸ ὁποῖον δὲν ἦτο καλὸν, διότι, ἂν καὶ ἐγνώριζεν ὅτι ὁ Θεὸς εἶχεν εἰπεῖ, «Τὰ τέκνα ὑπακούετε εἰς τοὺς γονεῖς σας κατὰ πάντα,» δὲν ἔκαμνεν ὅμως πάντοτε ὅ,τι ἡ μήτηρ του τῷ ἔλεγεν. Ὁ πατὴρ του εἶχεν ἀποθάνει, ἡ δὲ μήτηρ του ἐκατοίκει μὲ τὴν κυρούλαν του, ἡ ὁποία ἦτο πάντοτε κλινήρης. Μίαν ἡμέραν ἡ μήτηρ του, ἡ ὁποία ἦτο ἔξω, ἦλθε δρομαία εἰς τὴν οἰκίαν καὶ ἔκλεισε τὴν θύραν κατόπιν της, εἰποῦσα εἰς τὸν μικρὸν Γεώργιον νὰ μὴ τὴν ἀνοίξῃ, οὔτε νὰ ὑπάγῃ ἔξω. Ἀλλ’ εἰς τὴν στιγμὴν ἐκείνην ἡ κυρούλα τοῦ Γεωργίου τὴν ἐφώνασε νὰ ὑπάγῃ, διότι ἐπεθύμει νὰ τὴν ὁμιλήσῃ, ὁ δὲ Γεώργιος εὐρὼν εὐκαιρίαν εἰς τὴν ἀπουσίαν τῆς μητρός τε, ἠθέλησε νὰ ἴδῃ τί ἔτρεχεν, διότι ἐπεθύμει νὰ μάθῃ διατὶ ἡ μήτηρ του εἶχε κλείσει τὴν θύραν, καὶ ἔτρεξεν εἰς τὸ παράθυρον, ἀλλὰ μὴ δυνηθεὶς νὰ ἴδῃ, ἀπεφάσισε νὰ μισανοίξῃ τὴν

θύραν καὶ ν' ἀγνατεύσῃ ἀπ' ἐκεῖ χωρὶς νὰ ἐξέλθῃ.

Ἀδιαφορῶν περὶ τῆς παραγγελίας τῆς μητρός του ἐξεκλείδωσε τὴν θύραν καὶ κύψας εἶδε πολλοὺς ἀνθρώπους τρέχοντας ἐδῶ καὶ ἐκεῖ· τοῦτο ἐκίνησε τὴν περιέργειάν του νὰ μάθῃ τί ἔτρεχε, καὶ λοιπὸν ἀπεφάσισε νὰ ἐξέλθῃ ὀλίγα βήματα ἐκ τῆς οἰκίας καὶ νὰ ἐξετάσῃ. Τὸ πρῶτον βῆμα πρὸς τὴν ἀπείθειαν τὸν ἔφερεν εἰς τὸ δεύτερον, καὶ ἀφοῦ ἀπαξ ἐξῆλθε τῆς οἰκίας ἐλησμόνησε τὴν παραγγελίαν τῆς μητρός του, καὶ ἔτρεχεν εἰς τὰς ὁδοὺς διὰ νὰ μάθῃ τί ἔτρεχε· πρὶν ὅμως φθάσῃ εἰς τὸ μέρος, ὅπου οἱ ἄνθρωποι ἦσαν συνηγμένοι, μέγας τις σκύλος ἐφώρμησε κατ' αὐτοῦ, τὸν ἥρπαξεν ἐκ τοῦ βραχίονος καὶ τὸν ἐδάγκωσε τόσον σφοδρῶς, ὥστε ἤρχισε νὰ κλαίῃ καὶ νὰ εὐχῇτε ποτὲ νὰ μὴ εἶχε παρακούσει τὴν μητέρα καὶ ἐξέλθει τῆς οἰκίας. Τοιοῦτον ἦτο τὸ ἀποτέλεσμα τῆς παρακοῆς τοῦ μικροῦ Γεωργίου.

Ὡστε καὶ χρέος σας εἶναι καὶ συμφέρον σας νὰ κάμνετε ὅ,τι σᾶς λέγουσιν οἱ γονεῖς σας. Ναί, τὰ παιδιά πρέπει νὰ ὑπακούωσιν ἀμέσως, καὶ οὐχὶ ἀφοῦ τοὺς τὸ εἴπωσι δύο ἢ τρεῖς φορές.

Ἄλλ' ἐκτὸς τῆς ὑπακοῆς τὰ παιδιά χρεωστοῦσι καὶ νὰ τιμῶσι τοὺς γονεῖς των. Εἰ-
ξεύρετε τί θὰ εἴπῃ «τὸ νὰ τιμᾷ τις τοὺς γονεῖς του;

Μάλιστα. Θὰ εἴπῃ ποτὲ νὰ μὴ ὁμιλῇ εἰς τοὺς γονεῖς του μὲ αὐθάδειαν, ἢ μὲ ὀργίλον τρόπον, οὔτε νὰ φαίνεται δυσηρεστημένος ἢ θυμωμένος ἐναντίον των, ἢ ὅτι δὲν φροντίζει δι' αὐτούς.

Μία γυνὴ εἶπέ ποτε εἰς τὴν ὀκταετῇ κό-
ρην της νὰ ὑπάγῃ νὰ τῆς φέρῃ ἓν φόρεμα,
τὸ ὁποῖον ἐχρειάζετο. Ἡ Φανὴ ἐμουρμούρισε
κάμποσον, ἀλλὰ τέλος πάντων ἐπῆγεν, ἔφερε
τὸ φόρεμα καὶ ῥίψασα αὐτὸ εἰς τὴν μητέρα
της, «Νάτο,—εἶπεν,—εἰμποροῦσες νὰ τὸ
πάρῃς καὶ μόνῃ σου!»

—Εἶναι ἀληθὲς ὅτι ὑπήκουσε τὴν μητέρα
της, —ἔπραξεν ὅ,τι τῆς εἶπε· ἀλλὰ νομίζετε,
ὅτι καὶ τὴν ἐτίμησεν;

—”Οχι.

—Μικρόν τι παιδίον ἔφερεν εἰς τὴν οἰκίαν
ἓνα μέγαν ἀκάθαρτον λίθον· ὁ δὲ πατήρ του
τῷ εἶπεν νὰ τὸν ῥίψῃ ἔξω πάλιν. Ὁ μικρὸς
Ἰωάννης δὲν ἐτόλμα νὰ παρακούσῃ εἰς τὸν
πατέρα του, καὶ λοιπὸν ἐπῆρε τὸν λίθον καὶ
τὸν ἔρριψεν ἔξω· δὲν ἐτόλμα δὲ οὔτε νὰ προ-
φέρῃ ὀργίλον λόγον ἐπὶ παρουσίᾳ τοῦ πα-
τρός του, ἀλλ’ ἀφοῦ ἐξῆλθε τῆς θύρας, ὁ δὲ
πατήρ του δὲν ἐδύνατο νὰ τὸν βλέπῃ, ἐγύρισε
καὶ τοῦ ἔδωκεν ἓν ἀγριωπὸν βλέμμα. Νομί-
ζετε ὅτι καὶ οὗτος ἐτίμα τὸν πατέρα του;

—”Οχι.

—Ποῖος τὸν εἶδεν, ὅταν ἦτο ἔξω τῆς θύρας

—Ὁ Θεός.

—Τί ἐμάθατε ἐκ τοῦ μαθήματος τούτου
περὶ τοῦ πῶς θέλει ὁ Θεὸς νὰ φέρεσθε πρὸς
τοὺς γονεῖς σας;

—Νὰ τοὺς ὑπακούωμεν καὶ νὰ τοὺς τιμῶμεν ;

—Λοιπὸν ἂν θέλετε νὰ ἀρέσκητε εἰς τὸν Θεὸν πρέπει νὰ κάμνετε ὅ,τι σᾶς λέγωσιν οἱ γονεῖς σας, καὶ ποτὲ, νὰ μὴ κάμνετε, ἢ νὰ φέρεσθε, ἢ νὰ ὁμιλῇτε πρὸς αὐτοὺς ὅπως ὁ Θεὸς ἀπαγορεύει.

—Ἐὰν δὲ δὲν ἔχετε γονεῖς, ποίους πρέπει νὰ θεωρῇτε ὡς τιοῦτους.

—Τοὺς προστάτας μας.

ΜΑΘΗΜΑ 8ον.

Περὶ τῆς Κυριακῆς.

—Εἰμπορεῖτε νὰ μοὶ εἴπητε τί σημαίνει ἡ λέξις Κυριακή;

—Μάλιστα, ἡμέρα τοῦ Κυρίου.

—Καὶ διατί ὠνομάσθη ἡ πρώτη ἡμέρα τῆς ἐβδομάδος ἡμέρα τοῦ Κυρίου;

—Διότι πολὺ ἔνωρις τὸ πρωῒ τῆς ἡμέρας

ταύτης ἀνέστη ὁ Κύριος Ἰησοῦς Χριστὸς ἐκ νεκρῶν.

— Ἐορτάζεται ἡ Κυριακὴ μόνον πρὸς ἐν-
θύμησιν τῆς ἀναστάσεως τοῦ Κυρίου, ἢ εἶ-
ναι συνδεδεμένη καὶ μὲ ἄλλην ἀρχαίαν καὶ
θεῖαν ἐντολήν;

— Μάλιστα, εἶναι.

— Ποίαν;

— Τὴν περὶ τῆς τηρήσεως τῆς ἐβδόμης
ἡμέρας ἀγίας.

— Πῶς ὠνομάσθη ὑπὸ τοῦ Θεοῦ ἡ ἐβδόμη
ἡμέρα;

— Σάββατον.

— Τί σημαίνει ἡ λέξις Σάββατον;

— Κατάπαυσις—εἴτε ἡμέρα ἀναπαύσεως.

— Πότε ὠρίσθη ἡ ἡμέρα αὕτη ὑπὸ τοῦ
Θεοῦ ὡς ἡμέρα ἀγίας ἀναπαύσεως;

— Εὐθὺς μετὰ τὴν δημιουργίαν τοῦ ἀν-
θρώπου, ἐν τῷ Παραδείσῳ· ἀνενεώθη δὲ ἐν τῷ
ὄρει Σινᾶ, ὅτε ὁ Θεὸς ἔδωκε διὰ τοῦ Μωϋ-
σέως εἰς τοὺς Ἰσραηλίτας τὰς δύο λιθίνους

πλάκας, εἰς τὰς ὁποίας ὁ ἴδιος εἶχε γράψει τὸν Δεκάλογον, ἤτοι τὰς δέκα ἐντολάς.

—Καὶ διατί νὰ γείνη ἡ μεταβολὴ αὕτη ἀπὸ τῆς ἐβδόμης εἰς τὴν πρώτην ἡμέραν τῆς Ἑβδομάδος;

—Πρὸς τιμὴν καὶ ἐνθύμησιν τῆς ἀναστάσεως τοῦ Χριστοῦ.

—Λοιπὸν ἡ Κυριακὴ ἡμέρα εἶναι καὶ ἡμέρα ἀναπαύσεως;

—Μάλιστα.

—Ἐξεύρετε διατί ὁ Θεὸς διώρισεν, ὥστε ὁ ἄνθρωπος ν' ἀναπαύεται μίαν ἡμέραν εἰς τὰς ἑπτὰ;

—Ὁχι.

—Ὁ Θεὸς διώρισε τοῦτο, διότι ὡς Πλάστης τοῦ ἀνθρώπου καὶ τῶν ζώων, ἐγνώριζεν, ὅτι οὔτε τῶν ἀνθρώπων, οὔτε τῶν ζώων τὰ σώματα θὰ εἰμπόρουν ν' ἀνθέξωσιν εἰς τὴν ἐργασίαν, ἂν δὲν ἀνεπαύοντο τὴν ἡμέραν ταύτην· ἡ δὲ πεῖρα ἐβεβαίωσεν, ἰδίως εἰς τὴν Γαλλίαν, ὅπου μίαν φορὰν κατέλυσα.

Κυριακὴν, ὅτι ἐντὸς ὀλίγου καὶ οἱ ἄνθρωποι ἀσθενοῦν καὶ τὰ ζῶα ἀποθνήσκουν, ἂν ἐργάζονται περισσότερον ἀπὸ ἑξ ἡμέρας τὴν ἑβδομάδα. Ἐκτὸς δὲ τῆς σωματικῆς ἀναπαύσεως, ὁ Θεὸς, ὅστις ἔδωκεν εἰς τὸν ἄνθρωπον καὶ ψυχὴν ἀθάνατον, ἐγνώριζεν, ὅτι ἐχρειάζετο μίαν ἡμέραν διὰ νὰ σκεφθῇ περὶ τοῦ Πλάστου του, περὶ τῆς ψυχῆς του, καὶ περὶ τῆς προετοιμασίας του διὰ τὸν ἄλλον κόσμον.

— Εἴμπορεῖτε, τώρα, νὰ μοὶ εἴπητε πῶς εἴμπορεῖτε νὰ φυλάττετε τὴν Κυριακὴν ἁγίαν;

— Μάλιστα, ἐὰν καταπαύωμεν ἀπὸ ὅλας τὰς σωματικὰς ἐργασίας μας.

— Καὶ τί ἐννοεῖτε μὲ τὸ σωματικὰς ἐργασίας;

— Κάθε τι, τὸ ὁποῖον κάμνομεν μὲ τὸ σῶμά μας.

— Λοιπὸν καὶ τὸ νὰ πωλῇ καὶ ν' ἀγοράζη τις εἶναι σωματικὴ ἐργασία, καὶ ἐπομένως ἐμποδισμένη;

—Μάλιστα.

—Καὶ τὸ νὰ τραγωδῇ, νὰ παίξῃ, νὰ χορεύῃ καὶ ἐν γένει ἄλλως πως νὰ διασκεδάξῃ;

—Μάλιστα.

—Τί λοιπὸν πρέπει νὰ κάμνῃ τις κατὰ τὴν Κυριακὴν ἡμέραν, διὰ νὰ τὴν ἀγιάξῃ; εἰξεύρετε;

”Οχι.

—Νὰ συλλογίζεται περὶ τοῦ Θεοῦ ὡς Πλάστου του καὶ περὶ τοῦ τί ἀπαιτεῖ ἀπὸ αὐτὸν ὡς πλάσμα. Εἰξεύρετε δὲ πῶς εἴμπορεῖτε νὰ τὸ κατορθώσετε;

—”Οχι.

—Εἴμπορεῖτε νὰ τὸ κατορθώσετε, ἂν ἀναγινώσκετε καὶ ἀκούετε τὴν Ἀγίαν Γραφὴν, καὶ ἂν συνομιλῆτε περὶ ἐκείνων, τὰ ὁποῖα ἀναφέρονται εἰς τὸν Θεὸν καὶ εἰς τὴν ψυχὴν σας.

—Ἀφοῦ ὁ Θεὸς ἀπαιτεῖ νὰ φυλάττηται κατὰ τοῦτον τὸν τρόπον ἡ Κυριακὴ, τί νομίζετε ὅτι κάμνουν ἐκεῖνοι, οἱ ὁποῖοι πηγαί-

νουν εἰς τὸ Θέατρον ; τὴν φυλάττουν ἢ τὴν
βεβηλόνουν ;

—Τὴν βεβηλόνουν.

—Καὶ διατί ;

—Διότι ἐν ὅσῳ εἶναι εἰς τὸ θέατρον ὁ
νοῦς των εἶναι προσηλωμένος εἰς ἄλλα πράγ-
ματα ἢ εἰς τὸν Θεόν.

—Καὶ ὅσοι κάμνουν ἐπισκέψεις πρὸς δια-
σκεδάσιν ;

—Καὶ αὐτοὶ τὴν βεβηλόνουσι.

—Καὶ ὅσοι ἀναγινώσκουσι μυθιστορήμα-
τα ἢ ἄλλα βιβλία κοσμικά ;

—Καὶ οὗτοι τὴν βεβηλόνουσιν.

—Τὴν βεβηλόνουσι καὶ οἱ ἀπερνῶντες
αὐτὴν εἰς τὰ καφφενεῖα ;

—Μάλιστα.

—Τὴν βεβηλόνουσι καὶ αἱ γυναῖκες αἱ
καθήμεναι ἔξωθεν τῶν οἰκιῶν, ἢ ἐξερχόμεναι
εἰς τὰ περιβόλια μετὰ τὰς οἰκογενείας καὶ
τοὺς φίλους των ;

—Μάλιστα.

—Τὴν βεβηλόνουσι τὰ παιδία καὶ τὰ κο-
ράτια, τὰ ὅποια τρέχουσιν ἢ παίζουνσιν εἰς
τοὺς δρόμους;

—Τὴν βεβηλόνουσι.

—Τώρα, εἴμπορεῖτε νὰ μοὶ εἴπητε, ἂν ᾔ-
ναι πολλοὶ οἱ φυλάττοντες αὐτήν, καθὼς ὁ
Θεὸς παραγγέλλει;

—Πολλὰ ὀλίγοι.

—Καὶ ὅμως ἡ ἐντολὴ αὕτη, τὴν ὁποίαν
τὰ ἐννέα δέκατα καὶ αὐτῶν τῶν ὀνομαζομέ-
νων χριστιανῶν παραβλίνουν, εἶναι μία ἀπὸ
τὰς δέκα ἐντολάς, καὶ οἱ παραβάται αὐτῆς
συγκαταριθμοῦνται μὲ τοὺς εἰδωλολά-
τρους, τοὺς πόρνους, τοὺς μοιχοὺς,
τοὺς φονεῖς! κτλ. Ὁ βεβηλὼν τὴν Κυ-
ριακὴν ἡμέραν, καθ' οἷονδῆποτε ἐκ τῶν προ-
εκτεθέντων τρόπων, εἶναι ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ
ὅμοιος μὲ τὸν φονέα καὶ τὸν εἰδωλολά-
τρην καὶ ἡ κατάρρα αὐτοῦ θέλει εἶσθαι ἐπὶ
τῆς κεφαλῆς αὐτοῦ. Σᾶς συμβουλεύω λοιπὸν,
ἀγαπητά μου παιδία, νὰ προσέχητε καλῶς

νὰ ἀγιάζητε τὴν Κυριακὴν ἡμέραν κατὰ τὴν Ἑντολήν. «Ἐνθυμοῦ τὴν ἡμέραν τοῦ Σαββάτου ἵνα ἀγιάξης αὐτήν . . . » Ἐὰν δὲ κάμνετε οὕτως ὁ Θεὸς θέλει σᾶς εὐλογεῖ εἰς τὴν ζωὴν ταύτην, καὶ σᾶς δώσει τὴν οὐράνιον βασιλείαν εἰς τὴν μέλλουσαν.

ΜΑΘΗΜΑ 9ον.

Περὶ τῶν πρὸς ἀλλήλους καθηκόντων.

Μέχρι τοῦδε ὁμιλήσαμεν περὶ τῶν καθηκόντων, τὰ ὅποια ὁ ἄνθρωπος ἔχει πρὸς τοὺς γονεῖς του· τώρα θέλω σᾶς εἶπει περὶ τῶν χρεῶν, τὰ ὅποια σεῖς καὶ ἐγὼ καὶ ὅλοι οἱ ἄνθρωποι ἔχομεν πρὸς ἀλλήλους· ἐπιθυμῶ δὲ οἱ μικροὶ ἀναγνῶσταί μου ἰδίως νὰ προσέξωσιν εἰς τὰ γεγραμμένα, διότι πολλάκις τῆς ἡμέρας θὰ ἔχωσιν εὐκαιρίαν νὰ ἐκπληρῶσι τὰ καθήκοντα ταῦτα καὶ οὕτω νὰ εὐχαριστῶσι τὸν Θεόν, ἢ νὰ μὴ τὰ ἐκτελῶσι

καὶ οὕτω νὰ τὸν δυσαρεστῶσιν. Ἴδου τί μᾶς παραγγέλλει ὁ Θεὸς εἰς τὴν Ἀγίαν Γραφήν, «Ἀγάπα τὸν πλησίον σου ὡς σεαυτόν.» (Ματθ. ιβ'. 31.) Καὶ πάλιν, «Ὅσα ἂν θέλετε νὰ σᾶς κáμνωσιν οἱ ἄλλοι, πρέπει νὰ κáμνετε καὶ σεῖς εἰς αὐτοὺς ὁμοίως.» (Ματθ. ζ'. 12.)

Βλέπετε ὅτι ὅ,τι ἀκριβῶς θέλετε νὰ σᾶς κáμνωσιν οἱ ἄλλοι, αὐτὸ τοῦτο πρέπει νὰ κáμνετε καὶ σεῖς εἰς αὐτοὺς, καὶ ὅ,τι δὲν θέλετε νὰ σᾶς κáμνωσιν ἐκεῖνοι, τοῦτ' αὐτὸ πρέπει νὰ μὴ τοὺς κáμνετε καὶ σεῖς.

Τώρα, συλλογίσθητε τί θέλετε νὰ σᾶς κáμνωσιν οἱ ἄλλοι. Ἐὰν ὁ ἀδελφός, ἡ ἡ ἀδελφή σου, ἡ ὅποιονδήποτε ἄλλο παιδίον, τὸ ὁποῖον γνωρίζετε, εἶχεν ἓν νέον βιβλίον, ἡ ἄλλο τι εὐχάριστον πρᾶγμα, δὲν θὰ ἐπεθυμεῖτε νὰ σᾶς ἔδιδεν ὀλίγον ἀπὸ τὸ πρᾶγμα ἐκεῖνο, ἡ νὰ σᾶς ἐδάνειζε τὸ νέον βιβλίον;

—Μάλιστα.

—Λοιπὸν, ὅταν σεῖς ἔχετε κáνέν καλὸν

πραγμα, ἢ κανὲν νέον βιβλίον, τὸ ὁποῖον ἀγαπᾶτε, πρέπει νὰ δίδετε μέρος αὐτοῦ, ἢ νὰ δανεῖζετε εἰς αὐτά.

— Ἐὰν παίζοντες παιγνιδιὸν τι ἀηδιάζετε ἀπ' αὐτὸ καὶ ἠθέλετε νὰ παίξετε ἄλλο, δὲν θὰ σᾶς ἤρεσκεν ἂν οἱ σύντροφοί σας ἔκαμνον ὅπως σεῖς ἠθέλετε, καὶ ἔπαιζον τὸ ὁποῖον σεῖς ἐπιθυμεῖτε παιγνιδιον;

— Μάλιστα, πολὺ.

— Ἐνθυμεῖσθε, λοιπὸν, ὅταν παίξετε μεῖν ἄλλα παιδία, νὰ κάμνετε εἰς αὐτὰ ὅ,τι ἠθέλατε αὐτὰ νὰ κάμνωσιν εἰς σᾶς.

— Ἐὰν ἦσθε κωφὰ, ἢ χολὰ (κουτσὰ) ἢ πολὺ πτωχὰ, πῶς ἠθέλατε οἱ ἄλλοι νὰ φέρωνται πρὸς σᾶς;

— Καλῶς.

Λοιπὸν, μὴ λησμονεῖτε νὰ φέρεσθε καὶ σεῖς καλῶς εἰς ὅσους εἶναι κωφοί, χολοί, τυφλοί, ἢ πολὺ πτωχοί. Κάμνετε εἰς τοὺς ἄλλους ὅ,τι θέλετε νὰ σᾶς κάμνωσιν αὐτοὶ εἰς ὁμοίας περιστάσεις· μὴ λησμονεῖτε. δὲ καὶ

τοῦτο, ὅτι δὲν πρέπει νὰ κάμνετε εἰς ἄλλους
ὅ,τι δὲν θέλετε νὰ σᾶς κάμωσιν ἐκεῖνοι.

—“Εν κοράσιον ἔπесе μίαν φορὰν εἰς τὸν
δρόμον ἐνῶ ἐκράτει ἐν καλάθιον γεμάτον μὲ
αὐγά. ”Εσπασε τὰ αὐγά καὶ ἐκτύπησε καὶ
ἡ ἰδίᾳ. ”Εν παιδίον, τὸ ὁποῖον ἔτυχε νὰ περναῖ
ἀπ’ ἐκεῖ, ἤρχισε νὰ τὴν περιγελαῖ. Νομίζετε,
ὅτι ἂν αὐτὸ ἔπιπτε, θὰ εὐχαριστεῖτο νὰ τὴν
ἀκούῃ νὰ τὸ περιγελαῖ;

—”Οχι.

—Λοιπὸν αὐτὸ ἔκαμεν εἰς τὸ κοράσιον ὅ,τι
δὲν ἤθελε νὰ τοῦ κάμῃ ἐκείνη;

—Μάλιστα.

—’Εὰν ἐθραύετε κάμμιαν ἀπὸ τὰς κού-
κλας τῆς ἀδελφῆς σας, ἢ τὴν ἐχαλαῖτε κατὰ
τι, θὰ ἠθέλετε νὰ σᾶς ῥαπίσῃ ἐκείνη, ἢ νὰ
σᾶς κάμῃ νὰ πονέσετε, ἢ νὰ σπάσῃ τὰ παι-
γνίδιά σας διὰ τοῦτο;

—”Οχι.

—Λοιπὸν, ἐάν ποτε ὁ ἀδελφός, ἢ ἡ ἀδελ-
φή σας σᾶς κάμῃ νὰ πονέσετε, ἢ σπάσῃ τὰ

πράγματά σας, δὲν πρέπει νὰ τοὺς κτυπᾶτε, ἢ νὰ τὲς κάμνετε νὰ πονῶν πρὸς ἐκδίκησιν, οὔτε κἂν νὰ θυμόνετε, ἢ νὰ ὀργίζεσθε κατ' αὐτῶν. Δὲν πρέπει νὰ κάμνετε εἰς τοὺς ἄλλους, ὅ,τι δὲν θέλετε οἱ ἄλλοι νὰ κάμνωσιν εἰς σᾶς.

ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ.

Τί δὲν πρέπει νὰ κάμνετε εἰς ἄλλους ;

Τί δὲν πρέπει ποτὲ νὰ μὴ κάμνετε ;

Πῶς εἰξεύρετε ὅτι ὁ Θεὸς θέλει νὰ κάμνετε οὕτω ;

Κατὰ τί ἄλλο πρέπει νὰ ὑπακούητε εἰς τὴν Ἀγίαν Γραφὴν ἐὰν θέλετε ν' ἀρέσκητε εἰς τὸν Θεόν ;

ΜΑΘΗΜΑ 10ον.

Περὶ τῶν πρὸς τὸν Θεὸν καθηκόντων μας.

«Θέλεις ἀγαπᾶ Κύριον τὸν Θεόν σου με ὅλην τὴν καρδίαν σου, καὶ με ὅλην τὴν ψυχὴν σου, καὶ με ὅλην τὴν διάνοιάν σου, καὶ με ὅλην τὴν ἰσχύν σου.» (Ματθ. κγ' 37.)

—Τέκνα μου, εἴμπορεῖτε νὰ μοὶ εἴπετε, τί θὰ εἶπη τὸ ν' ἀγαπᾶ τις τὸν Θεὸν με ὅλην τὴν καρδίαν του, τὴν ψυχὴν του, τὴν διάνοιάν του καὶ τὴν δυνάμιν του;

—Μάλιστα, Νὰ τὸν ἀγαπῶμεν ὅσον εἶναι δυνατὸν ν' ἀγαπᾶ τις πρόσωπόν τι ἢ πρᾶγμα.

—Τώρα, τέκνα μου, ἅς ἀποκριθῇ καθὲν διὰ τὸν ἑαυτὸν του. Νομίζετε, ὅτι σεῖς ἀγαπᾶτε τὸν Θεὸν κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον;

—Μάλιστα.

—Ἄς ἴδωμεν. Ὑπάρχει κανεὶς, τὸν ὁ-

ποῖον ὑπεραγαπᾶτε εἰς τὸν κόσμον;

—Μάλιστα.

—Δὲν ἐπιθυμεῖτε νὰ συλλογίζεσθε, καὶ δὲν συλλογίζεσθε συχνὰ περὶ τούτου; Δύο καὶ τρεῖς καὶ πολλάκις περισσοτέρας φορὰς τὴν ἡμέραν;

—Μάλιστα.

—Λοιπὸν, ἂν τῷ ὄντι ἀγαπᾶτε τὸν Θεὸν, ὅσον δύνασθε, πρέπει νὰ συλλογίζεσθε συχνὰ περὶ αὐτοῦ.

—Πάλιν· δὲν ἀγαπᾶτε νὰ συνομιλῇτε μὲ ἐκείνους, τοὺς ὁποίους ὑπεραγαπᾶτε, καὶ νὰ τοὺς λέγετε ὅλας τὰς ἀνησυχίας, καὶ νὰ τοὺς φανερόνετε ὅλους τοὺς σκοποὺς σας; καὶ δὲν ἀγαπᾶτε νὰ ζητῇτε τὴν συμβουλὴν καὶ βοήθειάν των;

—Μάλιστα.

—Λοιπὸν, ἂν πραγματικῶς ἀγαπᾶτε τὸν Θεὸν, ὅσον πρέπει, πρέπει νὰ ἀγαπᾶτε νὰ συνομιλῇτε μὲ αὐτόν, καὶ νὰ τοῦ κάμνετε γνωστὰς τὰς ἀνησυχίας καὶ τοὺς σκοποὺς

σας, καὶ νὰ ζητῆτε τὴν χάριν καὶ βοή-
θειάν του.

— Ἀκόμῃ· δὲν προσπαθεῖτε ν' ἀρέσκητε
εἰς ἐκείνους, τοὺς ὁποίους ὑπεραγαπᾶτε, καὶ
δὲν ἀγαπᾶτε νὰ κάμνετε ὅ,τι νομίζετε, ὅτι
τοὺς εὐχαριστεῖ;

— Μάλιστα.

— Δοιπὸν, ἂν ἀληθῶς ὑπεραγαπᾶτε τὸν
Θεόν, πρέπει νὰ προσπαθῆτε πάντοτε νὰ
τὸν ἀρέσκετε καὶ νὰ κάμνετε ὅ,τι νομίζετε,
ὅτι τὸν εὐχαριστεῖ.

Τώρα, τέκνα μου, σεῖς εἰξεύρετε, ἂν ἀγα-
πᾶτε τὸν Θεὸν τόσον, ὥστε νὰ συλλογίζεσθε
συχνὰ δι' αὐτόν, ν' ἀγαπᾶτε νὰ συνομιλῆτε
μὲ αὐτόν διὰ τῆς προσευχῆς, νὰ τοῦ φανερό-
νετε ὅλας τὰς περιστάσεις, καὶ νὰ προσπα-
θῆτε πάντοτε νὰ τὸν ἀρέστητε. Ἡ ἰδική μου
δὲ συμβουλή πρὸς ὅλους τοὺς μικροὺς ἀ-
ναγνώστας μου εἶναι, ἂν δὲν αἰσθάνων-
ται, ὅτι ἀγαπᾷσι τόσον τὸν Θεόν, ν' ἀρ-
χίσωσιν εὐθὺς ἀφοῦ ἀναγνώσωσι τὸ μάθημα

τούτο, νὰ τὸν ἀγαπῶσι κατὰ τὸν προεκτε-
θέντα τρόπον, καὶ τότε θέλουσιν ἔχει τὴν εὐ-
λογίαν του εἰς τὸν κόσμον τοῦτον, καὶ τὴν
αἰώνιον μακαριότητα εἰς τὸν μέλλοντα.

ΜΟΗΜΑ 11ον.

Περὶ ψυχῆς.

— Τέκνα μου, Μὲ τί βλέπετε; Μὲ τί ἀ-
κούετε; Μὲ τί αἰσθάνεσθε; Μὲ τί γεύεσθε;
Μὲ τί ὁμιλεῖτε; Συλλογίζεσθέ ποτε διὰ κα-
νὲν πρᾶγμα; Συλλογίζεσθε μὲ τὰ ῥμάτιά σας;
Συλλογίζεσθε μὲ τὰς χεῖρας, ἢ μὲ τοὺς πό-
δας σας; Θὰ εἴμπορεῖτε νὰ συλλογίζεσθε, ἂν
δὲν εἴχετε κανὲν ἀπὸ ταῦτα;

— Μάλιστα.

— Λοιπὸν, ἐκεῖνο, μὲ τὸ ὁποῖον συλλογίζεσθε
καὶ μὲ τὸ ὁποῖο ν ἀγαπᾶτε, εἶναι κάτι τι δι-
άφορον ἀπὸ τὸ σῶμα· εἶναι μέρος τῆς ὑπάρ-
ξεως, τοῦ ἀτόμου σας, ἀλλὰ δὲν εἶναι αἱ χεῖ-

ρές σας, οἱ πόδες σας, ἢ ἄλλο μέρος τοῦ σώματος σας.

— Εἴμπορεῖτε νὰ τὸ ἴδητε ; Τὸ εἶδέ ποτε κάνεις ;

— "Οχι.

— Καὶ ὅμως εἶναι ἀναπόσπαστον μέρος τοῦ ἀνθρώπου. Εἶναι ἐκεῖνο, μὲ τὸ ὁποῖον συλλογίζεσθε, καὶ ἀγαπᾶτε, καὶ ἐλπίζετε, καὶ ἐπιθυμεῖτε. Ὀνομάζεται δὲ ψυχὴ.

— Εἶναι καὶ ἄλλα πράγματα, τὰ ὁποῖα κάμνομεν διὰ τῆς ψυχῆς, καὶ τὰ ὁποῖα θὰ μάθετε, ὅταν ἡλικιωθῇτε.

ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ.

Ἐρ. Μὲ τί συλλογίζεσθε ; Μὲ τί ἀγαπᾶτε ; Μὲ τί ἐπιθυμεῖτε ; Μὲ τί ἐλπίζετε ;

Ἐρ. Πῶς ὀνομάζετε τοῦτο ;

Ἐρ. Εἶναι μέρος τοῦ σώματος ;

Ἐρ. Εἶναι μέρος τοῦ ἀνθρώπου ;

ΜΑΘΗΜΑ 12ον.

Περὶ θανάτου, Παραδείσου καὶ Κολάσεως.

— Εἰς τὸ προλαβὸν μάθημα ὠμιλήσαμεν περὶ ψυχῆς. Τώρα δέ, τέκνα μου, σκοπεύω νὰ σᾶς εἶπω ὀλίγα τινὰ περὶ θανάτου, περὶ Παραδείσου καὶ περὶ κολάσεως. Θὰ προσέξετε εἰς τὰ λεγόμενα ;

— Μάλιστα.

— Λοιπὸν, ἐπιθυμῶ νὰ μὲ εἴπητε πρῶτον μὲ τί βλέπετε.

— Μὲ τὰ ῥμάτιά μας.

— ῥΕὰν δὲν εἴχετε αὐτία, ἀλλ' εἴχετε μόνον ῥμάτια, θὰ εἴμπορούσατε νὰ βλέπετε ;

— Μάλιστα.

— Μὲ τί γεύεσθε.

— Μὲ τὴν γλῶσσαν.

— ῥΕὰν δὲν εἴχετε οὔτε αὐτία, οὔτε ῥμάτια, θὰ εἴμπορούσατε ἄράγε νὰ γεύεσθε ;

— Μάλιστα.

— ῥΕὰν εἴχετετε χεῖρας, ἀλλ' οὐχὶ καὶ

πόδας εἰμπορούσατε νὰ περιπατῆται ;

— Ὅχι.

— Τώρα, μὲ τί συλλογίζεσθε, μὲ τί ἐλπίζετε, μὲ τί ἐπιθυμεῖτε καὶ ἀγαπᾶτε ;

— Μὲ τὴν ψυχὴν μας.

— Ἐὰν δὲν εἴχετε αὐτία, ἀλλ' εἴχετε ψυχὴν εἰμπορούσατε νὰ συλλογίζεσθε ;

— Μάλιστα.

— Καὶ ἐὰν δὲν εἴχετε ῥάτια, στόμα, χεῖρας, πόδας, εἰς κοντολογία, ἐὰν δὲν εἴχετε σῶμα νομίζετε, ὅτι εἰμπορούσατε νὰ συλλογίζεσθε ;

— Μάλιστα.

— Βεβαιότατα, τέκνα μου, ὁ ἄνθρωπος εἰμπορεῖ νὰ συλλογίζεται περὶ διαφορῶν πραγμάτων καὶ ν' ἀγαπᾷ ἄλλους, καὶ νὰ ἐπιθυμῇ καὶ νὰ ἐλπίζῃ καὶ νὰ χαίρῃ ἢ νὰ λυπῆται μὲ τὴν ψυχὴν του, ὥσταν νὰ μὴ εἴχῃ σῶμα καθόλου. Καὶ τώρα, τέκνα μου, θέλω σᾶς εἶπει κάτι τι, τὸ ὁποῖον θὰ συμβῇ εἰς ὅλα σας. Εἰς μερικὰ ἀπὸ σᾶς πιθανὸν νὰ συμβῇ

σήμερον, εἰς ἄλλα αὔριον καὶ εἰς ἄλλα ἀργότερα· δὲν εἰξεύρω πότε, ἀλλὰ τοῦτο γνωρίζω, ὅτι ταχέως ἢ ἀργὰ θέλει συμβῆ εἰς καθὲν ἀπὸ σᾶς. (Ἑβρ. θ'. 27) καὶ περὶ τούτου θὰ σᾶς ὁμιλήσω τώρα.

Κάποιαν ἡμέραν ἢ νύκτα, σεῖς θ' ἀφήσετε τὸ σῶμά σας — Ἡ ψυχὴ σας δηλαδή, ἢ ἐκεῖνο τὸ μέρος τῆς ὑπάρξεως σας, τὸ ὁποῖον συλλογίζεται καὶ ἀγαπᾷ καὶ χαίρει καὶ λυπεῖται, θ' ἀναχωρήσῃ καὶ θ' ἀφήσῃ τὸ σῶμα. Τότε δὲν θὰ ἔχετε πλέον σῶμα· μόλον τοῦτο θὰ εἴμπορεῖτε ν' ἀγαπᾶτε, νὰ ἐλπίζετε, νὰ συλλογίζεσθε καὶ νὰ αἰσθάνεσθε χαρὰν ἢ λύπην, διότι θὰ ἔχετε τὴν ψυχὴν σας.

— Εἴμπορεῖτε νὰ μοὶ εἴπητε τί θὰ συμβῇ τότε εἰς σᾶς;

— Μάλιστα· θὰ ἀποθάνωμεν.

— Ναί, τὸ τοιοῦτον ὀνομάζεται θάνατος. (Ἰώβ ιδ'. 10.)

Τὸ σῶμα, τὸ ὁποῖον θὰ μείνῃ ὀπίσω, δὲν θὰ εἴμπορεῖ νὰ βλέπῃ, ἂν καὶ ἔχῃ ῥμάτια, οὔτε

ν' ἀκούῃ, οὔτε νὰ περιπατῇ περισσότερον, παρὰ ἂν ἦτο καμωμένον ἀπὸ ξύλον. Δέν θὰ δύναται νὰ χαίρῃ, ἢ νὰ λυπῇται, ἢ νὰ γνωρίξῃ τί συμβαίνει εἰς αὐτὸ— Θὰ ὀνομάζεται νεκρὸν σῶμα. (Ἐκκλησιαστής θ'. 4. 5. 6 10.)

— Εἰξεύρετε δὲ τί κάμνουσι τὸ νεκρὸν σῶμα;

— Μάλιστα, τὸ βάλουσιν εἰς ἓν κιβώτιον, σκάπτουσι βαθειὰ εἰς τὴν γῆν ἓνα λάκκον, τὸν ὁποῖον ὀνομάζουσι μνήμα, τάφον, καταβιβάζουσι τὸ κιβώτιον εἰς αὐτὸ, ἔπειτα ῥίπτουσιν ἐπάνω χῶμα ἕως οὔ γεμίσῃ καὶ ἀναχωροῦσι· τοῦτο ὀνομάζεται ἐνταφιασμὸς τοῦ σώματος.

— Ἐν τούτοις, τὸ μέρος ἐκεῖνο τῆς ὑπάρξεώς σας, τὸ ὁποῖον συλλογίζεται, ἐπιθυμεῖ, ἀγαπᾷ, ἐλπίζει κλ. θέλει εἶναι πολὺ μακρὰν τοῦ κόσμου τούτου. (Λευκ. κγ': 43-ις': 22 23.)

— Ἐπιθυμεῖτε νὰ μάθετε ποῦ θὰ ὑπάγετε μετὰ θάνατον;

—Μάλιστα.

—Δύο τόποι ὑπαρχουσιν, ὅπου εἴμφορεῖ-
τε νὰ ὑπάγετε· εἰς ἓνα ὁμως ἀπὸ αὐτοὺς
θα ὑπάγεται καὶ ἐκεῖ θα μένετε αἰωνίως.
(Ματθ. κέ: 32 — 46.) Εἰς ὁποιοιδήποτε ἀ-
πὸ τοὺς δύο τόπους ὑπάγετε, ἐκεῖ θα μένε-
ται πάντοτε. Οὐδέποτε θα ἡμπορέσετε ν' ἀ-
ναχωρήσετε ἀπ' ἐκεῖ. Ὁ εἰς εἶναι ὁ τόπος
ὅπου ὑπάρχει ὁ Θεός ('Αποκάλ. κἀ: 3. 4.
21 — 27 κβ': 3 — 5.) Ἐκεῖ θα εὔρετε ἀγα-
θὰ πνεύματα, τὰ ὁποῖα ὀνομάζονται "Αγ-
γελοι, οἱ ὁποῖοι ἀγαποῦν νὰ κάμνουν καλὸν
εἰς ὅλους.

—Ἐκεῖ εὐρίσκονται πολλοὶ, οἱ ὁποῖοι ἄ-
φησαν τὰ σώματά των εἰς τὴν γῆν καὶ ἐ-
πῆγαν ἐκεῖ. ('Εβρ. ιβ'. 22, 23.)

Ὅλοι, ὅσοι εἶναι ἐκεῖ, ἀγαποῦν ὁ εἰς τὸν
ἄλλον, καὶ ὅλοι προσπαθοῦν νὰ κάμνῃν ὁ εἰς
τόν ἄλλον εὐτυχῇ. Ἀγαποῦν τὸν Θεὸν καὶ
δοξολογοῦν αὐτόν, ἥ κάμνῃν ὅ,τι τοὺς παραγ-
γέλλει. Καὶ ὁ Θεὸς ἀγαπᾷ ὅλους τοὺτους, καὶ

αὐτοὶ βλέπουσιν αὐτὸν, καὶ τὸν γνωρίζουσι
πολὺ περισσότερον παρ' ὅ,τι ἡμεῖς τὸν γνω-
ρίζωμεν ἐδῶ εἰς τὴν γῆν. (Α'. Κορινθ. ιγ':
12.)

— Δὲν σᾶς φαίνεται ὠραῖος τόπος ;

— Μάλιστα.

— Ναί, εἶναι πολὺ ὠραῖος τόπος (Ψαλμ.
κς': 11. — Α'. Κορινθ. β': 9) καὶ ὀνομάζεται
Παράδεισος, Οὐρανός.

Ὁ ἄλλος ἐκεῖνος τόπος εἶναι πολὺ δια-
φορετικὸς τοῦ Παραδείσου. Εἶναι τόπος αἰ-
ωνίου τιμωρίας, — ἀδιακόπου κολάσεως. (Μα-
θ. κέ: 41. — Μάρκ. θ': 46. Ἀποκάλ. ιδ':
10—11) Εἰς αὐτὸν κατοικοῦσι τὰ πονηρὰ
πνεύματα — οἱ δαίμονες, οἱ διαβόλοι, οἱ ὁ-
ποῖοι ὅχι μόνον αὐτοὶ εἶναι αἰωνίως δυσ-
τυχεῖς, ἀλλὰ προσπαθοῦσι νὰ κάμωσι καὶ
τοὺς ἄλλους τοιούτους. (Ἀποκάλ. ι: 10 — Β',
Πέτρου β': 4.) Ἐκεῖ ὑπάρχουν προσέτι ἄπειρα
πλήθη ἀνθρώπων, οἱ ὅποιοι ἄφησιν τὰ σώ-
ματά των ἐπὶ τῆς γῆς καὶ αὐτοὶ, δηλ. αἱ

ψυχαί των, ἐστάλησαν ἐκεῖ. Ὅλοι οὗτοι εἶναι πολὺ πονηροὶ καὶ μισοῦν ὁ εἷς τὸν ἄλλον. Ὁ καθείς προσπαθεῖ νὰ βλάβῃ τοὺς ἄλλους καὶ νὰ τοὺς κάμῃ ἐπίσης δυστυχεῖς καὶ κακοδαίμονας ὅσον εἶναι αὐτός. Ὁ Θεὸς εἶναι ὀργισμένος μὲ αὐτοὺς καὶ τοὺς τιμωρεῖ, καθὼς ἐκήρυξεν εἰς αὐτοὺς, ὅτι ἤθελε κάμει· ἡ δὲ Ἀγία Γραφή λέγει, ὅτι εἶναι πάντοτε δυστυχεῖς. (Ῥωμ. β': 8, 9.) Ὁ τρομερὸς οὗτος τόπος ὀνομάζεται Κόλασις, Ἀδης.

Εἰς τὸν ἕνα ἐκ τῶν δύο τούτων τόπων καθείς ἀπὸ σᾶς θὰ ὑπάγῃ, καὶ εἰς ὁποιονδήποτε ἐξ αὐτῶν ὑπάγετε, ἐκεῖ πρέπει νὰ μένετε καὶ θὰ μένετε αἰωνίως. (Ματθ. κέ: 46.—Β'. Θεσσαλον. α': 9.—Λουκ. ις': 26) Οὐδέποτε θὰ εἰμφορέσετε νὰ φύγετε ἀπ' ἐκεῖ.

— Εἰς ποῖον προτιμᾶτε νὰ ὑπάγετε ;

— Εἰς τὸν Παράδεισον.

— Καλῶς· ἀλλὰ εἰμφορεῖτε νὰ μοὶ εἴπητε ἂν ἤξεύρετε εἰς ποῖον θὰ ὑπάγετε ;

— Ὅχι.

— Ἀκούσατέ με λοιπὸν καὶ ἐγὼ θὰ σᾶς εἶπω πῶς νὰ γνωρίζετε εἰς ποῖον τόπον μετὰ θάνατον θὰ ὑπάγετε.

Ἐὰν ἄνθρωπος τις κάμνη πάντοτε κάθε τι, τὸ ὁποῖον ὁ Θεὸς μᾶς λέγει εἰς τὴν Ἀγίαν Γραφήν, ὁ Χριστὸς κηρύττει ὅτι ὁ ἄνθρωπος ἐκεῖνος θὰ ὑπάγῃ εἰς τὸν οὐρανὸν, δηλ. εἰς τὸν Παράδεισον (Λουκ. ι: 25—28 Ματθ. ιθ': 16, 17.) "Ὅποιος ὅμως κάποτε, δηλ. ὅχι πάντοτε, κάμνει ὅ,τι ὁ Θεὸς τοῦ λέγει νὰ μὴ κάμῃ, αὐτὸς εἶναι ἄξιος νὰ ὑπάγῃ εἰς τὴν Κόλασιν, καὶ ἂν ἀποθάνῃ, θὰ ὑπάγῃ ἐκεῖ χωρὶς ἄλλο· (Ῥωμ. θ': 9. Γαλατ. γ'. 10. Ἰακωβ. β': 10.)

Τώρα λοιπὸν, τέκνα μου, ἐξετάσατε τὸν ἑαυτὸν σας καὶ θὰ εὑρετε εἰς ποῖον τόπον θὰ ὑπάγετε. Ἐχει καθὲν ἀπὸ σᾶς κάμει πάντοτε κάθε πρᾶγμα, τὸ ὁποῖον ὁ Θεὸς μᾶς λέγει νὰ κάμνωμεν; Δὲν ἔχετε κάμει ποτὲ κανὲν πρᾶγμα τὸ ὁποῖον ὁ Θεὸς ἀπαγορεύει; Ἐὰν τῷ ὄντι συναισθάνεσθε ὅτι ἔχετε κάμει

πάντοτε κάθε πράγμα, τὸ ὁποῖον ὁ Θεὸς διατάττει, τότε πρέπει νὰ ἦσθε βέβαιοι, ὅτι θὰ ὑπάγετε εἰς τὸν Παράδεισον· ἂν ὅμως τὸ πρᾶγμα δὲν ἔχει οὕτω, δὲν πρέπει νὰ ἔχετε τὴν παραμικρὰν ἀμφιβολίαν, ὅτι, ἂν ἀποθάνετε, θὰ ὑπάγετε εἰς τὴν Κόλασιν.

— Ἀλλὰ εἰμπορεῖτε νὰ μοὶ εἴπητε, « Ἐλησμονήσαμεν, δὲν ἐνθυμούμεθα καλῶς τί καὶ τί ἔχομεν κάμει, οὔτε ποῖα εἶναι τὰ πράγματα, τὰ ὁποῖα ὁ Θεὸς μᾶς λέγει νὰ κάμνωμεν, οὔτε ἐκεῖνα, τὰ ὁποῖα μᾶς λέγει νὰ μὴ κάμνωμεν. »

— Ἄν τοῦτο ἀληθεύῃ, σᾶς συμβουλεύω ν' ἀρχίσετε ἀπὸ σήμερον νὰ σημειώσετε πᾶσαν ἡμέραν τί κάμνετε, εἰς τὸ τέλος δὲ τῆς ἐβδομάδος, τὸ Σάββατον, ἐξετάσατε, τὰς πράξεις σας μὲ ὅ,τι ὁ Θεὸς μᾶς λέγει εἰς τὴν Ἀγίαν Γραφὴν νὰ κάμνωμεν, καὶ θέλετε εἶσθαι εἰς κατάστασιν νὰ γνωρίσετε εἰς ποῖον ἀπὸ τοὺς δύο τόπους θὰ ὑπάγετε ὅταν ἀποθάνετε.

— Ἐξ ὧν εἵπομεν γίνεται φανερόν ὅτι
κάθε παιδίον, καθὼς καὶ πᾶς ἀνὴρ καὶ γυνή,
χρεωστεῖ ὅχι μόνον νὰ ἔχη, ἀλλὰ καὶ νὰ με-
λετᾷ τὴν Ἀγίαν Γραφήν, διὰ νὰ εἴμπορῃ
νὰ γνωρίζῃ τί ὁ Θεὸς θέλει νὰ κάμνωμεν καὶ
τί ὅχι.

ΜΑΘΗΜΑ 13.

Περὶ τῆς τιμωρίας τῆς Ἀμαρτίας.

— Ἐνθυμεῖσθε, μικροί μου ἀναγνώσται, τί
σᾶς εἶπον περὶ θανάτου;

— Μάλιστα.

— Ὅταν οἱ ἄνθρωποι ἀποθνήσκουν, ὅλοι
πηγαίνουν εἰς τὸν Παράδεισον;

— Ὁχι.

— Ποῦ πηγαίνουν οἱ κακοί, οἱ πονηροί;

— Εἰς τὴν κόλασιν.

Εἰσθε βέβαιοι, ὅτι ὁ Θεὸς θ' ἀποδιώξῃ
τοὺς πονηροὺς ἀνθρώπους ἀπὸ προσώπου του
καὶ θὰ τοὺς στείλῃ εἰς τὴν Κόλασιν;

— Μάλιστα.

— Πῶς τὸ εἰξεύρετε ;

— Διότι ὁ Θεὸς τὸ εἶπεν.

— Εἰς ποῖον βιβλίον εἶναι γραμμένον ;

— Εἰς τὴν Ἀγίαν Γραφήν.

— Πρέπει νὰ πιστεύωμεν κάθε τι, τὸ ὁποῖον εἶναι γραμμένον εἰς αὐτὸ τὸ βιβλίον ;

— Μάλιστα.

— Διατί πρέπει νὰ πιστεύωμεν εἰς ὅ,τι εἶναι γραμμένον εἰς τὸ βιβλίον τοῦτο ;

— Διότι ὁ Θεὸς πώποτε δὲν λέγει ὅ,τι δὲν εἶναι ἀληθές.

— Ἐνθυμεῖσθε νὰ μοὶ εἴπητε μερικά ἀπὸ τὰ χωρία τῆς Ἀγίας Γραφῆς, εἰς τὰ ὁποῖα ὁ Θεὸς λέγει τί θὰ συμβῇ εἰς τοὺς κακοὺς ἀνθρώπους μετὰ θάνατον.

— Θάλιστα. Ψαλ. θ': 17. — Ἀποκάλ. κδ': 27. — Ψαλ. ια': 7. — Ματθ. ι: 28. — κέ: 41 — 43. — Ῥωμ. β': 8,9.

— Τώρα, ἀφοῦ γνωρίζετε ὅτι ὁ Θεὸς θέλει στείλει ὄλους τοὺς κακοὺς ἀνθρώπους εἰς

τὴν Κόλασιν μετὰ θάνατον, καὶ ὅλους τοὺς καλοὺς εἰς τὸν Παράδεισον, καὶ πιστεύετε ἔγκαρδίως, ὅτι ὁ Θεὸς δὲν ψεύδεται, ἐπιθυμῶ νὰ μοὶ εἴπητε, ποῖοι εἶναι οἱ πονηροί, οἱ κακοὶ ἄνθρωποι, οἱ ὅποιοι θὰ ῥιφθοῦν παρὰ τοῦ Θεοῦ εἰς τὴν Κόλασιν;

—Οἱ κλέπται, οἱ φονεῖς, οἱ βλάσφημοι, οἱ εἰδωολάτραι, οἱ πόρνοι καὶ οἱ μοιχοί, ὅσοι βεβηλόνουσι τὴν Κυριακὴν ἡμέραν, ὅσοι δὲν τιμοῦν ἢ κακομεταχειρίζονται τοὺς γονεῖς των, ὅσοι ἐπιорκοῦν, ὅσοι ἐπιθυμοῦν τὰ τῶν ἄλλων κτλ.

—Βλέπω, ὅτι σεῖς νομίζετε, ὅτι εἰς τὴν Κόλασιν θὰ ῥιφθοῦν μόνον ὅσοι ὑποπίπτουν, ἢ κάμνουν τρομερὰ ἐγκλήματα. Ἡ Ἁγία Γραφή ὅμως μᾶς λέγει, ὅτι καθεὶς ἄνθρωπος, ὅστις κάμνει τὴν ἁμαρτίαν, θὰ τιμωρηθῇ διὰ τοῦτο, δηλ. θὰ ῥιφθῇ εἰς τὴν Κόλασιν· διότι ὁ Θεὸς μισεῖ τὴν ἁμαρτίαν, ἀδιάφορον ἂν ᾖ μικρὰ ἢ μεγάλη, καὶ θέλει τιμωρήσῃ τὸν πράττοντα αὐτήν, ἐκτὸς

ἂν συγχωρηθῇ διὰ κἀνενὸς μέσου. (Γαλάτ. γ': 10.—'Ιακώβ. β': 10.)

—'Εξεύρετε τί εἶναι ἁμαρτία ;

—Μάλιστα· παράβασις τοῦ Νόμου τοῦ Θεοῦ.

—Καλῶς. Λοιπὸν, κάθε ἄνθρωπος, ὁ ὅποιος παραβαίνει τὸν Νόμον τοῦ Θεοῦ καὶ εἰς τὸ ἐλάχιστον, ὀνομάζεται εἰς τὴν Ἀγίαν Γραφὴν πονηρός· διότι δὲν ἀγαπᾷ τὸν Θεόν, ἀλλὰ παρακούει τὰ προστάγματά του, καὶ διὰ τοῦτο θέλει τιμωρηθῇ εἰς τὴν Κόλασιν.

—Εἴμφορεῖτε τώρα νὰ μοὶ εἴπητε, ποῖοι εἶναι οἱ πονηροὶ, ἢ οἱ παραβαίνοντες τὰς ἐντολάς τοῦ Θεοῦ ;

—Μάλιστα· ὅσοι δὲν ἀγαποῦν τὸν Θεόν.

—'Εξαίρετα, τέκνα μου, καὶ ἐπιθυμῶ νὰ ἐντυπώσητε τῷτο καλῶς εἰς τὸν νῆν καὶ εἰς τὴν καρδίαν σας, ὅτι δηλ. ὅλοι, ὅσοι δὲν ἀγαπῶν τὸν Θεόν, οὔτε θέλουν, οὔτε εὐχαριστῶνται, οὔτε εἴμφοροῦν νὰ κάμνουν ὅ,τι λέγει ὁ Θεός· ἀπ' ἐναντίας ἀρέσκονται νὰ κάμνουν τὸ ἐναντίον—ὅ,τι Ἐκεῖνος ἀπαγορεύει· εἶναι πα-

νηροί, εἶναι κακοί, καὶ διὰ τοῦτο θὰ ρι-
φθοῦν μετὰ θάνατον εἰς τὴν Κόλασιν.

—Εἰμπορεῖτε νὰ μοὶ εἴπητε διατί οἱ ἄν-
θρωποι χρεωστοῦν ν' ἀγαπῶσι τὸν Θεὸν καὶ
νὰ κάμνουν ὅ,τι Αὐτὸς λέγει;

—Μάλιστα· διότι εἰς αὐτὸν χρεωστοῦμεν
ὅ,τι ἔχομεν καὶ ὅ,τι εἴμεθα εἰς τὸν κόσμον
τοῦτον.

—Διατί ἄλλο;

Διότι, ὅταν κάμνωμεν ὅ,τι μᾶς λέγει, εἶ-
ναι διὰ τὸ καλὸν μας—ὠφελοῦμεθα· ἐνῷ ὅταν
τὸν παρακούωμεν βλαπτόμεθα. Λάβετε ὡς
παράδειγμα τὴν μέθην, αὕτη ἀπαγορεύεται
εἰς τὴν Ἀγίαν Γραφὴν, ὅσοι δὲ ὑπακούουν
τὸν Θεὸν ὠφελοῦνται· ἐνῷ ὅσοι τὸν παρακού-
ουν καὶ παραδίδονται εἰς τὰ ποτὰ, βλάπτον-
ται· ἐξοδεύουν τὰ χρήματά των, χάνουν τὸν
καιρὸν των, χάνουν τὴν ὑγείαν των, κατα-
στρέφουν τὴν οἰκογένειάν των καὶ τέλος ἀ-
ποθνήσκουν εἰς ἀθλιεστάτην κατάστασιν.—

Λάβετε τὸ ψεῦδος καὶ τοῦτο ἀπαγορεύεται εἰς τὴν Ἀγίαν Γραφήν· ὅσοι ὑπακούουν καὶ ἀπέχουν ἀπὸ αὐτοῦ, ὠφελοῦνται, τοὺς ὑπολήπτονται, τοὺς ἐμπιστεύονται καὶ τοὺς ἐκθειάζουν οἱ ἄνθρωποι· ὅσοι ὁμῶς μεταχειρίζονται τὸ ψεῦδος, βλάπτονται, χάνουν τὴν ὑπόληψίν των, δὲν τοὺς ἐμπιστεύεται κανείς, καὶ ζοῦν καὶ ἀποθνήσκουν καταφρονημένοι ἀπὸ ὅλους τοὺς καλοὺς ἀνθρώπους.

— Συλλογίσθητε, λοιπὸν, ἀκριβᾶ μου τέκνα, πόσον κακὸν εἶναι τὸ νὰ μὴ ἀγαπᾷ τις τὸν Θεόν, καὶ νὰ παραβαίνει τὰς ἐντολάς του. Καὶ ὁμῶς, ἂν σᾶς ἐρωτήσω, ἂν σεῖς συναισθάνεσθε, ὅτι ἀγαπᾶτε τὸν Θεόν καὶ εἰσθε εἰλικρινεῖς, τί θὰ μὲ ἀπαντήσετε; Ὅτι ἀληθῶς τὸν ἀγαπᾶτε;

— Ὅχι.

— Διατί;

— Διότι δὲν κάμνομεν πάντοτε ὅ,τι μᾶς λέγει εἰς τὸν Ἀγιὸν του λόγον.

— Τῷ ὄντι, τέκνα μου, κατὰ δυστυχίαν

ὄχι μόνον σεῖς, ἀλλὰ κανεῖς ἄνθρωπος εἰς τὸν κόσμον δὲν ἀγαπᾷ τὸν Θεόν. αἴτινες ἐξέκλιναν, ὅλοι ἐξηχρειώθησαν, δὲν ὑπάρχει ὁ πρᾶττων τὸ ἀγαθόν· δὲν ὑπάρχει οὐδὲ εἷς· ὅτι ὅλων, μικρῶν καὶ μεγάλων, ἡ καρδία εἶναι κακὴ, εἶναι πονηρά.

— Ἐὰν οὕτως ἔχῃ τὸ πρᾶγμα, εἴμπορεῖ κανὲν ἀπὸ σᾶς νὰ μοι εἴπῃ, — Λοιπὸν κανεῖς δὲν δύναται νὰ σωθῇ; Πῶς εἴμπορεῖ κανεῖς νὰ ὑπάγῃ εἰς τὸν Παράδεισον, ἀφοῦ ὅλοι ἀνεξαίρετως εἶναι πονηροί; Πῶς εἴμπορεῖ κανεῖς ν' ἀποφύγῃ τὴν κόλασιν, ἀφοῦ ὁ Θεὸς ρίπτει ὅλους ἀνεξαίρετως τοὺς κακοὺς εἰς αὐτήν;

— Ἡ ἐρώτησις αὕτη εἶναι δυσκολωτάτη, ὥς εἶναι σπουδαιοτάτη, καὶ κανεῖς δὲν ἐδύννατο νὰ σᾶς δώσῃ εὐχάριστον ἀπόκρισιν, ἂν ὁ Ἰησοῦς Χριστὸς δὲν ἦρχετο εἰς τὸν κόσμον· ἀλλὰ περὶ τούτου θέλομεν ὁμιλήσει εἰς τὸ ἐπόμενον μαθημα. Ἐπὶ τοῦ παρόντος σᾶς συμβουλεύω νὰ σκεφθῇτε καλῶς ἐπάνω εἰς ὅσα

εἵπομεν εἰς τὸ παρὸν μάθημα, διότι τοιού-
τοτρόπως θὰ ἦτθε καλλίτερα προητοιμα-
σμένα διὰ τὸ ἐπόμενον.

ΜΑΘΗΜΑ 14ον

Περὶ Ἐνσαρκώσεως,

Εἰς τὸ παρελθὸν μάθημα ὑπεσχέθην νὰ
σᾶς εἶπω πῶς οἱ ἁμαρτωλοὶ δύνανται ν' ἀπο-
φύγωσι τὴν κόλασιν, καὶ περὶ τούτου θέλω
σᾶς ὁμιλήσει εἰς τὸ σημερινόν.

Καθὼς εἶδομεν εἰς τὰ προηγούμενα μαθή-
ματα, ἐπειδὴ ὅλοι οἱ ἄνθρωποι εἶναι ἐκ φύ-
σεως πονηροὶ, κλίνοντες πρὸς τὸ κακὸν καὶ
ἀγαπῶντες καὶ πράττοντες ἀδιακόπως αὐτὸ,
κανεὶς δὲ πονηρὸς δὲν εἴμπορεῖ νὰ ὑπάγῃ εἰς
τὸν Παράδεισον, εἶπετο φυσικὰ, ὅτι ὅλοι οἱ
ἄνθρωποι ἔμελλον μετὰ θάνατον νὰ ὑπάγω-
σιν εἰς τὴν κόλασιν. Ναί, ἀγαπητά μου τέ-
κνα, οὕτως ἤθελε συμβῆ, ἂν ὁ οὐράνιος μας

Πατήρ δὲν εὐσπλαχνίζετο τὸ ἀνθρώπινον γένος καὶ δὲν ἔστελλεν εἰς τὸν ὠρισμένον καιρὸν Σωτῆρα, τὸν Υἱόν του τὸν μονογενῆ διὰ νὰ μᾶς ἐλευθερώσῃ ἀπὸ τῆς καταδίκης ταύτης.

Ὅλα σεῖς ἔχετε ἀκούσει καὶ εἰς τὰς οἰκίας σας καὶ εἰς τὰς ἐκκλησίας περὶ τοῦ Σωτῆρος τούτου, ὅτι ὀνομάζεται Ἰησοῦς Χριστός. Οὗτος ἔζη εἰς τὴν Ἰουδαίαν πρὸ 1877 ἐτῶν, ἦτο δὲ ὁ ἀγαθώτατος καὶ ἠναρετώτατος πάντων ὅσοι ἔζησαν πρὸ καὶ μετὰ αὐτόν. Δὲν ἔκαμε ποτὲ οὐδὲ μίαν ἁμαρτίαν, οὔτε εἶχέ ποτε ἓνα κακὸν συλλογισμόν, οὔτε εἶπέ ποτε ἓνα κακὸν λόγον, οὔτε ἐπεθύμησέ ποτε ὅ,τι ἦτο κακόν. Οὐδέποτε ἡμέλησε νὰ κάμῃ ὅ,τι ἦτο καλόν. Ὑπήκουεν ἐντελῶς εἰς κάθε πρᾶγμα, τὸ ὁποῖον ὁ Θεὸς διέταπτεν. Ἦτο χωρὶς σφάλμα καὶ χωρὶς ἁμαρτίαν. (Ἰωάν. ἡ 46 — Β'. Κορινθ. ἐ. 21.— Ἐβρ. δ'. 15.— Α'. Πέτρ. β'. 22. 23.— Α'. Ἰωάν. γ'. 5.)

— Τώρα νομίζετε ὅτι ὁ Ἰησοῦς Χριστὸς ἦτο ἀπλῶς ἄνθρωπος ;

— Ὅχι, τέκνα μου, αὐτὸς ἦτο καὶ τι περισσότερον ἀπὸ ἄνθρωπον, ἦτο Υἱὸς τοῦ Θεοῦ, ὁ Μονογενὴς, ὁ Ἀγαπητὸς υἱὸς τοῦ Θεοῦ. (Ἡσ. θ'. 6.—Ματθ. γ'. 17.— ις'. 16.—κζ'. 43.—Ἰωάν. α'. 18.)

— Ὁ Σωτὴρ οὗτος, ὡς μᾶς πληροφορεῖ ὁ Εὐαγγελιστὴς Ἰωάννης εἰς τὸ πρῶτον κεφάλαιον τοῦ Εὐαγγελίου του, εἶναι ὁ Δημιουργὸς τοῦ Παντός. Οὗτος ἔκαμε τὸν ἥλιον, τὴν Σελήνην καὶ τοὺς Ἀστέρας, τὴν Γῆν καὶ τὴν Θάλασσαν καὶ πάντα τὰ ἐν αὐτοῖς. Αὐτὸς διατηρεῖ τὰ πάντα εἰς ζωὴν καὶ τάξις καὶ διευθύνει καὶ κυβερνᾷ τὸν κόσμον με σοφίαν καὶ ἀγαθότητα. Αὐτὸς ἔπλασε καὶ τὸν ἄνθρωπον καὶ διατηρεῖ αὐτὸν ζῶντα τόσους αἰῶνας· ὥστε, ὡς βλέπετε, πρέπει νὰ ὑπῆρχε πολὺ πρὶν γεῖναι βρέφος εἰς τὴν Βηθλεέμ. (Γένεσ. α'. 1—Ψαλμ. ρβ'. 25, 27.—Ἰωάν. α'. 3.—10. Ἑβρ. α'. 2—12.—

Κολοσ. α. 16, 17.—Έφεσ. γ'. 9.) Μάλιστα, τέκνα μου, πρὶν ὑπάρξῃ ὁ ἥλιος καὶ ἡ σελήνη, καὶ ὁ κόσμος, αὐτὸς ἦτο μετὰ τοῦ Θεοῦ, τοῦ Πατρός του, καὶ ὁ Πατὴρ ἠγάπα αὐτόν. (Μιχ. έ. 2 — Ἰωάν. α. 1.—ιζ'. 24. — Ἀποκάλ. α. 17. 18.)—καὶ ἀφοῦ ἔγειναν ταῦτα πάντα αὐτὸς ἦτο ὁ κύριος αὐτῶν· αὐτὸς ἐκυβέρνησα καὶ διεύθυνεν αὐτὰ καθὼς καὶ τοὺς ἀνθρώπους καὶ τοὺς ἀγγέλους.

—Πρόσωπον τοιοῦτον τί νομίζετε ὅτι εἶμποροῦσε νὰ ᾔηται ;

—Ἡδύνατο ἄλλος κάνεῖς παρὰ τὸν Θεὸν νὰ κάμῃ ὅλα ταῦτα ;

—Ὁχι.

—Λοιπὸν τί ἦτο ὁ Ἰησοῦς Χριστός ;

—Θεός.

—Ναί, καὶ αὐτὸ τοῦτο μᾶς λέγει καὶ ἡ Ἀγία Γραφή. (Δανιήλ θ'. 24.—Ψαλμ. μέ — Έβρ. α. 8 κλ.—Ἠσ. θ'. 6.—Μαλαχ. γ'. 1.—Λουκ. κβ'. 64, 65.—Ἰωάν. α. 1.—κ. 28 Ῥωμ. θ'. 5. Φιλιπ. β'. 5. 6.—

Κολοσ. α. 15.—β'. 8. 9.—Α'. Τιμοθ. γ'. 16.—Α'. Ἰωάν. έ. 20. Πράξ. κ'. 28.)

—Ὁ οὐράνιος ἡμῶν Πατὴρ ἔστειλε τοῦτον τὸν ἀγαπητὸν του Ὑιὸν ὡς Σωτῆρά μας. Ὁ Ὑιὸς τοῦ Θεοῦ ἦτο Παντοδύναμος καὶ εὐδαιμονέστατος, ἀλλ' ὅμως ἦλθε νὰ γείνη Σωτὴρ μας. (Ἰω. γ'. 16—17. ιγ'. 47.—Γαλάτ. δ'. 4. 5.—Α'. Τιμοθ. α. 5.—Ἑβραί. έ. 9.—Α'. Κεφ. ιέ. 28.)

—Εἰξεύρετε ὅτι ἡμεῖς πολλάκις ἀσθενούμεν καὶ αἰσθανόμεθα πόνον, καὶ λυπούμεθα καὶ κλαίμεν· ἀλλὰ τὸ Μέγα τοῦτο Ὅν, ὅστις ἦτο καθ' ὅλα ἔνδοξος καὶ εὐτυχῆς εἰς τὸν οὐρανόν, ἐταπείνωσε τὸν ἑαυτὸν τοῦ τόσον πολὺ, ὥστε ἐγένετο ἄνθρωπος ὁμοιος καθ' ὅλα μὲ ἡμᾶς. (Ζαχ. ζ' 12.—Ἰω. άν. 10. 14.—Φιλιππ. β' 7. 8.—Α'. Τιμοθ. β'. 5.—Ἑβρ. β'. 9. 14. 15. 16.—δ': 15.)

Αὐτὸς ἔγεινε βρέφος καὶ ἐγεννήθη εἰς ἕν παχνίον. Ἡ μήτηρ του ἦτο πτωχὴ κόρη. Μετέπειτα ἐμεγάλωσε καθὼς σεῖς· μόνον διέφε-

ρεν ἀπὸ σαῶς κατὰ τοῦτο, ὅτι δὲν εἶχε κακίαν, οὔτε ἔκαμέ ποτε καμμίαν ἁμαρτίαν.

Ἄν καὶ ἦτο τόσον καλὸς καὶ τόσον ἀγαθός, μόλον τοῦτο ὑπέφερε πολὺ, πάρα πολυ. Ὅταν ἔγεινεν ἀνὴρ πολλάκις εὐρέθη πεινασμένος καὶ διψασμένος· πολλάκις ἦτο κουρασμένος καὶ ἀδύνατος· πολλάκις δὲν εἶχε ποῦ νὰ κλί-νῃ τὴν κεφαλὴν του κατὰ τὴν νύκτα.

Πάντοτε εὐηργέτει,, ἰάτρευε τοὺς ἀσθενεῖς, τοὺς χωλοὺς, τοὺς τυφλοὺς, τοὺς κωφούς· ἀλλ' οἱ Ἰουδαῖοι τὸν ὕβριζον, τὸν προσέβαλον, τὸν ἐσυκοφάντουν, τὸν ἐχλεύαζον καὶ ἔρριπτον κατ' αὐτοῦ λίθους, καὶ σπηνίως τὸν ἄρινον ἤτυχον, ἕως οὗ τὸν συνέλαβον καὶ τὸν ἐφόνευσαν. Τὸν ἐκρέμασαν ἐπὶ σταυροῦ καὶ ἐκάρφωσαν τὰς χεῖρας καὶ τοὺς πόδας του μὲ μεγάλα καρφία, καὶ ἐνῶ αὐτὸς εὐρίσκετο εἰς τὴν ἀγωνίαν τοῦ θανάτου, αὐτοὶ τὸν περιεγέλων καὶ τὸν ἐχλεύαζον κιννοῦντες τὰς κεφαλὰς των.

ὦ, πόσον ὑπέφερε! Κάνεις εἰς τὸν κό-

μον δὲν ὑπέφερε τόσον πολὺ ὅσον αὐτός.

— Ἀναγνώσατε τὰ ἐξῆς χωρία τῆς Ἀγίας Γραφῆς διὰ νὰ ἴδῃτε πόσον τρομερὰ ἦσαν τὰ παθήματά του. (Ἡσα. νγ'. 7. — ζ'. 30. — ιζ'. 20. — κς' 30. μέχρι τέλους — Λουκ. β'. 7—ιζ'. 25. Ἑδραί. ιδ'. 3.)

— Τρεῖς ἡμέρας μετὰ τὴν ταφὴν τε ἀνέστη ἀπὸ τοὺς νεκροὺς, καὶ τεσσαράκοντα ἡμέρας μετὰ τὴν ἀνάστασίν του, ἀνελήθη εἰς τοὺς οὐρανοὺς. (Ἰωάν. κ'. — Λουκ. κς'. — Μάρκ. 15. — Πράξ. ά. — Α' Κορινθ. ΙΕ' 4. ἐδάφ.)

— Ἐκ τούτου βλέπετε, ὅτι ὁ μέγας καὶ ἔνδοξος Υἱὸς τοῦ Θεοῦ ἦλθεν εἰς τὴν γῆν καὶ ὑπέφερε καθὼς ἡμεῖς καὶ ἔτι περισσότερον ἀπὸ ἡμᾶς.

— Τώρα ἐπιθυμῶ νὰ μοὶ εἴπητε πρὸς τί ὄλον τοῦτο; Διατί ὁ Θεὸς ἐπέτρεψεν, ὥστε ὁ ἀγαπητός του Υἱὸς νὰ ὑβρισθῇ καὶ φονευθῇ; Διατί αὐτὸς ὁ Ἰησοῦς, ὅστις εἶχε τὴν δύναμιν νὰ ἐγείρῃ νεκροὺς, ἄφησε πονηροὺς ἀνθρώπους νὰ τὸν θανατώσωσι;

— Εἰμπορεῖτε νὰ ἐννοήσητε διατί ἔγεινεν

ὄλον τοῦτο; Διατί ὁ Χριστὸς ἐσταυρώθη; Διατί ὁ Θεὸς ἔστειλε τὸν Μονογενῆ του Υἱὸν νὰ ὑποφέρῃ πολλὰ καὶ τελευταῖον νὰ σταυρωθῇ;

— Μάλιστα· διὰ νὰ καταστρέψῃ τὴν ἁμαρτίαν καὶ σώσῃ τοὺς ἀνθρώπους ἀπὸ τὴν αἰώνιον Κόλασιν.

ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ.

— Ποῖος εἶναι ὁ Σωτὴρ τῶν ἁμαρτωλῶν;

— Πότε ἔζησεν ἐπὶ τῆς γῆς;

— Ἦτον ἀγαθός;

— Ἐσυλλογίσθη ποτὲ κανένα κακὸν συλλογισμόν;

— Εἶπέ ποτε κανένα κακὸν λόγον;

— Ἐκαμέ ποτε κανένα κακὸν πρᾶγμα;

— Ὑπήκουεν εἰς πᾶσαν ἐντολὴν τοῦ Θεοῦ;

— Ὑπῆρέε ποτε ἄλλος ἄνθρωπος χωρὶς ἁμαρτίαν;

— Ἦτο ὁ Χριστὸς κοινὸς ἄνθρωπος;

— Τίνος υἱὸς ἦτο;

— Ἦτο ἀγαπητός;

- Ποῖος ἔκτισε τὸν κόσμον ;
- Εἶναι αὐτὸς ὁ Δημιουργός ;
- Ὑπῆρχεν ὁ Υἱὸς τοῦ Θεοῦ πρὶν γεννηθῆ εἰς τὴν Βηθλεέμ ;
- Πόσον καιρὸν ἦτο μὲ τὸν Πατέρα ;
- Ἦτο καιρὸς, εἰς τὸν ὅποιον δὲν ὑπῆρχε μὲ τὸν Πατέρα ;
- Ἀφοῦ ἔλαμε τὰ πάντα, ποῖος τὰ ἐκυβέρνησεν ;
- Ποῖος πρέπει νὰ ᾔηται λοιπὸν οὗτος ;
- Διατί ἦλθεν εἰς τὸν κόσμον ;
- Ὑπέφερεν ἀσθενείας καὶ πόνους ;
- Εὐηργέτει τοὺς ἀνθρώπους ;
- Πῶς τὸν μετεχειρίσθησαν ἐκεῖνοι ;
- Τί τὸν ἔκαμαν τελευταῖον ;
- Διατί ὁ Θεὸς ἐπέτρεψε τὸν δημιουργὸν τοῦ Παντός νὰ γεινῇ ἄνθρωπος καὶ νὰ ἀποθάνῃ ;
- Διατί αὐτὸς ἠθέλησε νὰ ἔλθῃ εἰς τὸν κόσμον, καὶ νὰ σταυρωθῇ ;

ΜΑΘΗΜΑ 15ον.

Περὶ ἐξιλασμοῦ.

Εἰς τὸ προτελευταῖον μάθημα ἤκούσατε

ὅτι σεῖς καὶ ἐγὼ καὶ ὅλοι οἱ ἄνθρωποι εἴμεθα ἁμαρτωλοὶ καὶ ἄξιοι τῆς Κολάσεως, καὶ ὅτε κἀνεῖς δὲν ἠδύνατο νὰ ἐκφύγῃ τὴν τιμωρίαν, ἂν ὁ Κύριος Ἰησοῦς Χριστὸς δὲν ἤρχετο εἰς τὸν κόσμον καὶ δὲν ὑπέφερε πολλὰς λύπας καὶ πόνους καὶ δὲν ἐθανατόνετο διὰ τὰς ἁμαρτίας ἡμῶν ἐπὶ τοῦ σταυροῦ.

Αὕτη εἶναι ἡ ὁδὸς, τὴν ὁποίαν ὁ Θεὸς ἔκλεξε νὰ σώζῃ ἁμαρτωλοὺς. (Ἰωάν. ιδ'. 6—Β'. Κορινθ. ε'. 18—Ἑβρ. ι'. 19, 20) Ὁ ἀγαθὸς ὑπέφερε διὰ τοὺς κακοὺς, οἱ δὲ κακοὶ ἀπαλλάττονται. Ὁ Χριστὸς ἦτο ἅγιος καὶ ὅμως ἀνέλαβεν ἐπάνω του τὰς ἁμαρτίας μας καὶ ἀπέθανε δι' ἡμᾶς. (Ἠσ. νγ'. 4, 5, 6, 8, 11, 12.—Ἰωάν. ι'. 15, 17.—Ῥωμ. γ'. 23-26—ε'. 8, 18.—ἡ. 32.—ι'. 4.—Α'. Κορινθ. α'. 30.—ε'. 7.—ιέ. 3.—Γαλάτ. γ'. 13.—Ἐφεσ. ε'. 2.—Α'. Πέτρ. β'. 24—γ'. 18.—Ἑβρ. β'. 9. θ. 27, 28.—ι'. 4-14.—Α'. Ἰωάν. α'. 7. β'. 2.)

Ἴσως κανέν ἀπὸ σᾶς μὲ ἐρωτήσῃ, Πῶς

ἡδύνατο νὰ γείνη τοῦτο; Πῶς ὁ δίκαιος νὰ πάθῃ διὰ τοὺς ἀδίκους, οἱ δὲ ἄδικοι νὰ ἀπαλλάττωνται τῆς τιμωρίας, τῆς ὁποίας εἶναι ἄξιοι; Ἰδοὺ πως·

Ὑποθέσατε ὅτι ἐν ἄτακτον παιδίον μέλλει νὰ τιμωρηθῇ· ἄλλο δὲ, τὸ ὁποῖον εἶναι ὑπήκοον καὶ εὐπειθές, προσέρχεται καὶ λέγει, « Ἐγὼ θέλω νὰ τιμωρηθῶ δι' αὐτὸ, » δὲν θὰ ἦτο τοῦτο μεγάλη καλωσύνη τοῦ εὐπειθοῦς παιδίου; Καὶ ἂν ἡ πρότασίς του ἐγένετο δεκτὴ, δὲν θ' ἀπήλλατε τὸ ἄτακτον παιδίον τῆς τιμωρίας;

— Μάλιστα.

— Κατὰ τὸν ἴδιον τρόπον ὁ Ἰησοῦς ἀναδέχθη ὅ,τι ἦτο προσδιωρισμένον δι' ἡμᾶς. Ἡ Ἀγία Γραφή μᾶς βεβαιοῖ περὶ τούτου ('Αποκ. α'. 5.— Α'. Ἰωάν. α'. 7.— 'Αποκ. ζ'. 14.— Β'. Κορινθ. ε'. 19.— Ἰωάν. α'. 29—'Εβρ. θ'. 26.— Α'. Πέτρ. β'. 24.) 'Ημεῖς εἴμεθα ἁμαρτωλοὶ, ὁ δὲ Χριστὸς ἀπέθανε δι' ἡμᾶς· αὐτὸς ἀπέθανε διὰ τοὺς ἁσεβεῖς. ('Ρωμ.

ἐ. 6,7,.) Αὐτὸς οὐδέποτε ἔκαμε κἀνὲν κακόν, οὔτε ὑπέφερε διὰ ἰδικόν του ἀμάρτημα· (Α΄. Πέτ. β΄. 22) ἀλλ' οἱ ἀμαρτωλοὶ πράττουσι πονηρὰ, καὶ ὁ Χριστὸς ὑπέφερε δι' αὐτούς. Τοῦτο δὲ δεικνύει ὅτι ὁ Θεὸς μισεῖ τὴν ἀμαρτίαν, καὶ δὲν θὰ τὴν ἀφήσῃ ἀτιμώρητον, διότι οὐδεμίαν ἀμαρτίαν ἔχει ἕως τώρα ἀφήσει νὰ περάσῃ ἀτιμώρητος· ἀλλ' ἔστειλε τὸν Μονογενῆ του Υἱὸν νὰ ὑποφέρῃ δι' αὐτήν, — ὁ δίκαιος διὰ τοὺς ἀνόμους. Ἐκ δὲ τοῦ θανάτου τοῦ Υἱοῦ του, ὅλος ὁ κόσμος εἴμπορεῖ νὰ ἴδῃ ὅτι ὁ Θεὸς μισεῖ τὴν ἀμαρτίαν τοσοῦτον, ὅσον ἂν ἔστελνεν ὅλους τοὺς ἀνθρώπους εἰς τὴν κόλασιν. (Ῥωμ. ἡ. 3. — Ἦσ. μβ΄. 21. — Ματθ. ἐ. 17 Ῥωμ. ζ΄. 31.)

Ὁ Θεὸς εἶναι τώρα ἕτοιμος νὰ συγχωρήσῃ κάθε ἓνα ὅστις πιστεύει εἰς τὸν Ἰησοῦν Χριστόν. (Ῥωμ. γ΄. 24 — ἐ. 9, 10, 16, 18 — 21 — ς΄. 23. — Λουκ. κδ΄. 46, 47. — Ἐφεσ. α΄. 7. — Πράξ. ιγ΄ 38. — Κολοσ. α΄ 20. —

11.—'Εβρ. Ι'. 19. κλπ. 'Αποκ. κά. 6. κβ'.

17.—'Ησα. νή.

—Συλλογίσθητε, τώρα, ἀκριβὰ μου τέκνα, πόσον μεγάλη εἶναι ἡ ἀγάπη τοῦ Θεοῦ πρὸς ἡμᾶς, ὥστε καὶ αὐτὸν τὸν μονογενῆ Υἱόν του νὰ θυσιάσῃ διὰ χάριν μας. Συλλογίσθητε τὴν ἀγάπην τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ, ὅστις ἦλθε καὶ ὑπέφερε καὶ ἀπέθανε δι' ἡμᾶς!

'Απὸ ὅσα εἶπομεν βλέπετε διατί ὁ Θεὸς δύναται νὰ συγχωρήσῃ τὰς ἁμαρτίας σας. Πῶς οἱ ἁμαρτωλοὶ εἰμποροῦν νὰ φιλιωθοῦν μὲ τὸν Θεόν· πῶς εἰμποροῦν νὰ ὑπάγουν εἰς τὸν Παράδεισον. Ὁ Χριστὸς ἀπέθανε διὰ νὰ ζήσωμεν ἡμεῖς, καὶ νὰ ἤμεθα εὐδαίμονες εἰς τὸν οὐρανόν. (Α'. Ἰωάν. δ'. 4, 9, 10.—γ'. 16—Ῥωμ.έ. 6, 8.)

ΜΑΘΗΜΑ 16ον,

Περὶ ἀναγεννήσεως.

—'Ενθυμεῖσθε τί εἶπομεν εἰς τὸ τελευταῖον μάθημα;

—Μάλιστα· ὅτι ὁ Χριστὸς ἀπέθανε διὰ τοὺς ἁμαρτωλοὺς.

—Καλῶς· ἀλλὰ νομίζετε, ὅτι ὁ Θεὸς θὰ συγχωρήσῃ διὰ τοῦτο κάθε ἄνθρωπον ἀδιακρίτως;

—”Οχι.

—Ποίους λοιπὸν θὰ συγχωρήσῃ;

—’Εκείνους, ὅσοι μετανοήσουν ἀπὸ τὰς ἁμαρτίας των καὶ πιστεύσουν εἰς τὸν Χριστόν.

—’Εξαίρετα. Ἐμπορεῖτε τώρα νὰ μοὶ εἴπητε τί θὰ εἴπη μετὰ νοῶ;

—Μάλιστα· μεταβάλλω γνώμην· ἀλλάζω φρόνημα.

—Καλῶς· Κατὰ τὴν ἐξήγησίν σας ταύτην λοιπὸν ὁ κλέπτης πρέπει νὰ μὴ κλέπτῃ πλέον, ἀφοῦ μετανοήσῃ, ὁ ψεύστης νὰ μὴ λέγῃ ψεύματα, ὁ φονεὺς νὰ μὴ φονεύῃ, ὁ κακολόγος νὰ μὴ κακολογῇ κτλ. ἄλλως, ἂν ὑποπίπτῃ πάλιν εἰς τὰ αὐτὰ ἁμαρτήματα, δεικνύει, ὅτι δὲν μετενόησε.

— Ἀλλὰ διὰ νὰ μετανοήσῃ τις διὰ μίαν πράξιν, ἢ διὰ ἓνα λόγον, ἢ διὰ ἓνα συλλογισμόν, περὶ τίνος πρέπει νὰ πεισθῇ πρῶτον; Δὲν πρέπει νὰ καταπεισθῇ, ὅτι ταῦτα εἶναι κακά;

— Μάλιστα.

— Ὡστε, ὥς βλέπετε, διὰ νὰ φέρετε ἓνα ἄνθρωπον νὰ μετανοήσῃ διὰ μίαν κακὴν πράξιν κτλ. πρέπει πρῶτον νὰ τὸν κάμετε νὰ ἐννοήσῃ, νὰ πεισθῇ, ὅτι εἶναι κακὴ· ἄλλως θὰ κοπανίζετε, κατὰ τὴν παροιμίαν, ἀέρα.

— Τί θὰ εἶπη πιστεύω εἰς τὸν Χριστόν;

— Ὁμολογῶ, ὅτι ὁ Χριστός εἶναι Υἱὸς τοῦ Θεοῦ καὶ ἦλθεν εἰς τὸν κόσμον νὰ σώσῃ τοὺς ἁμαρτωλοὺς.

— Καλῶς. Ἀλλὰ νομίζετε, ὅτι μόνη ἡ ὁμολογία αὕτη εἶναι ἱκανὴ νὰ κάμῃ τινὰ ἀληθὴ ἢ Χριστιανόν, καὶ ἄξιον τοῦ Παραδείσου; Δὲν ἐγνώριζαν τοῦτο καὶ δὲν τὸ ὁμολογοῦν δημοσίᾳ οἱ δαίμονες, εἰς τὸν καιρόν

τοῦ Χριστοῦ, ὡς μανθάνομεν ἐκ τοῦ Εὐαγγελίου; Καὶ δὲν τὸ ὁμολογοῦν σήμερον χιλιάδες πονηρῶν ἀνθρώπων;

—Μάλιστα.

—Τί λοιπὸν ἀπαιτεῖται, ὥστε ἡ πίστις νὰ ᾖ εὐαγγελικὴ, σωζούσα;

—Τί εἶπομεν περὶ μετανοίας; Δὲν εἶπομεν, ὅτι εἶναι ἀλλαγὴ φρονήματος; Δὲν εἶπομεν, ὅτι διὰ νὰ μετανοήσῃ τις διὰ ἓν πρᾶγμα, πρέπει νὰ πεισθῇ ὅτι ἐκεῖνο τὸ πρᾶγμα εἶναι κακόν;

—Μάλιστα.

—Δὲν σᾶς φαίνεται, ὅτι ἡ ἀλλαγὴ αὐτὴ τοῦ φρονήματος, τῆς γνώμης, προϋποθέτει καὶ συνενόνη εἰς ἑαυτὴν λύπην διὰ τὴν πρᾶξιν ἐκείνην;

—Μάλιστα.

—Ναὶ, τέκνα μου, ἡ μετάνοια, διὰ νὰ ᾖ ἀληθὴς, διὰ νὰ ᾖ ἀποτελεσματικὴ, πρέπει νὰ συνενόνηται μετὰ λύ-

πην δι' ἐκεῖνο, τὸ ὁποῖον ὁ ἄνθρωπος πείθεται, ὅτι εἶναι κακόν.

— Τώρα λοιπὸν εἴμπορεῖτε νὰ μοὶ εἴπητε τί θὰ εἴπη πιστεύω εἰς τὸν Χριστόν;

— Μάλιστα· καταπαίθομαι εἰς τὴν καρδίαν μου, ὅτι εἶμαι πονηρὸς, κακὸς, καὶ λυποῦμαι διὰ τοῦτο· ἀλλ' ἐπειδὴ βλέπω ὅτι δὲν εἴμπορῶ ν' ἀποφύγω τὴν τιμωρίαν τῆς ἁμαρτίας, καταφεύγω εἰς Χριστόν, καὶ ὁμολογῶ, ὅτι Θεὸς ὢν, ἦλθεν εἰς τὸν κόσμον καὶ ἔγενεν ἄνθρωπος καὶ ἀπέθανε διὰ τὰς ἁμαρτίας μου, ἱκανοποιήσας τοιουτοτρόπως τὴν θείαν δικαιοσύνην.

— Λοιπὸν ἡ εὐαγγελικὴ πίστις περιέχει ὄχι μόνον ὁμολογίαν διὰ τῆς γλώσσης, ἀλλὰ καὶ συναίσθησιν λύπης εἰς τὴν καρδίαν διὰ τὴν ἁμαρτίαν.

— Μετὰ τὰ λεχθέντα σὰς ἐρωτῶ, στοχάζεσθε, ὅτι σεῖς θὰ συγχωρηθῆτε; Μετενοήσατε σεῖς διὰ τὰς ἁμαρτίας σας; Πιστεύετε εἰς τὸν Ἰησοῦν Χριστόν; Αἰσθάνεσθε, ὅτι εἶθε

πολὺ κακὰ,—τόσον κακὰ, ὥστε εἴσθε ἄξια
νὰ ριφθῆτε εἰς τὴν κόλασιν; Λυπεῖσθε ὅταν
συλλογίζεσθε, ὅτι ἐδείξατε τόσῃν ἀμέλειαν
εἰς τὸν ἀγαθὸν οὐράνιον σας Πατέρα καὶ εἰς
Ἰησοῦν Χριστὸν, τὸν Σωτῆρά σας; Ἐχετε
δὲ ἀποφασίσει νὰ παραιτήσητε τὰς κακίας
σας καὶ νὰ προσπαθήσετε νὰ τὸν ὑπακούετε;

—Πιστεύετε ὅτι ὁ Χριστὸς ἀπέθανε διὰ τὴν
ἁμαρτίαν, καὶ ὅτι ὁ Θεὸς διὰ τοῦτο εἶναι ἔ-
τοιμος νὰ σᾶς συγχωρήσῃ, καὶ τὸν παρακα-
λεῖτε νὰ σᾶς συγχωρήτῃ διὰ χάριν τῶν ὅσα
ἔπραξεν ὁ Χριστός;

—Ἀγαπᾶτε τὸν Θεὸν καὶ τὸν Χριστὸν πε-
ρισσότερον ἀπὸ κάθε ἄλλο τι; Προσπαθεῖτε
πάντοτε νὰ τὸν ἀρέσητε;

—Εἰς τὰς ἐρωτήσεις ταύτας ἐπεθύμουν
ὅλα σεῖς νὰ ἀποκριθῆτε, Μάλιστα· ἀλλὰ
φοβοῦμαι ὅτι πολλὰ ἀπὸ σᾶς ὀλίγον φροντί-
ζετε περὶ τῶν πραγμάτων τούτων, καὶ ἐξο-
δεύετε τὰς ἡμέρας ὅχι μόνον χωρὶς ν' ἀγα-
πᾶτε καὶ νὰ ὑπακούετε τὸν Θεόν, ἀλλὰ καὶ

χωρίς νὰ συλλογίζεσθε καθόλου περὶ Αὐτοῦ.

Πόσῃ κακίαν καὶ ἀχαριστίαν δεικνύει ἡ τοιαύτη διαγωγή! Ὁ Θεὸς σᾶς ἔπλασε καὶ σᾶς διατηρεῖ ζῶντας, σᾶς δίδει τροφήν καὶ πόσιν, καὶ ἐνδύματα. Ὁ Χριστὸς ἦλθεν ἀπὸ τὸν Οὐρανὸν καὶ ὑπέφερεν ὑπερβολικὰ διὰ τὰς ἁμαρτίας σας, διὰ νὰ συγχωρηθῇτε σεῖς. καὶ ὅμως δὲν ἀγαπᾶτε τὸν Θεὸν καὶ τὸν Χριστόν, διότι δὲν προσπαθεῖτε νὰ τὸν ἀρέσετε. ὦ! πόσον πονηρὸν εἶναι τὸ τοιοῦτον!

Προηγουμένως ὠμιλήσαμεν περὶ μετανοίας καὶ πίστεως εἰς τὸν Ἰησοῦν Χριστόν· εἶδομεν δὲ, ὅτι μετάνοια δὲν εἶναι αἱ κοινῶς λεγόμεναι μετάνοιαι, ἀλλ' ἀλλαγὴ γνώμης, μεταβολὴ φρονήματος, πίστις δὲ ὅχι μόνον κατάπεισις, βεβαιότης ὅτι ὁ Χριστὸς εἶναι ὁ Μονογενὴς υἱὸς τοῦ Θεοῦ, ὁ ἐλθὼν εἰς τὸν κόσμον διὰ νὰ σώσῃ τοὺς ἀνθρώπους ἀπὸ τὴν αἰώνιον κόλασιν, τῆς ὁποίας εἶναι ἄξιοι ἕνεκα τῶν ἁμαρ-

τιῶν των, ἀλλὰ καὶ λύπη ἐγκάρδιος διὰ τὴν ἁμαρτίαν αὐτήν.

—Τώρα, σᾶς ἐρωτῶ, ἐπιθυμεῖτε νὰ ὑπάγετε εἰς τὸν οὐρανὸν, εἰς τὸν Παράδεισον;

—Βεβαίως, θὰ ἀποκριθῇτε ὅλα.

—Καλῶς· ἀλλ' ἐνθυμεῖσθε νὰ μοὶ εἴπητε τί λογῆς τόπος εἶναι ὁ Παράδεισος; Πῶς τὸν παριστάνει ἡ Ἀγία Γραφή;

—Ὁ παράδεισος εἶναι τόπος ἁγίος.

—Ναὶ, ἀγαπητά μου τέκνα, ὁ Παράδεισος εἶναι τοιοῦτος τόπος. Τίποτε ἁμαρτωλὸν δὲν εἶναι ἐκεῖ. Ὅλα τὰ παιδιὰ, τὰ ὅποῖα ὑπῆγαν ἐκεῖ, ἦσαν καλὰ παιδιὰ. Ὅλοι οἱ ἄνθρωποι, οἱ ὅποιοι εἶναι ἐκεῖ, ἦσαν καλοὶ ἄνθρωποι.

—Νομίζετε ὅτι κακὰ παιδιὰ εἶναι κατὰλληλα διὰ τὸν Παράδεισον; Στοχάζεσθε ὅτι εἰμποροῦν νὰ ᾔναι εὐτυχῇ ἐκεῖ;

—Ὁχι.

—Βεβαίως ὄχι· διότι ἐὰν ἦτο δυνατόν νὰ ὑπάγετε ἐκεῖ, ἐνῶ εἰσθε κακὰ, κάνεις ἀπὸ

τοὺς εὐρισκομένους ἐκεῖ δὲν ἤθελε σᾶς ἀγα-
πᾶ, οὐδὲ θὰ εὐχαριστεῖτο κάνεις εἰς τὴν συ-
ναναστροφὴν σας, διότι θὰ ἦθε ἐντελῶς δια-
φορετικὰ ἀπὸ αὐτοῦς. Ὅλοι ὅσοι εἶναι εἰς τὸν
Παράδεισον ἀγαποῦν τὸν Θεὸν καὶ τὸν δοξο-
λογοῦν ἀενάως· ἐνῶ σεῖς δὲν ἀγαπᾶτε τὸν
Θεὸν καὶ δὲν πολυεπιθυμεῖτε νὰ προσεύχεσθε
εἰς Αὐτὸν, ἢ νὰ τὸν δοξολογῇτε, οὔτε σᾶς μέ-
λει περὶ τούτου. Ἐὰν λοιπὸν ὑπάγετε εἰς τὸν
Παράδεισον, ἐνῶ ἔχετε τοιαῦτα αἰσθήματα
πρὸς τὸν Θεόν, δὲν θὰ ἤξεύρετε τί νὰ κάμε-
τέ ἐκεῖ—Διὰ νὰ ἦσθε κατάλληλα, λοιπὸν,
διὰ τὸν Παράδεισον, πρέπει νὰ μεταβληθῇτε
—πρέπει νὰ γείνετε διαφορετικὰ ἀπὸ ὅτι εἶ-
σθε τῶρ—πρέπει νὰ γείνετε ἅγια. Πρέπει
νὰ μετανοήσετε καὶ νὰ πιστεύσετε.

Ἡ μεταβολὴ αὕτη τοῦ φρονήματος τῆς
καρδίας ὀνομάζεται εἰς τὴν Ἀγίαν Γραφήν
Ἀναγέννησις· αὐτὸς δὲ ὁ Χριστὸς μᾶς λέγει,
ὅτι ἐάν τις δὲν ἀναγεννηθῇ, δὲν δύναται νὰ
εἰσέλθῃ εἰς τὴν βασιλείαν τῶν Οὐρανῶν.

— Ἐνθυμείσθε εἰς ποῖον μέρος τῆς Γραφῆς εὐρίσκεται τοῦτο ;

— Μάλιστα· εἰς τὸ τρίτον κεφάλαιον τοῦ κατὰ Ἰωάννην Εὐαγγελίου.

— Εἰμπορεῖτε νὰ μοὶ εἴπητε εἰς ποῖα ἄλλα μέρη τῆς Γραφῆς γίνεται λόγος περὶ τούτου ;

— Μάλιστα· Εἰς τὴν πρὸς Γαλατ. ἐ. 19 — 21. — Ἐφεσ. ἐ. 5. — Ἐβρ. ιβ'. 14 — Ἀποκάλυψ. κἀ. 27. — Ματθ. ιη'. 3. — Ῥωμ. ιβ'. 2. — Γαλατ. ς'. 15. — Ἐφεσ. δ'. 22 — 24. — Κολασσαεῖς. γ'. 9, 10. — Τίτ. γ'. 5. — Α'. Πέτρ. α'. 23. —

— Εἰμπορεῖτε, τώρᾳ, νὰ μοὶ εἴπητε, τί ἐννοεῖτε μὲ τὸ ὅτι πρέπει ν' ἀναγεννηθῇ τις διὰ νὰ δυνηθῇ νὰ ὑπάγῃ εἰς τὸν Παράδεισον ;

— Μάλιστα· ἐννοοῦμεν, ὅτι ἀντὶ νὰ ἡμεθα πονηρά, καθὼς εἴμεθα τώρα, καὶ νὰ μὴ μᾶς μέλῃ ποσῶς διὰ τὸν Θεὸν καὶ τὸν Χριστὸν, πρέπει νὰ μετανοήσωμεν, νὰ πιστεύσωμεν καὶ ν' ἀγαπήσωμεν τὸν Θεὸν καὶ τὸν

Ἰησοῦν Χριστὸν περισσότερον ἀπὸ κάθε ἄλλο
πρᾶγμα, καὶ νὰ προσπαθῶμεν πάντοτε νὰ
τὸν ἀρέσωμεν.

— Τώρα, ἐὰν τοιουτοτρόπως μετανοήσετε
καὶ πιστεύσετε καὶ ἀγαπήσετε τὸν Θεόν, δὲν
στοχάζεσθε, ὅτι θὰ εἴσθε πολὺ διαφορετικὰ
ἀπὸ ὅτι εἴσθε τώρα ;

— Μάλιστα.

— Δοιπὸν ἐπιθυμῆτε νὰ μεταβληθῆτε κατ'
αὐτὸν τὸν τρόπον ; νὰ γείνετε ἅγια ;

— Μάλιστα.

— Καὶ διατί δὲν γίνεσθε ; Δὲν προσπαθεῖτε ;

— Προσπαθοῦμεν, ἀλλὰ δὲν εἴμποροῦμεν.

— Δοιπὸν ὁμολογεῖτε ὅτι ἔχετε χρεῖαν τοι-
αύτης μεταβολῆς, ἀλλὰ δὲν εἴπορεῖτε νὰ
τὴν ἐπιτύχετε μόνα σας ;

— Εἴμπόρεσε κάνεις νὰ μεταβάλλῃ τὸν ἐ-
αυτὸν του ; νὰ τὸν κάμῃ ἅγιον ; Τί μᾶς δι-
δάσκει ἡ Γραφή περὶ τούτου ; Ποῖος εἶναι ὁ
δημιουργὸς τῆς νέας τσύτης γεννήσεως — τῆς
νέας ταύτης καρδίας ;

— Τὸ Πνεῦμα τὸ Ἅγιον, ὡς βεβαιούμεθα ἐκ τῶν ἐξῆς χωρίων τῆς Γραφῆς. Ῥωμ. ε'. 5. ιέ. 16. — Α'. Κορινθ. ς'. 2. — Β'. Κορινθ. γ'. 3. — Ἐφεσ. β'. — 18. — Τίτ. γ'. 5.

— Ναί, τὸ Πνεῦμα τὸ Ἅγιον, τὸ ὁποῖον ἡ Γραφή παριστάνει ἴσον μὲ τὸν Πατέρα καὶ τὸν Υἱόν. Κανεῖς δὲν δύναται νὰ ἴδῃ πότε ἡ πῶς μεταβάλλει ἓνα κκκὸν ἄνθρωπον καὶ τὸν κάμνει ἅγιον, διότι εἶναι καθὼς ὁ ἄνεμος, τὸν ὁποῖον αἰσθανόμεθα, ἀλλὰ δὲν εἰξεύρομεν πόθεν ἔρχεται καὶ ποῦ ὑπάγει. Ἄλλ' ὅταν ἓνας μετανοήσῃ καὶ πιστεύσῃ, ἀπὸ τὰ ἀποτελέσματα βεβαιούμεθα, ὅτι ἔλαβε τὴν μεταβολὴν ταύτην· διότι βλέπομεν τὸν τοιοῦτον ἄνθρωπον ὅλως διόλου διαφορετικὸν εἰς τὸ ἐξῆς. Οὕτω π. χ. βλέπομεν τὸν κλέπτην ὅχι μόνον νὰ μὴ κλέπτῃ, ἀλλὰ καὶ νὰ μισῇ τὴν κλοπὴν εἰς τὴν καρδίαν του, ἐνῶ πρότερον τὴν ἠγάπα — Τὸν μέθυσον ὅχι μόνον ν' ἀπέχῃ ἀπὸ τοῦ νὰ μεθῇ, ἀλλὰ καὶ νὰ μισῇ τὴν μέθην, καὶ οὕτως ἐφεξῆς μὲ ὅλας τὰς

ἄλλας ἁμαρτίας. Τοῦτο ἡ Γραφή ὀνομάζει
Ἀναγέννησιν, ἢ νέαν καρδίαν.

— Καὶ τώρα, ἀγαπητά μου τέκνα ἐπιθυμῶ
νὰ σᾶς κάμω μερικὰς ἐρωτήσεις.

— Δὲν θέλετε τὸ Ἅγιον Πνεῦμα νὰ σᾶς
δώσῃ τοιαύτην νέαν καρδίαν; Δὲν θέλετε νὰ
σᾶς ἐνισχύσῃ νὰ μετανοήσετε καὶ νὰ πι-
στεύσετε καὶ ν' ἀγαπᾶτε τὸν Θεόν, ὅπως
καὶ ὅσον πρέπει; Δὲν θέλετε νὰ γείνετε κα-
τάλληλα διὰ τὸν Παράδεισον;

— Μάλιστα.

— Λοιπὸν τί πρέπει νὰ κάμετε διὰ νὰ τὸ
ἀποκτήσετε;

— Νὰ παρακαλῶμεν τὸ Ἅγιον Πνεῦμα
νὰ μεταβάλῃ τὴν καρδίαν μας.

— Καλῶς· ἀλλὰ δὲν πρέπει καὶ σεῖς νὰ
προσπαθήσετε νὰ μετανοήσετε καὶ νὰ πι-
στεύσετε; Τί λέγει ἡ Γραφή περὶ τούτου;
(Φιλιπ. β'. 12. 13.)

— Μάλιστα.

— Λοιπὸν ἀρχίσατε διὰ μιᾶς· τὸ δὲ Ἅγιον

Πνεῦμα θέλει σᾶς κάμει καλὰ καὶ ἅγια· ὁ
 Θεὸς θὰ συγχωρήσῃ τὰς ἁμαρτίας σας, καὶ
 τοιουτρόπως θὰ γέινεται ἄξια διὰ τὸν Παρά-
 δεισον. (Λουκ. ια'. 9—13.—Γαλατ. ε'. 22
 —24—'Εφεσ. ε'. 9.—'Ρωμ. θ'. 26.—κέ.
 13.—Α'. Κορινθ. ζ'. 19.—Β'. Κορινθ. δ'.
 14.—Γαλατ. δ'. 6.—'Εφεσ. γ'. 16.—Α'.
 Θεσσαλονικ. δ'. 17.—ε'. 23. 24.—'Απο-
 κάλυψ. κά. 27.)

ΜΑΘΗΜΑ 17ον.

Περὶ τῆς ἡμέρας τῆς Κρίσεως.

Μέχρι τοῦδε ὠμιλήσαμεν περὶ πολλῶν
 σπουδαίων πραγμάτων, τὰ ὅποια πρέπει νὰ
 γνωρίζῃ καθεὶς ἄνθρωπος διότι συνδέονται
 στενώτατα, ὥς εἶδομεν, καὶ ἔχουν μεγίστην
 ἐπιρροὴν εἰς τὴν παροῦσαν καὶ μέλλουσαν
 εὐτυχίαν μας. Τώρα θέλω σᾶς ὠμιλήσει περὶ
 ἄλλων πολὺ θαυμαστῶν πραγμάτων, τὰ ὅ-
 ποια θὰ συμβοῦν μίαν ἡμέραν. Πιστεύω δέ,

ὅτι ἐπιθυμεῖτε νὰ τ' ἀκούσετε, καὶ ὅτι καθὼς ἐπροσέξατε εἰς τὰ ὅσα ἔχομεν εἰπεῖ, οὕτω θέλετε προσέξει καὶ εἰς ταῦτα, διότι σᾶς βεβαιώνω, ὅτι σεῖς καὶ ἐγὼ θὰ ἡμεθα παρόντες εἰς τὴν ἡμέραν ἐκείνην καὶ θὰ τὰ ἴδωμεν ὀφθαλμοφανῶς.

— Εἰξεύρετε πότε θὰ γείνωσι ταῦτα ;

— Ὅχι.

— Ἡ Ἀγία Γραφή μᾶς λέγει, ὅτι θὰ συμβοῦν, τὴν Ἐσχάτην ἡμέραν (Ἰωάν. ιά. 23. ιβ'. 48,) μετὰ τὴν ὁποίαν δὲν θὰ ἦναι πλέον ἡμέραι ἢ νύκτες. (Ἀποκάλυψ κά. 22 —26.—ί. 6.)

— Εἰξεύρετε τοῦλάχιστον πῶς ὀνομάζεται ἡ ἡμέρα ἐκείνη ;

— Μάλιστα· ἡμέρα τῆς Κρίσεως.

— Διατί ;

— Διότι τότε θὰ γείνη ἡ Κρίσις.

— Καλῶς, οὕτω μανθάνομεν ἀπὸ τὴν Ἀγίαν Γραφήν. (Ματθ. ι. 15.—ιβ'. 36.—Β' Πέτρ. γ'. 7.—Α' Ἰωάν. δ'. 17. κτλ.)

— Θα εἰδοποιηθοῦν ἄρά γε ὅσοι εὗρεθoῦν τότε ζῶντες περὶ τοῦ ἐρχομοῦ τῆς ἡμέρας ἐκείνης;

— Ὁχι.

— Βεβαίως ὄχι· ἡ Ἀγία Γραφή μᾶς πληροφορεῖ, ὅτι ὅταν ὁ καιρὸς ἐκεῖνος πλησιάσῃ οἱ ἄνθρωποι, οἱ ὅποιοι θὰ ζοῦν τότε, δὲν θὰ τὸ γνωρίζουσιν, ἕως οὗ ἔλθῃ. Ὅλα τὰ πράγματα θὰ πηγαίνουν, ὅπως συνήθως ἐπῆγαινον. Οἱ ἄνθρωποι θὰ ἐνασχολοῦνται εἰς τὰς ὑποθέσεις των καὶ εἰς τὰς εὐχαριστήσεις καὶ διασκεδάσεις των, τρώγοντες καὶ πίνοντες, ὑπανδρεύοντες καὶ νυμφευόμενοι, χωρὶς νὰ ἔχωσι τὴν παραμικρὰν ἰδέαν τῆς προσεγγίσεως ἐνὸς τοιούτου φοβεροῦ συμβάντος. (Ματθ. κδ'. 37. — κέ. — 13. — Λουκ. ιβ'. 40. — Α'. Θεσσαλονικ. ε'. 2, 3. — Β'. Πέτρ. γ'. 10 — Ἀποκάλ. ις'. 15.)

— Ἀλλ' ἐν τῷ μέσῳ ὅλης αὐτῆς τῆς ἀμεριμνησίας, αἰφνὴς θὰ ἀκουσθῇ ἡχος σάλπιγχος μετὰ φωνῆς ἀγγέλου. (Α'. Κορινθ. ιέ.

25. — Α'. Θεσσαλ. δ'. 16.) Μετ' αὐ-
τὴν δὲ θέλει φανῇ εἰς τὸ στερέωμα μέγας
λευκὸς θρόνος, ἐπάνω δὲ αὐτοῦ θὰ κάθηται
ὁ Θεός. Ὁ Ἰησοῦς θὰ φανῇ πάλιν, ἀλλ' ὅχι
καθὼς πρότερον, πτωχὸς καὶ ταπεινός. (Ἀ-
ποκάλ. κ'. 11. Ματθ.— κδ'. 30.— κέ. 31.
— Πράξ. α'. 11—ί. 42.— ιζ'. 31.)

— Τὴν φορὰν ταύτην θὰ ἔλθῃ εἰς τὰ σύν-
νεφα, μὲ φλόγα πυρὸς, μὲ δύναμιν καὶ με-
γάλην δόξαν, περικυκλωμένος ἀπὸ τοὺς ἰ-
σχυροὺς τοῦ ἀγγέλου καὶ ἀπὸ μυριάδας ἑ-
κείνων, ὅσοι ἐπίστευσαν εἰς αὐτὸν καὶ εἶναι
μὲ αὐτὸν εἰς τοὺς οὐρανοὺς. (Δανιήλ. ζ'. 9,
10, 13—Ματθ. ιζ'. 27—κς'. 64.— Μάρκ.
ιγ'. 26.— ιδ'. 62.— Β'. Θεσσαλ. α'. 7,
8.— Ἰούδ. ιδ'.)

— Εἰς τὴν ἐμφάνισίν του, ὁ οὐρανὸς καὶ
ἡ γῆ θὰ παρέλθουν—θὰ ἀφανισθοῦν μὲ με-
γάλον κρότον—θὰ κατακαοῦν μὲ πῦρ ὁ οὐ-
ρανὸς, καὶ ἡ γῆ, καὶ ὅλα τὰ ἐπ' αὐτῆς
ἔργα καὶ ὄντα. Τὸ χῶμα, καὶ αἱ πέτραι,

καὶ τὰ μέταλλα, καὶ ὁ αἷρ καὶ τὰ νερά,
ὅλα θ' ἀναλυθοῦν διὰ τοῦ πυρὸς ('Αποκάλ.
κ'. 2.—Β' Πέτρ. γ'. 7, 10—12.)

—Τώρα πιθανὸν νὰ μὲ ἐρωτήσετε, Τί
θὰ γείνωσι λοιπὸν οἱ τότε ζῶντες ἄνθρωποι;
θὰ καοῦν ἄράγε καὶ ἐκεῖνοι;

—Οὐχί, ἀποκρίνομαι. Ὅταν ἡχήσῃ ἡ
μεγάλη ἐκείνη σάλπιγξ, ἐν ριπῇ ὀφθαλμοῦ,
ὅλοι οἱ νεκροὶ θὰ ἀναστηθοῦν, ἀλλὰ τὰ σώ-
ματά των θὰ ἦναι πολὺ διαφορετικὰ ἀπὸ
ἐκεῖνα, τὰ ὅποια εἶχον, ἔταν ἔζων—θὰ γεί-
νουν δηλ. τοιαῦτα, ὥστε οὔτε αἱ φλόγες,
οὔτε ἡ θερμότης θὰ δύνανται νὰ τὰ βλά-
πτουν—οὔτε θὰ ἀποθνήσκουν πλέον.

Κατὰ τὸν αὐτὸν καιρὸν τὰ σώματα ἐκεί-
νων, ὅσοι ζοῦν τότε ἐπὶ τῆς γῆς θὰ μεταβλη-
θοῦν — θὰ γείνουν καὶ αὐτὰ πνευματικά—
ὅλοι δὲ ὁμοῦ θὰ ἀναρπασθοῦν εἰς τὸν αἶρα
διὰ νὰ ἀπαντήσουν τὸν Χριστόν. ('Ιωβ. ιθ'.
25—27. — Δανιήλ ιβ'. 2. — Ἰωάν: ε. 28,

29.—Α'. Κορινθ. ιέ. 39, 44, 51—53. —
Α'. Θεσσαλ. δ'. 14—17.)

— Ἐκεῖ δὲ ἔμπροσθεν αὐτοῦ θὰ συνα-
θροισθοῦν ὅλα τὰ ἔθνη καὶ οἱ λαοὶ, ὅσοι ἔ-
ζησάν ποτε ἐπάνω εἰς τὴν γῆν. Σεῖς καὶ ἐ-
γὼ καὶ ὅλοι ὅσους γνωρίζομεν θὰ ἡμεθα ἐκεῖ.
Ὅλοι μεγάλοι τε καὶ μικροὶ, ἀπὸ κάθε ἔ-
θνος, φυλὴν καὶ γλῶσσαν, θὰ ἴδουν τὸν Κύ-
ριον Ἰησοῦν, καὶ θὰ παρασταθοῦν ἔμπρο-
σθέν του ζῶντες διὰ νὰ κριθῶσι. Ναί, ἀγα-
πητά μου τέκνα, διὰ νὰ κριθῶσι· διότι τὴν
φορὰν ταύτην ὁ Χριστὸς θὰ ἔλθῃ ὄχι πλέον
διὰ νὰ πάθῃ διὰ τοὺς ἀνθρώπους, ἀλλὰ διὰ
νὰ τοὺς κρίνῃ. (Ψαλ. 96. 13. — Ματθ. κέ.
32.—Ῥωμ. ιδ' 10. Β'. Τιμόθ. δ'. 1.—Α'.
Πέτρ. δ'. 5.—Ἀποκ. α'. 7.—κ'. 12. 13.)

— Ἐννοεῖτε τί σημαίνει ὅτι ὁ Χριστὸς θὰ
κρίνῃ τὸν κόσμον ;

— Ἐνθυμεῖσθε ὅτι ὁ Χριστὸς εἶναι ὁ Θε-
ὸς· ἐπομένως βλέπει καὶ ἀκούει καὶ γνωρί-
ζει πάντα ὅσα οἱ ἄνθρωποι λέγουν καὶ κά-

μενουν καὶ ἀκόμη καὶ τοὺς ἐνδομύχους δια-
λογισμοὺς τῶν καρδιῶν των· ἀπὸ τοὺς κρυ-
φίους δὲ τούτους διαλογισμοὺς θὰ κρίνῃ ἂν
ὁ ἄνθρωπος ἦναι ἄξιος διὰ τὸν Παράδεισον ἢ
διὰ τὴν Κόλασιν. (Β'. Χρον. ις'. 9.)—'Ιωβ.
λά. 36, 37. — ις'. 27.—Λουκ. ς'. 46—
49.—'Ιούδ. 15.—Α' 'Ιωάν. γ'. 20.—Λεκ.
ιβ'. 1—3.—'Αποκάλ. κ'. 12, 13.)

—Θέλετε νὰ μάθετε πῶς θὰ γείνη ἡ δι-
κη αὕτη; Τί θὰ γείνη καὶ τί θὰ λεχθῇ;

—Μάλιστα.

—'Ιδοὺ τί μᾶς λέγει ἡ Ἀγία Γραφή.

—Ὅταν ὁ Χριστὸς ἔλθῃ εἰς τὴν δευτέ-
ραν παρουσίαν θὰ καθήσῃ ἐπάνω εἰς ἓνα
θρόνον λευκόν· θὰ στείλῃ δὲ τοὺς ἀγγέλους
του νὰ συνάξωσιν ὅλους τοὺς ἀνθρώπους ζῶν-
τας ἢ ἀποθανόντας ἀπὸ ὅλα τὰ μέρη τοῦ
κόσμου καὶ ἀπὸ αὐτὴν τὴν θάλασσαν, τοὺς
ποταμοὺς, λίμνας κτλ. ἀφοῦ δὲ ἔλθωσιν ἔμ-
προσθέν του θὰ διατάξῃ νὰ χωρισθῶσιν εἰς
δύο μέρη· ἐκείνους, ὅσοι μετενόησαν ἀπὸ τὰς

ἁμαρτίας των, ἐνῶ ἔζων ἐπὶ τῆς γῆς, καὶ ἐπίστευσαν εἰς αὐτὸν, ἀναγεννηθέντες ὑπὸ τοῦ ἁγίου Πνεύματος, καὶ γενόμενοι καλοὶ καὶ ἅγιοι, θὰ στήσῃ ἐκ δεξιῶν του, ὅλους δὲ τοὺς λοιποὺς, οἱ ὅποιοι δὲν μετενόησαν, ἀλλ' ἔζησαν καὶ ἀπέθαναν εἰς τὴν ἁμαρτίαν θὰ βάλῃ εἰς τὰ ἄριστερά του.

Μετὰ τοῦτο θὰ ἀνοιχθοῦν τὰ βιβλία, καὶ πρῶτον θὰ ἀναγνωσθοῦν ὅλα τὰ ἔργα, καὶ ὅλοι οἱ λόγοι καὶ ὅλοι οἱ στοχασμοὶ ἐκείνων, ὅσοι εὐρίσκονται εἰς τὰ δεξιὰ· ὁ δὲ Κριτὴς θὰ στραφῇ πρὸς αὐτοὺς καὶ θὰ τοὺς εἴπῃ, «Ἐλθετε οἱ εὐλογημένοι τοῦ Πατρός μου, κληρονομήσατε τὴν ἡτοιμασμένην διὰ σᾶς βασιλείαν κτλ.» Δηλαδ. «Ἐλθετε, ὁ Θεὸς σᾶς ἀγαπᾷ καὶ σᾶς εὐλογεῖ—ἔλθετε εἰς τὸν Οὐρανὸν, τὸν εὐτυχῇ τόπον, τὸν ὅποιον σᾶς ἔχω ἐτοιμάσει.»

Ἐπειτα θὰ ἀναγνωσθῶσι τὰ γεγραμμένα περὶ τῶν ἀμετανοήτων· ὁ δὲ Κριτὴς στραφείς πρὸς αὐτοὺς θὰ τοὺς ὑπενθυμίσῃ ὅσα ἔπρα-

ξαν, ὅσα εἶπον, καὶ ὅσα ἐσυλλογίσθησαν, ἐ-
νῶ ἦσαν εἰς τὴν ζωὴν, μετὰ δὲ τοῦτο θὰ τοῖς
εἴπει, « Ἀπέλθετε ἀπ' ἐμοῦ, οἱ κατηραμένοι,
εἰς τὸ πῦρ τὸ αἰώνιον, τὸ ἡτοιμασμένον διὰ
τὸν διάβολον καὶ τοὺς ἀγγέλους του. » Ὑ-
πάγετε μακρὰν ἀπ' ἐμοῦ, ὁ Θεὸς εἶναι ὀργι-
σμένος ἐναντίον σας, ὑπάγετε εἰς τὸν τρομε-
ρὸν τόπον τῆς Κολάσεως, ὅπου ὁ διάβολος
καὶ τὰ πονηρὰ πνεύματα βασανίζονται αἰ-
ωνίως. (Ματθ. ιγ'. 4. — 49 — κδ'. 31 — κέ.
21, 23, 26, 30 — 45. — Λουκ. ιθ'. 17 —
Ἰούδ. 15.)

— Οἱ πονηροὶ θὰ κλαίωσι καὶ ὀδύρωνται,
καὶ πολλοὶ θὰ ζητήσωσι νὰ δικαιολογηθῶ-
σιν, ἀλλ' εἰς μάτην. Οἱ ἄγγελοι θὰ τοὺς ῥί-
ψωσιν ὅλους εἰς τὴν Κόλασιν. (Ματθ. ζ'. 22
23. — ιγ'. 24 — 58. — κδ'. 30. — κέ. 11, 12
46. — Λουκ. ιγ'. 25 — 28. — Θεσσαλ. α'. 9.
— Ἀποκ. κ'. 15.)

— Ἀλλ' οἱ δίκαιοι, δηλ. οἱ καλοὶ, οἱ ὅποιοι
μετενόησαν καὶ ἐπίστευσαν εἰς τὸν Χριστὸν,

ἐνῷ ἦσαν εἰς τὴν γῆν, θὰ ὑπάγωσιν εἰς τὸν Παράδεισον—θὰ ἦναι πάντοτε μετὸν Χριστὸν καὶ τοὺς ἁγίους ἀγγέλους, καὶ αὐτὸς θὰ ἦναι Θεὸς των καὶ αὐτοὶ θὰ ἦναι λαὸς του. θὰ ἐξαλείψῃ πᾶν δάκρυον ἀπὸ τοὺς ὀφθαλμούς των, καὶ δὲν θὰ ὑπάρχῃ πλέον λύπη, ἢ στεναγμοί, ἢ πόνος, διότι τὰ πρότερον παρῆλθον πλέον.» (Ματθ. κέ. 46 — Λουκ. κ'. 36—Α'. Ἰωάν. γ'. 2—'Αποκάλ. κά.)

—Καὶ τώρα, τέκνα μου, δὲν ἐπιθυμεῖτε, δὲν ἐλπίζετε νὰ σταθῆτε μετὸς δικαίους εἰς τὰ δεξιὰ τοῦ Κριτοῦ ;

—Εἰξεύρω ὅτι ἐπιθυμεῖτε καὶ ὅτι ἐλπίζετε. Ἀλλὰ μὴ λησμονῆτε, ὅτι διὰ νὰ δυνηθῆτε νὰ σταθῆτε ἐκεῖ, πρέπει νὰ μετανοήσητε ἀπὸ τὰς ἁμαρτίας σας καὶ πιστεύσετε εἰς τὸν Χριστὸν, καὶ ἀγαπήσετε τὸν Θεὸν, καὶ προσπαθήσετε νὰ ἀρέσετε αὐτὸν, ἐνῷ ζεῖτε εἰς τὸν κόσμον τοῦτον.

—Νομίζετε, ὅτι ἔχετε κάμει οὕτως; Ἐάν

δὲν ἔχετε, σπεύσατε, διότι ἄλλως, ἀλοίμονον, θὰ εὗρεσθῆτε μεταξὺ τῶν πονηρῶν εἰς τὰ ἀριστερά τοῦ Κριτοῦ καὶ θὰ ριφθῆτε ὑπὸ τῶν ἀγγέλων εἰς τὴν Κόλασιν.

— Εἴμφορεῖτε ν' ἀκούσατε τὸν εὐσπλαγχνον Σωτῆρα νὰ σᾶς εἴπῃ, « Ἀπέλθετε ἀπ' ἐμοῦ οἱ κατηραμένοι; »

— Εἴμφορεῖτε νὰ ζήσατε αἰωνίως μὲ τοὺς δαίμονας καὶ ὄλους τοὺς πονηροὺς ἀνθρώπους εἰς τὸν τρομερὸν ἐκεῖνον τόπον τῆς Κολάσεως;

— Μερικὰ ἀπὸ σᾶς ἔχετε πατέρας καὶ μητέρας, ἀδελφοὺς καὶ ἀδελφάς, οἱ ὅποιοι προσπαθοῦν νὰ ζοῦν κατὰ Χριστὸν, καὶ οἱ ὅποιοι ἀγαποῦν τὸν Θεόν. Εἴμφορεῖτε νὰ ὑποφέρετε νὰ τοὺς ἴδετε ἱσταμένους εἰς τὰ δεξιὰ καὶ σεῖς νὰ ἦσθε εἰς τὰ ἀριστερά; Εἴμφορεῖτε νὰ τοὺς ἀποχωρισθῆτε διὰ παντός, καὶ νὰ ὑπάγετε εἰς αἰώνιον ταλαιπωρίαν, μακρὰν ἀπὸ κάθε καλὸν καὶ ἀγαπη-

τὸν πρᾶγμα, ποτέ, οὐδέποτε πλέον νὰ τοὺς μεταΐδῃτε ;

— Μοὶ φαίνεται ὅτι ἀκούω ἔλα σας λέγοντα, «ὦ! ὄχι· οὔτε νὰ τὸ συλλογισθῶμεν δὲν εἴμποροῦμεν· πολὺ ὀλιγώτερον νὰ τὸ ὑποφέρωμεν—Εἶναι τρομερόν!

— Ἐὰν τὸ πρᾶγμα ἔχῃ οὕτω, μετανοήσατε ἀμέσως τώρα καὶ πιστεύσατε. Δεήθητε τοῦ Ἁγίου Πνεύματος νὰ σᾶς ἀναγεννήσῃ—νὰ σᾶς κάμῃ καλὰ, καὶ θέλετε εἰσακουσθῇ. Προσέχετε δὲ ἀκριβῶς νὰ μὴ ἀμαρτάνετε· διότι ἐνθυμήθητε, ὅτι κάθε συλλογισμὸς, κάθε λόγος, πᾶσα πράξις, γράφεται καὶ θὰ θεωρηθῇ εἰς τὴν ἡμέραν ἐκείνην τὴν μεγάλην τῆς Κρίσεως.

Μὲ τὸ μάθημα τοῦτο τελειώνει ἡ ἔκθεσις τῶν κυριωτέρων δογμάτων τοῦ Χριστιανισμοῦ, ὅπως εὐρίσκονται ἐκτεθειμένα ἐν τῇ Ἁγίᾳ Γραφῇ. Εἰς τὴν προπαρασκευὴν τῶν μαθημάτων τούτων διὰ παιδία ἠκολούθησα κατὰ πόδας αὐτὴν τὴν Ἁγίαν Γραφὴν

πρῶτον μὲν διότι οὗτος εἶναι ὁ ἀσφαλέστατος
τρόπος διὰ πάντα πραγματευόμενον περὶ
θρησκευτικῶν ἀντικειμένων, καὶ δεύτερον
διότι αἱ ἐκφράσεις τῆς Γραφῆς εἶναι σαφέ-
στεραι καὶ ἐπομένως καταληπτότεραι εἰς
πάντας. Ἐπειδὴ δὲ ἀποτείνομαι εἰς παι-
δία, μετεχειρίσθην ὕψος καὶ λέξεις ἀπλο-
στάτας, ὅπως ἄνευ τινὸς κόπου ἀντιλαμβά-
νονται τοῦ ἀντικειμένου τὰ παιδιά. Εἴθε ὁ
Κύριος νὰ εὐλογήσῃ τὰ μαθήματα ταῦτα,
ὥστε νὰ γείνωσιν ὠφέλιμα εἰς τοὺς μικροὺς
ἀναγνώστας αὐτῶν. Ἄ μ ἦ ν.

ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ
ΛΕΩΝ ΔΗΜΑΡΑ

ΕΛΛΗΝΙΚΗ
ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ

ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ
ΑΛΕΞΗ ΔΗΜΑΡΑ

ΕΡΓΑΣΤΗΡΙ ΙΣΤΟΡΙΑΣ
ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗΣ
ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ